

AD „KOMUNALAC“ BIJELJINA
BIJELJINA

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2019. GODINU

Bijeljina, april 2020. godine

SADRŽAJ

1.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	2
1.1.	Osnivanje i registracija	2
1.2.	Osnovni identifikacioni podaci	2
1.3.	Akcije i akcionari Društva	3
1.4.	Djelatnost Društva	4
1.6.	Organi upravljanja	6
1.7.	Organizacija Društva	7
2.	OSNOVA ZA IZRADU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA DRUŠTVA	8
3.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I PROCJENA	9
3.1	Nematerijalna ulaganja	9
3.2	Nekretnine, postrojenja i oprema	9
3.3	Dugoročni finansijski plasmani	11
3.4	Zalihe	12
3.5	Kratkoročna potraživanja i plasmani	12
3.6	Greške iz prethodnog perioda	13
3.7	Priznavanje prihoda	13
3.8	Priznavanje rashoda	14
3.9	Finansijske obaveze	14
3.10	Dugoročna rezervisanja	14
4.	REZULTAT POSLOVANJA DRUŠTVA	15
	PROIZVODNO - TEHNOLOŠKI SEKTOR	15
1.	Služba komunalnih usluga	15
1.1	Prikupljanje i odvoženje otpada	15
1.2	Održavanje javno-prometnih površina	19
1.3	Usluge specijalnim komunalnim vozilima	21
2.	Služba održavanja gradskog zelenila	24
3.	Služba za organizaciju pijačnih usluga	25
	SEKTOR EKONOMSKO - FINANSIJSKIH, PRAVNIH I OPŠTIH POSLOVA	26
1.	Služba za pravne, kadrovske i opšte poslove	26
2.	Služba ishrane radnika	27
3.	Služba za finansijske i računovodstvene poslove	27
3.1	Prihodi	27
3.2	Rashodi	33
3.3	Neto dobitak	44
3.4	Neto dobitak u Poreskom bilansu	44
3.5	Rezultat poslovanja po službama Društva	45
3.6	Izvještaj nezavisnog revizora	50
	ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA DRUŠTVA	54
1.	ANALIZA FINANSIJSKE RAVNOTEŽE	54
2.	ANALIZA ZADUŽENOSTI	56
	IMOVINSKI POLOŽAJ DRUŠTVA	60
	PRINOSNI POLOŽAJ PREDUZEĆA	63
	ZAKLJUČAK	67
	MJERE ZA UNAPREĐENJE POSLOVANJA	68

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

1.1. Osnivanje i registracija

Osnovno javno državno preduzeće (OJDP) **"Komunalac" Bijeljina**, Ulica Miloša Crnjanskog broj: 7, osnovano je Odlukom Skupštine opštine Bijeljina 05.06.1995. godine, broj 01-022-8/95 izdavanjem iz tada postojećeg **KRO "4. juli" Bijeljina**.

Preduzeće je kao akcionarsko društvo „Komunalac“ Bijeljina sa sjedištem u Bijeljini, Ul. Miloša Crnjanskog broj: 7. (u daljem tekstu Društvo) upisano u sudski registar pravnih lica kod Osnovnog suda u Bijeljini, Rješenjem broj registarskog uložka registarskog suda: 1-121, oznaka i broj upisnika suda: Fi-254/05 od 07.09.2005. godine.

Istim rješenjem upisana je i promjena svojine državnog kapitala ODP „Komunalac“ sa p.o. Bijeljina, kada je preduzeće promijenilo i oblik organizovanja u akcionarsko društvo "Komunalac" Bijeljina, sa postojećom adresom, shodno odredbama „Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima“ („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 24/98, 62/02, 38/03 i 65/03) i „Zakona o javnim preduzećima“ ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 75/04) kao i promjena oblika organizovanja od državnog preduzeća u akcionarsko društvo.

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-17-000 352 od 12.04.2017. godine upisana je promjena statusa lica ovlaštenog za zastupanje, a na osnovu Odluke Nadzornog odbora broj: 2059/2017 od 24.03.2017. godine, pa je kao lice ovlašteno za zastupanje upisan:

***Milenko Vićanović, diplomirani inženjer elektrotehnike
Bijeljina***

1.2. Osnovni identifikacioni podaci

Prema raspoloživoj dokumentaciji skraćeni naziv Društva je:

***AD „Komunalac“ sa p.o. Bijeljina,
Ulica Miloša Crnjanskog broj: 7.***

Matični broj Društva: **1028421** (prema Rješenju o registraciji: **MBS 1-121**)

Obavještenjem o razvrstavanju poslovnog subjekta po djelatnostima Republičkog zavoda za statistiku broj: 8193 od 28.06.2013. godine Društvo je razvrstano kao:

➤ Oblik organizovanja:	Akcionarsko društvo - 03
➤ Oblik svojine:	Dva ili više oblika svojine – 4
➤ Sjedište:	76300 Bijeljina, Miloša Crnjanskog 7.
➤ Opština/Grad:	Bijeljina – 10057,
➤ Osnovna djelatnost:	Prikupljanje neopasnog otpada – 38.11

Istim Obavještenjem izvršeno je i razvrstavanje Poslovnih jedinica, a vrsta promjene je usklađivanje sa zakonom i promjena ostalih podataka.

U pravnom prometu sa trećim licima Društvo istupa bez ograničenja, a za svoje obaveze odgovara cjelokupnom imovinom kojom raspolaže. Osnivači odgovaraju do visine uložених sredstava. Svoje finansijsko poslovanje Društvo obavlja preko transakcionih računa i to:

- 555-001-00000700-03..... Nova banka a.d. Bijeljina
- 554-001-00000055-13 Naša banka a.d. Bijeljina
- 551-030-00000425-40..... Komercijalna banka
- 567-343-10000007-48..... Sberbank a.d. Banja Luka
- 562-003-81253484-23..... NLB banka a.d. Banja Luka
- 552-000-18238004-65..... Addiko bank a.d.

Devizno poslovanje Društvo obavlja se preko deviznih računa i to:

- 554-780-0003360-111..... Naša banka a.d. Bijeljina (EUR)
- 554-780-0003360-111..... Naša banka a.d. Bijeljina (USD)

Poreska uprava Ministarstva finansija Republike Srpske izdala je Potvrdu o registraciji poreskog obveznika broj: 453/01 od 20.09.2005. godine i dodijelila broj:

4400305650008

Uvjerenjem Uprave za indirektno oporezivanje broj: 04/1-UPRJ/1-3545-2/07 od 05.07.2007. godine dodijeljen je identifikacioni broj:

400305650008

Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske upisala je svojim Rješenjem broj: 01-03-PE-2515/05 od 20.09.2005. godine Društvo u registar emitenata sa podacima:

➤ **oznaka i registarski broj emitenta 04-693-101/05**

Sa Centralnim registrom hartija od vrijednosti AD Banja Luka zaključen je Ugovor o registraciji hartija od vrijednosti broj: 01-04-7354/05 od 03.10.2005. godine, kojim se regulišu međusobni odnosi iz osnova vođenja računa emitenta i čuvanja nematerijalizovanih hartija od vrijednosti. Rješenjem o registraciji hartija od vrijednosti Centralnog registra hartija od vrijednosti, broj: 06-32/05 od 04.11.2005. godine izvršena je registracija hartija od vrijednosti emitenta „Komunalac“ a.d. Bijeljina.

Banjalučka berza a.d. Banja Luka donijela je Rješenje broj: 08-2534/2005 od 07.11.2005. godine o uvrštavanju hartija od vrijednosti na slobodno berzansko tržište.

Sve navedene aktivnosti u periodu od upisa usklađivale su se i usaglašavale u skladu sa izmjenjenim okolnostima.

1.3. Akcije i akcionari Društva

Statutom Društva - prečišćeni tekst od 10.08.2011. godine (član 17.) definisano je da osnovni kapital Društva iznosi 3.748.014 KM i predstavlja zbir nominalnih vrijednosti akcija Društva koje su akcionari stekli u postupku vlasničke transformacije.

Ukupan broj akcija (broj računa kod Centralnog registra je: 15904617) iznosi 3.748.014 komada, nominalne vrijednosti po jednoj akciji 1,00 KM, odnosno, ukupno u nominalnom iznosu 3.748.014,00 KM. Na osnovu Rješenja o registraciji hartija od vrijednosti broj: 06-32/05 (prva emisija), upisano je 2.559.403 akcija, zatim po Rješenju 01-UP-031-1318/06 od 18.04.2006. godine upisana je 101.571 obična akcija (druga emisija) i po Rješenju broj: 01-UP-031-2300/06 od 30.06.2006. godine, upisano je 1.087.040 akcija (treća emisija).

Centralni registar hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka dostavio je Izvještaj – knjigu akcionara, od 31.12.2019. godine sa podacima o vlasnicima hartija od vrijednosti na taj dan. Prema ovom Izvještaju, oznaka HOV je: KMBJ-R-A. Sve akcije su sa pravom glasa. Pojedinačno posmatrano, najznačajniji akcionari su:

<i>Naziv akcionara</i>	<i>Tekući period</i>		<i>Prethodni period</i>	
	<i>Nominalni iznos</i>	<i>% učešće</i>	<i>Nominalni iznos</i>	<i>% učešće</i>
GRAD BIJE LJINA	2.436.256	65,00%	2.436.256	65,00%
OKTAN PROMET	1.118.745	29,85%	1.118.745	29,85%
STANKOVIĆ MIHAILO	70.820	1,89%	70.820	1,89%
OSTALI AKCIONARI	122.193	3,26%	122.193	3,26%
UKUPNO:	3.748.014	100,00	3.748.014	100,00

Značajni akcionari (prva tri) na dan 31.12.2019. godine raspolažu sa 96,74% akcija Društva, i sve akcije su sa pravom glasa. Preostali akcionari raspolažu sa 3,26% akcija. U tekućem periodu nije bilo promjene podataka.

1.4. Djelatnost Društva

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-11-000 646 od 13.12.2011. godine upisano je usklađivanje djelatnosti, prema kome je upisana djelatnost Društva:

- 01.30 - Gajenje sadnog materijala i ukrasnog bilja,
- 37.00 - Kanalizacija
- 38.11 - Prikupljanje neopasnog otpada,
- 38.12 - Prikupljanje opasnog otpada,
- 38.21- Obrada i odlaganje neopasnog otpada,
- 38.22 - Obrada i odlaganje opasnog otpada,
- 38.32 - Reciklaža (prerada) razvrstanih materijala,
- 39.00 - Djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine i ostale usluge upravljanja otpadom,
- 41.10 - Organizacija izvođenja projekta za zgrade,
- 45.20 - Održavanje i popravka motornih vozila,
- 45.32 - Trgovina na malo dijelovima i priborom za motorna vozila,
- 46.22 - Trgovina na veliko cvijećem i sadnicama (rastinjem),
- 47.76 - Trgovina na malo cvijećem, sadnicama, sjemenjem, đubrivom, kućnim ljubimcima i hranom za kućne ljubimce u specijalizovanim prodavnicama,
- 47.81 - Trgovina na malo hranom, pićem i duvanskim proizvodima na tezgama i pijacama,

- 47.82 - Trgovina na malo tekstilom, odjećom i obućom na tezgama i pijacama,
- 47.89 - Trgovina na malo ostalom robom na tezgama i pijacama,
- 49.41 - Drumski prevoz robe,
- 68.10 - Kupovina i prodaja sopstvenih nekretnina,
- 68.20 - Iznajmljivanje i poslovanje sopstvenim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (lizing),
- 81.29 - Ostale djelatnosti čišćenja,
- 81.30 - Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina,
- 96.03 - Pogrebne i pripadajuće djelatnosti.

Istim Rješenjem upisano je da Društvo u spoljnotrgovinskom prometu može da obavlja sve djelatnosti upisane u sudski registar kao u unutrašnjem prometu.

1.5. Normativna osnova organizovanja

Na osnovu člana 181. i 442. *Zakona o privrednim društvima* ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 127/08 i 58/09) *Zakona o javnim preduzećima* ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 75/04) Skupština akcionara **a.d. "Komunalac" Bijeljina**, je na sjednici održanoj dana 10.08.2011. godine usvojila „Statut akcionarskog društva „Komunalac“ Bijeljina – prečišćeni tekst“ kojim se definiše:

- pravna forma, firma, sjedište i matični broj Društva,
- pravni promet, zastupanje, predstavljanje i potpisivanje Društva,
- djelatnost Društva (makro organizacija i unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta),
- organizacija društva,
- osnovni kapital, način uplate akcija, nominalna vrijednost, vrsta i kalsa izdatih akcija,
- povećanje i smanjenje osnovnog kapitala Društva,
- rezerve Društva,
- raspolaganje imovinom velike vrijednosti,
- upravljanje Društvom,
- sukobi interesa,
- etički kodeks,
- plan poslovanja,
- računovodstvo i revizijski standardi,
- odbor za reviziju,
- odjeljenje za internu reviziju,
- javne nabavke,
- raspodjela dobiti i snošenje gubitka,
- nedopuštene aktivnosti,
- ograničene aktivnosti,
- način promjene oblika Društva,
- vrijeme na koje se Društvo osniva i prestanak Društva,
- zaštita životne sredine,
- učešće zaposlenih u upravljanju Društvom,
- poslovna tajna,
- opšti akti Društva i
- druga pitanja od značaja za rad Društva u skladu sa Zakonom.

Statutom je predviđeno (član 109. – 110.) da se opštim aktima Društva smatraju: Statut, pravilnici, poslovници, smjernice, uputstva i odluke kojima se na opšti način utvrđuju određena pitanja.

Opšti akti moraju biti usklađeni sa Statutom, a sva ostala pojedinačna akta usaglašena sa opštim aktima Društva.

Za regulisanje pojedinih pitanja u Društvu su doneseni Pravilnici, kao što je:

- Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza (broj: 8709/2017 od 15. decembra 2017. godine),
- Pravilnik o procedurama za praćenje naplate potraživanja, ispravku vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja i otpis nenaplativih potraživanja (broj: 8710/2017 od 15.12.2017. godine),
- Pravilnik o računovodstvu (broj: 810/2019 od 08.02.2019. godine),
- Pravilnik o računovodstvenim politikama (broj: 811/2019 od 08.02.2019. godine) i drugi.

Značajan dio pitanja reguliše se pojedinačnim odlukama organa Društva u skladu sa njihovim nadležnostima u funkciji organizovanja i izvršavanja registrovane djelatnosti i njihov pregled može biti ilustrativnog karaktera (odluke, uputstva i sl.).

1.6. Organi upravljanja

Društvom upravljaju vlasnici akcija, odnosno predstavnici vlasnika, srazmjerno broju akcija, izuzev u slučajevima predviđenim zakonom i statutom. Organi upravljanja (član 31. Statuta) Društva su:

1. *Skupština akcionara, kao organ vlasnika kapitala,*
2. *Nadzorni odbor Društva, kao organ nadzora nad radom Uprave društva i*
3. *Uprava Društva (menadžment) koju čine direktor i dva izvršna direktora.*

Statutom Društva definisane su nadležnosti pojedinačno za svaki od navedenih organa Društva.

Prema Odluci o imenovanju članova Nadzornog odbora koju je donijela Skupština akcionara, članovi Nadzornog odbora su:

a) Ispred akcijskog kapitala Opštine Bijeljina:

1. Goran Marković,
2. Dragana Čojić,
3. Milorad Marić.

b) Ispred „Oktan promet“ d.o.o. Bijeljina:

1. Vojin Mitrović,
2. Zoran Pribišić.

1.7. Organizacija Društva

Statutom Društva definisana je organizacija Društva, prema kojim odredbama mikro organizaciju Društva čini:

1. Uprava Društva,
2. Sektor za ekonomsko – finansijske, pravne i opšte poslove,
3. Proizvodno tehnološki sektor, i
4. Odjeljenje za internu reviziju.

Upravu Društva čine:

1. Direktor Društva,
2. Izvršni direktori za :
 - ekonomsko finansijske pravne i opšte poslove,
 - proizvodno tehnološke poslove.

Sektor za ekonomsko finansijske, pravne i opšte poslove čine:

1. Služba za finansijske i računovodstvene poslove,
2. Služba za pravne, kadrovske i opšte poslove,
3. Služba ishrane radnika.

Proizvodno tehnološki sektor čine:

1. Služba komunalnih usluga,
2. Služba za organizaciju pijačnih usluga,
3. Služba održavanja gradskog zelenila,

Odjeljenje za internu reviziju čine:

1. Direktor odjeljenja,
2. Interni revizor.

1.8. Zaposleni i kadrovska struktura

Prema podacima iz Bilansa uspjeha za posmatrani period Društvo je iskazalo prosječan broj zaposlenih kako slijedi:

Godina	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Osnov obračuna										
Prosječan broj zaposlenih u periodu na osnovu sati rada	135	134,66	143,08	147,96	159,56	152,20	152,92	161,60	163,58	166,50
Prosječan broj zaposlenih u periodu na osnovu stanja na kraju mjeseca	135	134,58	143,34	148,33	159,67	152,50	153	161,75	163,83	166,33

2. OSNOVA ZA IZRADU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA DRUŠTVA

Finansijski izvještaji Društva su pripremljeni u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske. Polazni okvir za sastavljanje finansijskih izvještaja preduzeća čine pozitivni zakonski propisi Republike Srpske, usvojeni MSFI i MRS. Poslovni događaji i transakcije klasifikovane su prema Pravilniku o kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike koji vode dvojno knjigovodstvo.

Za izradu finansijskih izvještaja za 2019. godinu aktivirani su sljedeći Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja i Međunarodni računovodstveni standardi:

- MSFI 1 Prva primjena međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja,
- MSFI 3 Poslovne kombinacije,
- MSFI 4 Ugovor o osiguranju,
- MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja,
- MRS 2 Zalihe,
- MRS 7 Izvještaj o novčanim tokovima,
- MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške
- MRS 10 Događaji nakon dana bilansiranja,
- MRS 12 Porez na dobit,
- MRS 14 Izvještavanje po segmentima,
- MRS 16 Nekretnine, postrojenja, oprema,
- MRS 18 Prihodi,
- MRS 19 Primanja zaposlenih,
- MRS 21 Efekti promjene kursa stranih valuta.
- MRS 23 Troškovi pozajmljivanja,
- MRS 24 Objelodanjivanje o povezanim stranama,
- MRS 36 Obezvrjeđenje sredstava,
- MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva,
- MRS 38 Nematerijalna sredstva i
- MRS 40 Ulaganja u nekretnine

U primjeni i sprovođenju poslovne politike Društvo je primjenjivalo opšta akta, kao što su:

- a) Statut Društva,
- b) Poslovnik o radu Nadzornog odbora,
- c) Pravilnik o radu,
- d) Pravilnik o računovodstvu,
- e) Pravilnik o računovodstvenim politikama,
- f) Pravilnik o platama i drugim zaradama zaposlenih,
- g) Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I PROCJENA

3.1 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su prava i druga neopipljiva sredstva koja pravno lice koristi u isporuci usluga, nad kojim Društvo ima kontrolu i od kojeg se očekuju buduće ekonomske koristi.

Nematerijalna ulaganja čine:

- ulaganje u koncesije,
- ulaganje u razvoj novih proizvoda i unapređenje postojećih,
- ulaganje u naučno-tehnička znanja,
- ulaganja u nabavku licenci ili sticanje prava na intelektualnoj svojini
- ulaganja u istraživanje tržišta.

Mjerenje prilikom i nakon početnog priznavanja dugoročne nematerijalne imovine će se vršiti metodom nabavne vrijednosti.

Nematerijalna stalna sredstva se amortizuju na osnovu procijenjenog vijeka upotrebe, odnosno na osnovu procjene pritanja ekonomskih koristi po osnovu njihovog korištenja.

Vijek trajanja sredstva se procjenjuje prilikom svake nabavke.

Amortizacija nematerijalnih sredstava se vrši linearnom metodom.

Za nematerijalna sredstva čiji je vijek trajanja nemoguće utvrditi, obavezno se vrši testiranje sredstva na umanjene, upoređivanjem njegovog nadoknadivog i knjigovodstvenog iznosa.

Testiranje na umanjene se vrši najmanje na svaki dan bilansa stanja.

3.2 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su sredstva koja pravno lice drži za korištenje u isporuci usluga, iznajmljivanje drugima ili za administrativne i druge svrhe, za koje je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane s tim sredstvom priticati u pravno lice i da se nabavna vrijednost/cijena koštanja tog sredstva može pouzdano odmjeriti.

Sredstvo će biti priznato kao nekretnina, postrojenje i oprema i kada se zna da to sredstvo neće direktno povećavati buduće ekonomske koristi, ali je nabavka tog sredstva neophodna da bi se dobile ekonomske koristi od drugih sredstava.

U opremu svrstavaju se i rezervni dijelovi kada se isti koriste uz opremu i kada se očekuje da će njihova upotreba biti duža od jedne godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema se početno vrednuju i iskazuju po trošku nabavke.

Trošak nabavke nekretnine, postrojenja i opreme sačinjavaju:

- fakturna vrijednost dobavljača,
- troškovi prevoza, uključujući i vlastiti prevoz,
- troškovi pripreme mjesta,
- troškovi špeditera, ako se stalno sredstvo nabavlja iz inostranstva,
- uvozne dažbine (carine i dr.),
- nepovratni porezi i druge dažbine,
- troškovi montaže i naknade stručnjacima (arhitekta, inženjeri i sl.),
- troškovi utovara, pretovara, istovara i sl.,
- interni troškovi,
- ostali troškovi direktno i isključivo vezani za dovođenje sredstava u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

U trošak nabavke nekretnine, postrojenja i opreme se uračunavaju i troškovi pozajmljivanja vezani za nabavku konkretnog sredstva, do momenta dovođenja sredstava u stanje za upotrebu.

Sredstva koja se izrađuju u sopstvenoj režiji vrednuju se po cijeni koštanja, pod uslovom da nije veća od neto prodajne vrijednosti.

Početno iskazivanje nekretnine, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrijednosti/cijeni koštanja dok se naknadni izdaci, prema opštem principu priznavanja, definisanom u paragrafu 7. MRS 16, naknadna ulaganja u stavku nekretnina, postrojenja i opreme, mogu kapitalizovati, odnosno uključiti u knjigovodstvenu vrijednost sredstva, ako i samo ako:

- je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa naknadnim ulaganjima priticati u pravno lice; i
- se nabavna vrijednost/cijena koštanja naknadnih ulaganja može pouzdano odmjeriti.

Troškovi svakodnevnog održavanja nekretnina, postrojenja i opreme se ne kapitalizuju, već predstavljaju rashod perioda.

Izuzetno, novougrađeni rezervni dijelovi i ulaganje u sredstvo se može kapitalizovati ukoliko će takvo ulaganje:

- produžiti korisni vijek upotrebe sredstva,
- povećati njegov kapacitet,
- dogradnja dijelova značajno poboljšati kvalitet usluga, i
- značiti usvajanje novih poslovnih usluga koje omogućuje značajno smanjenje prethodno procijenjenih troškova.

S obzirom da zamjena rezervnog dijela dovodi do promjene knjigovodstvene (sadašnje) vrijednosti sredstva, potrebno je preispitati procijenjeni korisni vijek upotrebe sredstva, jer od njega zavisi obračun amortizacije.

Naknadno vrednovanje sredstva se vrši prema modelu revalorizacije.

Prema modelu revalorizacije, nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti, nekretnine, postrojenja i opreme čija se fer vrijednost može pouzdano odmjeriti, obuhvataju se po revalorizovanom iznosu, koji predstavlja njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije, umanjenu za naknadnu akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

Osnovni principi prilikom primjene politike revalorizacije su:

- fer vrijednost zemljišta i zgrada utvrđuje se procjenom, koju vrše stručno osposobljeni procjenjivači, na bazi tržišnih dokaza;
- fer vrijednost postrojenja i opreme vrše stručno osposobljeni procjenjivači ili zaposlena stručna lica u Društvu, koja imenuje direktor odlukom;
- učestalost revalorizovanja zavisi od promjena fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme koje se procjenjuju;
- kada se knjigovodstvena vrijednost povećava, kao rezultat revalorizacije, to povećanje se evidentira kao revalorizaciona rezerva;
- kada se knjigovodstvena vrijednost sredstva smanji usled revalorizacije, to smanjenje treba priznati kao rashod. Međutim, smanjenje treba direktno knjižiti na teret revalorizacionih rezervi, do iznosa postojeće revalorizacione rezerve koji se odnosi na to sredstvo;
- pozitivni i negativni efekti procjene različitih stavki sredstva ne mogu se međusobno prebijati, već se odvojeno evidentiraju;
- u okviru računa revalorizacionih rezervi preduzeće je dužno da obezbijedi analitiku revalorizacionih rezervi.

Cjelokupna revalorizaciona rezerva, formirana za konkretno sredstvo se može prenijeti na neraspoređenu dobit prilikom prodaje, rashodovanja ili otuđenja tog sredstva.

Korištenjem sredstva u preduzeću, iznos realizovane revalorizacije rezerve koja može da se prenese na neraspoređenu dobit, čini razlika između amortizacije zasnovane na iskazanom revalorizovanom iznosu sredstva i amortizacije zasnovane na prvobitnoj nabavnoj vrijednosti/cijeni koštanja sredstva.

Amortizacija se obračunava za stavke nekretnine, postrojenja i opreme koji su priznati kao stalno sredstvo i koji imaju ograničen vijek upotrebe.

Amortizacija se ne obračunava za sredstvo, koje je klasifikovano kao sredstvo koje se drži za prodaju ili dok čini dio raspoložive grupe klasifikovane kao grupa koja se drži za prodaju.

Amortizacioni period počinje od momenta kada je sredstvo raspoloživo za korišćenje, što znači da obračunu amortizacije ne podliježu nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi.

Za dan početka obračuna amortizacije primjenjuje se slijedeće pravilo:

- ako je sredstvo stavljeno u upotrebu od 01. do 15. u mjesecu, obračun amortizacije počinje od prvog dana tog mjeseca;
- ako je sredstvo stavljeno u upotrebu u periodu od 16. do kraja mjeseca, obračun amortizacije počinje od prvog dana narednog mjeseca.

Amortizacija se vrši sve do isknjižavanja, čak iako se u nekom periodu sredstvo ne koristi, osim ako nije potpuno amortizovano.

Obračun amortizacije prestaje kada je sredstvo otuđeno na bilo koji način, kada je u potpunosti otpisano i kada je reklasifikovano kao stalno sredstvo namijenjeno prodaji, u skladu sa MSFI 5.

Korisni vijek upotrebe utvrđuje se procjenom. Procjena korisnog vijeka upotrebe sredstva vrši se na osnovu profesionalnog prosuđivanja na osnovu iskustva preduzeća sa sličnim sredstvima u prethodnom periodu i isključivo zavisi od poslovne politike preduzeća sa nabavkom i trošenjem konkretnih sredstava.

Prilikom obračuna amortizacije primjenjuje se proporcionalni (linearni) metod obračuna amortizacije, što znači da se koristi jedna utvrđena stopa tokom cijelog procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstva.

Stopa amortizacije izračunava se na osnovu procijenjenog vijeka upotrebe koji je izražen brojem godina, na sledeći način:

$$\text{Godišnja stopa amortizacije} = \frac{100(\%)}{\text{broj godina}}$$

Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme obračunati prema linearnom metodu obuhvataju se na računu 540 - Troškovi amortizacije, u korist ogovarajućih analitičkih računa ispravke vrijednosti nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava u okviru grupe računa 01 i 02.

3.3 Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročne finansijske plasmane Društva čini:

- učešće u kapitalu drugih pravnih lica,
- dugoročne hartije od vrijednosti,
- dugoročni krediti, i
- ostali dugoročni plasmani.

Početna procjena se vrši po njihovoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja poštenu nadoknadu koja je data za njih dok se naknadno priznavanje vrši po fer vrijednosti.

3.4 Zalihe

U domenu politike zaliha materijala spada:

- utvrđivanje politike nabavne vrijednosti zaliha,
- definisanje cijena po kojima se vode zalihe,
- metod obračuna vrijednosti izlaza zaliha,
- eliminisanje skrivenih gubitaka u zalihama.

Zalihe Društva predstavljaju sredstva koja se troše u procesu proizvodnje ili realizacije usluga a to su zalihe:

- osnovnog i pomoćnog materijala,
- rezervni dijelova,
- auto-guma,
- sitnog inventara u upotrebi.

Zalihe osnovnog i pomoćnog materijala iskazuju se po nabavnoj vrijednosti u skladu sa MRS 2-zalihe.

Nabavnu vrijednost materijala čini:

- fakturna vrijednost dobavljača umanjena za sve popuste,
- carine i poreske dažbine,
- troškovi prevoza, osiguranja i špeditorske usluge,
- drugi troškovi koji su nastali do dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje.

Obračun izlaza utroška zaliha materijala vrši se po metodi prosječne ponderisane cijene koja se stalno i automatski izračunava.

Zalihe rezervnih dijelova i auto guma se iskazuju po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu cijenu dobavljača uvećanu za troškove nabavke. Izdavanje rezervnih dijelova se vrši po prosječnim ponderisanim cijenama i njihov otpis se vrši odmah u istom obračunskom periodu.

Na dan bilansa takođe se vrši poređenje cijena materijala na zalihi sa nabavnim cijenama na tržištu i ako se utvrdi da je cijena materijala na zalihi po kojoj se vodi u knjigovodstvu veća od tržišne cijene na dan bilansa, vrši se smanjenje vrijednosti materijala na teret rashoda.

Stvarima sitnog inventara smatraju se predmeti čiji je vijek upotrebe kraći od jedne godine.

Terećenje troškova prilikom stavljanja sitnog inventara u upotrebu obavlja se metodom jednokratnog otpisa.

Isknjižavanje sitnog inventara se vrši kada je sredstvo rashodovano.

3.5 *Kratkoročna potraživanja i plasmani*

Kratkoročna potraživanja Društva obuhvataju potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje roba i usluga.

Kratkoročna potraživanja iskazuju se po vrijednosti iz fakture. Ako se vrijednost iz fakture iskazuje u stranoj valuti vrši se preračunavanje u izvještajnu valutu po važećem kursu na dan transakcije, a na dan bilansa preračunava se prema važećem kursu a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod obračunskog perioda.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrijednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospjeća odnosno prodaje do godine dana od dana činidbe odnosno dana bilansa.

Kratkoročni plasmani koji se ne drže radi trgovanja iskazuju se po amortizovanoj vrijednosti ne uzimajući u obzir namjeru Društva da ih drži do dospjeća.

„Potraživanja se procjenjuju po nominalnoj vrijednosti, umanjenoj indirektno za iznos vjerovatne nenaplativosti potraživanja, a direktno ako je nemogućnost naplate potraživanja izvjesna i dokumentovana.

Direktan otpis nenaplaćenih potraživanja podrazumijeva da se vrši konačan pojedinačan otpis vrijednosti potraživanja na osnovu vjerodostojnog dokumenta (izgubljen sudski spor, likvidacija dužnika, korekcija po zapisniku o usklađivanju potraživanja koja su u korist dužnika i sl.) na teret rashoda.

Indirektno umanjenje vrijednosti nenaplaćenih potraživanja podrazumijeva ispravka potraživanja na teret rashoda, onda kada je nemoguće predvidjeti koja konkretna potraživanja neće biti naplaćena u trenutku izrade bilansa.

Procjenu nenaplativosti potraživanja vrši Uprava Društva na osnovu objektivnih informacija proizašlih iz ozbiljne analize zasnovane na iskustvu iz prethodnih obračunskih perioda, uz razmatranje tekuće privredne situacije.

Indirektno umanjenje potraživanja vršit će se metodom procjenjivanja krajnjeg salda računa ispravke vrijednosti potraživanja, koji indirektno koriguje račun potraživanja na procijenjenu fer vrijednost.

Ispravka vrijednosti potraživanja izračunavat će se po metodi zastarjelosti potraživanja.

Ispravka vrijednosti će se vršiti za sva potraživanja za koja Uprava procjeni da su nenaplativa, a koja ne prelaze krajnji rok zastare u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima.

3.6 Greške iz prethodnog perioda

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period i koja, pri tom, ima značajan uticaj na finansijske izvještaje jednog ili više prethodnih perioda, zbog koje se ti, prethodno objelodanjeni finansijski izvještaji ne mogu više smatrati pouzdanim, obuhvata se kao greška iz prethodnog perioda u skladu sa MRS 8-*Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*.

Greška iz prethodnog perioda ispravlja se tako što se za iznos greške vrši korekcija početnog stanja prethodnog rezultata, odnosno odgovarajuća pozicija bilansa stanja, ako je greška takve prirode da ne utiče na rezultat.

U slučaju iz prethodnog stava, prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja uporedni podaci koji se odnose na godinu u kojoj je greška nastala iskazuju se u prepravljenim iznosima.

Materijalno beznačajne greške priznaju se kao prihod ili kao rashod tekućeg perioda.

Materijalnost greške procjenjuje se u svakom konkretnom slučaju kada je greška otkrivena.

3.7 Priznavanje prihoda

Prihodi Društva obuhvataju svu fakturisanu prodaju izvršenih usluga kao i prihoda od osnovnih sredstava, subvencija, donacija i vraćenih dažbina po osnovu ostvarene prodaje, prihode od aktiviranja učinaka, od doprinosa i članarina kao i drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispravi nezavisno od vremena naplate.

Dobici predstavljaju prihode koji nisu proistekli iz uobičajenih aktivnosti i predstavljaju povećanje ekonomske koristi iz prodaje osnovnih sredstava i po osnovu revalorizacije.

Prihode predstavljaju i ostala primanja po osnovu naplate otpisanih potraživanja, kamata na depozit, kursne razlike i druge finansijske prihode.

3.8 *Priznavanje rashoda*

Rashodi Društva obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti i gubitke.

Priznavanje rashoda se vrši u zavisnosti od pojedinih vrsta i predstavljaju:

- troškove materijala, goriva i energije koji pokazuju namjeru trošenja,
- neto zarade i naknade zarada, porezi i doprinosi na zarade priznaju se u visini obračunatih iznosa za rad zaposlenih za provedeno vrijeme na poslu i odsustvovanje sa posla na teret Društva,
- troškovi amortizacije se obračunavaju po proporcionalnim stopama koje se utvrđuju na osnovu korisnog vijeka osnovnih sredstava i njihove sadašnje vrijednosti,
- troškovi proizvodnih usluga i nematerijalnih troškova obračunavaju se na osnovu faktura za izvršene usluge i vjerodostojnih dokumenata za pojedine nematerijalne troškove,
- troškovi poreza i doprinosa se priznaju na osnovu izdataka u skladu sa obavezama utvrđenim zakonom,
- troškovi pozajmljivanja nastaju u vezi pozajmica finansijskih sredstava i obuhvataju kamate na dozvoljena prekoračenja na žiro računu i kratkoročne pozajmice, troškove finansijskog lizinga i kursne razlike.

Ovi troškovi se priznaju kao rashod perioda u kome su nastali.

3.9 *Finansijske obaveze*

Finansijskim obavezama Društva smatraju se:

- dugoročne obaveze-krediti, hartije od vrijednosti i ostale dugoročne obaveze,
- kratkoročne obaveze-kratkoročni krediti, obaveze prema dobavljačima, obaveze za poreze

i doprinose, obaveze za plate i doprinose i porez na plate te ostale kratkoročne obaveze (dospjeća u roku do godinu dana, odnosno od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansa).

Finansijska obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovornu obavezu u cilju predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom pravnom licu ili razmjene finansijskih instrumenata.

Obaveze se vode po amortizovanoj vrijednosti odnosno početnoj vrijednosti umanjenoj za otplatu.

3.10 *Dugoročna rezervisanja*

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja Društva, za pokriće obaveza (pravnih ili stvarnih) nastalih kao rezultat prošlih događaja za koje je vjerovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi radi njihovog izmirivanja i koji se mogu pouzdano procijeniti (npr. sporovi u toku) kao i rezervisanja za izdate garancije i druga jamstva.

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike prate se po vrstama a njihovo smanjenje odnosno ukidanje vrši se u korist prihoda.

Dugoročna rezervisanja se priznaju u slučajevima:

- obaveza nastalih kao rezultat ranijih obaveza;
- obaveza koje se mogu pouzdano procijeniti.

Ukoliko ovi uslovi nisu ispunjeni rezervisanje se ne priznaje a takođe rezervisanje se ne priznaje ni za buduće poslovne gubitke.

Svi ovi troškovi se prate analitički po vrstama i namjeni i prilikom svakog bilansiranja vrši se njihovo preispitivanje.

4. REZULTAT POSLOVANJA DRUŠTVA

U sljedećem tekstu prikazan je rezultat poslovanja Društva u periodu 01.01.-31.12.2019. godine po pojedinim službama, koje posluju u okviru „Proizvodno-tehnološkog sektora“ i „Sektora ekonomsko - finansijskih, pravnih i opštih poslova“.

PROIZVODNO - TEHNOLOŠKI SEKTOR

U okviru „Proizvodno - tehnološkog sektora“ posluju sljedeće službe:

1. Služba komunalnih usluga;
2. Služba održavanja gradskog zelenila;
3. Služba pijačnih usluga.

Izvještaj o poslovanju pojedinih službi u 2019. godini:

1. Služba komunalnih usluga

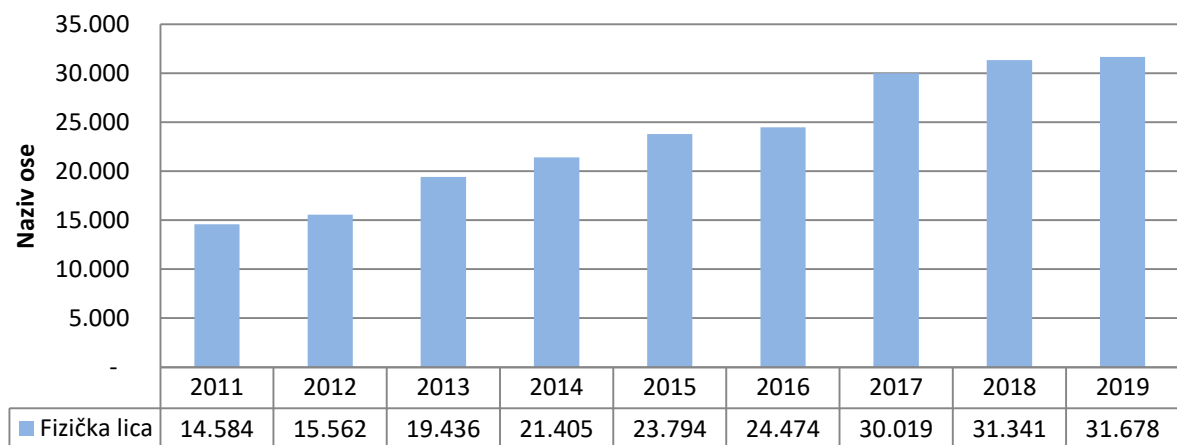
U službi komunalnih usluga obavljaju se sljedeće vrste poslova:

- odvoz komunalnog otpada,
- prikupljanje ambalažnog otpada (papir, karton, transparentni najlon, mješani ili šareni najlon, staklenu ambalažu, aluminijske limenke i pet ambalaža),
- održavanje javno - prometnih površina i
- usluge specijalnim komunalnim vozilima.

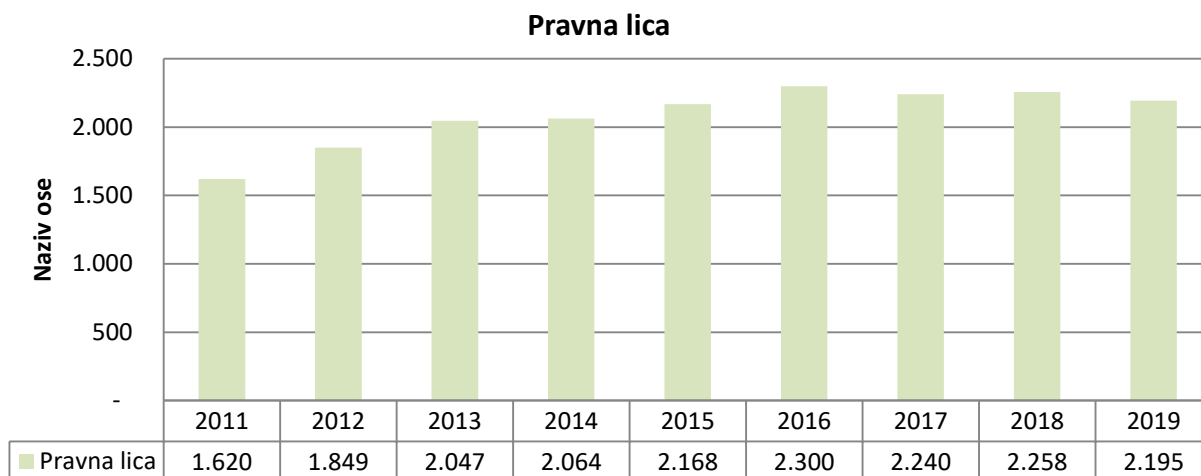
1.1 Prikupljanje i odvoženje otpada

Prikupljanjem i odvozom čvrstog komunalnog otpada obuhvaćeni su svi korisnici usluga – fizička i pravna lica na području grada Bijeljine i dijelu prigradskih naselja. Prikupljanje i odvoz čvrstog komunalnog otpada se vrši za 31.678 korisnika – fizička lica i 2.195 korisnika – pravna lica.

Fizička lica

Grafikon 1-1 – Pregled korisnika od kojih se vrši prikupljanje i odvoz čvrstog komunalnog otpada – fizička lica

Grafikon 1-2 – Pregled korisnika od kojih se vrši prikupljanje i odvoz čvrstog komunalnog otpada – pravna lica

Cilj Programa prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada, je da se obezbijede i osiguraju uslovi za:

- blagovremeni odvoz otpada iz stambenih i poslovnih objekata sa teritorije Grada.¹
- odvoz krupnog otpada, najmanje dva puta godišnje, o čemu se korisnici usluga obavještavaju na podoban način.
- selekciju komunalnog otpada prilikom sakupljanja otpada u posude za otpad koje imaju posebne oznake.
- zabranu stvaranja divljih odlagališta na cijeloj teritoriji Grada Bijeljina, koja predstavljaju otpadne materije odložene na javnoj ili drugoj površini, suprotno zakonu, Odluci o prikupljanju, odvoženju i deponovanju komunalnog otpada i drugim propisima.
- upravljanje otpadom na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i životna sredina.
- prevenciju nastajanja otpada, posebno razvojem čistijih tehnologija i racionalnim korišćenjem prirodnih bogatstava, kao i otklanjanje opasnosti od njegovog štetnog dejstva na zdravlje ljudi i životnu sredinu.
- dezinfekciju vozila i kontejnera, koji se koriste za odvoz i prikupljanje otpada, najmanje jednom sedmično a u skladu sa usvojenim „Programom“.

Prikupljanje i odvoženje komunalnog otpada se vrši pet dana u nedelji (ponedeljak-petak).

Kontrola rada ekipa za prikupljanje i odvoženje komunalnog otpada se vrši neposredno od strane reonskih poslovođa.

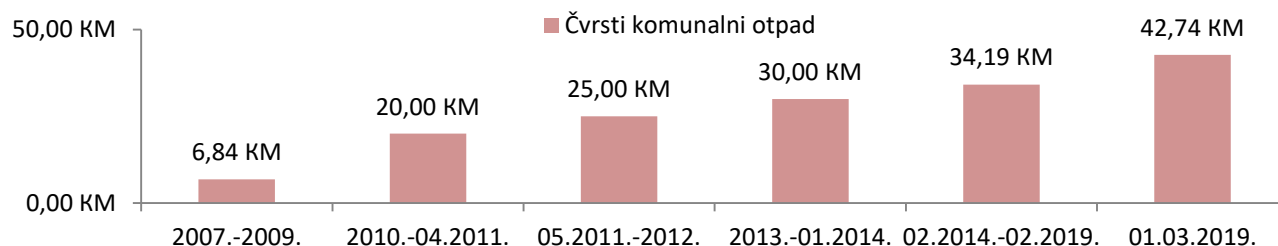
U određen broj vozila za prevoz otpada instaliran je GPS uređaj, dok će se u toku 2020. godine i u ostala vozila instalirati navedeni uređaj, kako bi se poboljšao sistem kontrole i svele na minimum reklamacije korisnika na kvalitet izvršenih usluga.

Od 15.02.2019. godine u primjeni je novi Cjenovnik usluga deponovanja čvrstog komunalnog otpada, po osnovu kog je cijena deponovanja čvrstog komunalnog otpada uvećana za 25% u odnosu na prethodni period i iznosi 42,735 KM bez PDV-a.

¹ Član 15. stav (1) Odluke o prikupljanju, odvoženju i deponovanju komunalnog otpada („Službeni glasnik Grada Bijeljina“, broj: 05/2013, 22/13, 5/14, 19/15, 16/17 i 12/18).

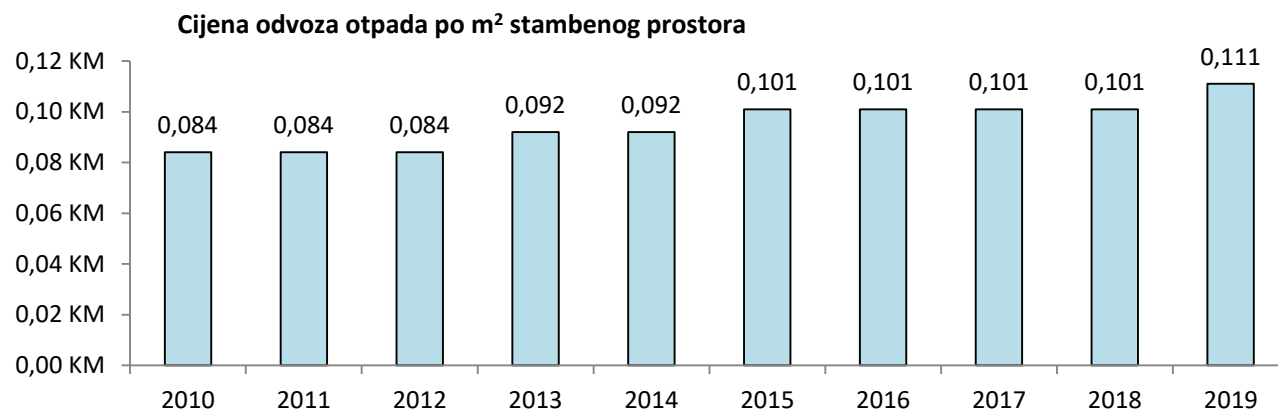

Značajan dio sredstava se izdvaja za troškove deponovanja čvrstog komunalnog otpada, koji imaju veliko učešće u ukupnim troškovima Društva. Rast cijene usluga deponovanja čvrstog komunalnog otpada prikazan je na grafikonu broj 2-1.

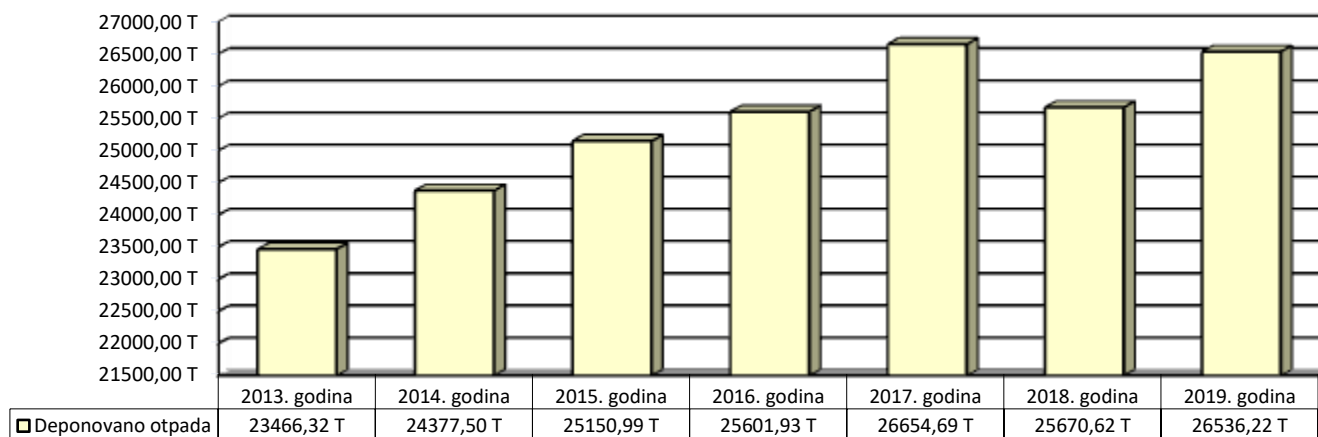
Grafikon broj 2-1 - Kretanje cijene deponovanja čvrstog komunalnog otpada

Cijene usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada utvrđene su u „Cjenovniku komunalnih usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada za vlasnike i korisnike stambenih prostora“, broj: 9085/2018 od 19.12.2018. godine, i „Cjenovniku komunalnih usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada za preduzetnike i pravna lica“, broj: 9086/2018 od 19.12.2018. godine, na koje je Skupština Grada Bijeljina dala saglasnost 05.02.2019. godine. Cjenovnici su u primjeni od 15.02.2019. godine. Cijene usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada od 15.02.2019. godine povećane su za 10%, ali su i dalje nedovoljne da pokriju visoke troškove deponovanja čvrstog komunalnog otpada.

Grafikon broj 2-2 – Kretanje cijene usluga prikupljanja i odvoza čvrstog komunalnog otpada

U 2019. godini na regionalnu deponiju ukupno je deponovano 26.536,22 T otpada, dok je u 2018. godini ukupno deponovano 25.670,62 T otpada. Na grafikonu 3 prikazane su količine deponovanog čvrstog komunalnog otpada po godinama.

Grafikon 3 - Količine deponovanog čvrstog komunalnog otpada

Na odvoženju čvrstog komunalnog otpada svakodnevno je angažovana sljedeća mehanizacija:

RB	Marka vozila	Registarska oznaka	Tip vozila
1.	Iveko podizač	036-M-291	150E16K
2.	Iveko smečar	E30-A-603	50C13
3.	Iveko smečar	745-M-226	Euro.Cargo
4.	Iveko smečar	T18-A-848	9x153x
5.	Mercedes smečar	E17-M-251	Benz 1617
6.	Mercedes podizač	071-J-504	36-1213
7.	MAN	E56-T-218	M39
8.	MAN smečar	O58-E-505	E63
9.	Mercedes smečar	T90-M-562	957.65
10.	Mercedes smečar	K59-T-024	2227
11.	Volvo smečar	O26-M-670	FS 10
12.	Mercedes smečar	T26-M-023	950.60
13.	Mercedes smečar	O91-K-199	950.53
14.	Iveko	T34-O-201	2C3C
15.	Man smečar	J90-E-610	E63
16.	Man smečar	J12-K-433	E63
17.	Man smečar	K80-A-573	H05
18.	Mercedes smečar	M04-J-803	950.53

Prikupljanje ambalažnog otpada

AD „Komunalac“ Bijeljina vrši prikupljanje ambalažnog otpada, i to: stakla, bijelog papira, folije, kartona, PET ambalaže i alu limenke i od istog ostvaruje određeni prihod po osnovu prodaje.

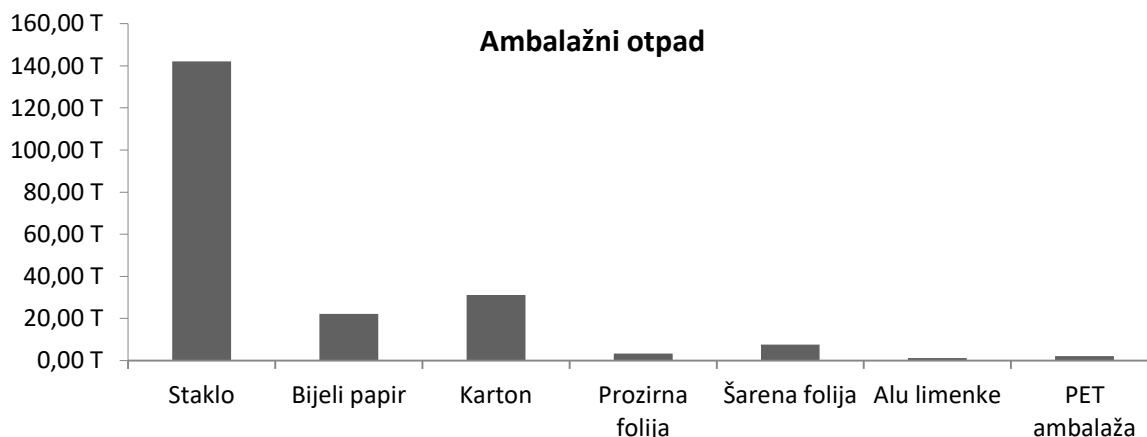
U 2019. godini prikupljeno je 208,52 T ambalažnog otpada, dok je u 2018. godini prikupljeno 214,31 T ambalažnog otpada.

U 2019. godini prikupljene su sljedeće vrste ambalažnog otpada:

- staklo (prikupljena količina = 142,02 T → ostvaren prihod od 8.305,39 KM);
- bijeli papir (prikupljena količina = 22,24 T → ostvaren prihod od 6.615,90 KM);
- karton (prikupljena količina = 31,12 T → ostvaren prihod od 3.961,51 KM);
- prozirna folija (prikupljena količina = 2,22 T → ostvaren prihod od 555,00 KM);
- šarena folija (prikupljena količina = 7,56 T → ostvaren prihod od 302,40 KM);
- alu limenke (prikupljena količina = 1,20 T → ostvaren prihod od 1.136,00 KM) i
- PET ambalaža (prikupljena količina = 2,16 T → ostvaren prihod od 846,00 KM)

Ukupno ostvareni prihod od prodaje ambalažnog otpada za izvještajni period 2019. godine iznosi 21.722,20 KM, dok je za isti period 2018. godine ostvaren prihod od 25.269,52 KM.

Na grafikonu broj 4 prikazana je prikupljena količina ambalažnog otpada u 2019. godini.

Grafikon broj 4-Prikupljeni ambalažni otpad

1.2 Održavanje javno-prometnih površina

Održavanje javno-prometnih površina se obavlja na području grada Bijeljine i Mjesne zajednice Janja.

Na raspisani tender od strane Gradske uprave Grada Bijeljina, dobili smo posao i zaključili ugovor za čišćenje javno-prometnih površina. Po prikazanim evidencijama, ovjerenim od strane kontrolnih službi Gradske uprave Grada Bijeljina i prema utvrđenom Programu rada za LOT br.1, u periodu 01.01. - 31.12.2019. godine, realizovano je sljedeće:

BIJELJINA								
			2019. godina		2018. godina		2017. godina	
RB	Opis usluge	MJ	Količina	Iznos bez PDV-a	Količina	Iznos bez PDV-a	Količina	Iznos bez PDV-a
1.	Ručno ili mašinsko čišćenje trotoara	m ²	8.452.489	156.371,05	7.816.956	139.141,82	8.759.634	148.983,85
2.	Ručno ili mašinsko čišćenje rigola	m ²	2.490.796	94.650,25	2.056.518	78.147,68	2.436.178	92.657,59
3.	Ručno struganje rigola	m ²	-	-	-	-	-	-
4.	Pročišćavanje trotoara i rigola	n/č	3.051	21.357,00	4.478	31.346,00	3.054	21.378,00
5.	Rad pauka	sat	-	-	1	52,50	4	200,00
6.	Mašinsko prskanje makadamskih ul	tura	-	-	-	-	-	-
7.	Mašinsko pranje ulica i trotoara	m ²	-	-	-	-	-	-
8.	Rad TMV za vanr. potrebe n-2t	tura	16	1.148,64	15	1.076,85	43	2.939,88
9.	Rad spec. vozila za odvoz smeća	tura	-	-	-	-	-	-
10.	Rad spec. voz. za odv. sm. sa ruč. ut.	tura	2	628,20	2	628,20	6	1.794,87
11.	Rad KV bravara na razn. brav. posl	n/č	10	102,90	21	216,09	53	519,40
12.	Spec. vozilo. fekalna cisterna	tura	-	-	-	-	-	-
13.	Rad auto-pod. kontejnera 5m ³	tura	2	244,30	5	614,25	3	351,00
14.	Rad specijalnih mašina	sat	-	-	59	1.239,00	5	105,00
15.	Rad kamiona na odvozu snijega	m ³	-	-	-	-	218	2.071,00
16.	Rad radnika na utov. snijega	sat	-	-	924	6.015,24	751	4.656,20
17.	Čišćenje snijega i posipanje soli	kg	-	-	15	3.315,00	10.500	2.205,00
18.	Ručno čišćenje otpada sa obale kan.	sat	-	-	-	-	-	-
Ukupno				274.502,34		261.792,63		277.861,79

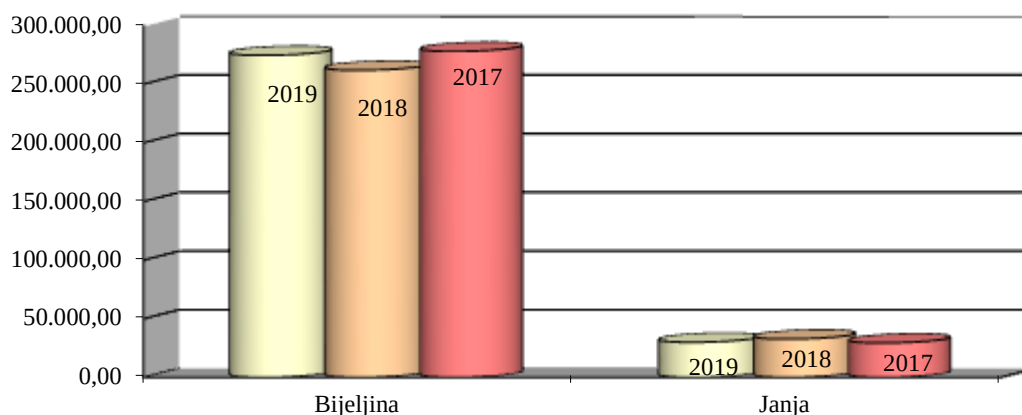
Tabela broj 4 – Održavanje javno – prometnih površina na području grada Bijeljine

JANJA								
			2019. godina		2018. godina		2017. godina	
RB	Opis usluge	MJ	Količina	Iznos bez PDV-a	Količina	Iznos bez PDV-a	Količina	Iznos bez PDV-a
1.	Ručno čišćenje trotoara	m ²	878.100	16.244,85	944.860	16.818,51	874.040	14.866,11
2.	Ručno ili maš. čišćenje rigola	m ²	339.310	12.893,78	368.864	14.016,83	338.695	12.193,02
3.	Ručno struganje rigola	m ²	-	-	-	-	-	-
4.	Pročišćavanje trotoara i rigola	n/č	81	567,00	244	1.756,80	253	1.821,60
5.	Mašinsko pranje ulica i trotoara	m ²	-	-	-	-	-	-
6.	Rad TMV za vanr. potrebe n-2t	tura	4	273,00	1	68,25	7	455,00
Ukupno				29.978,63		32.660,39		29.335,73

Tabela broj 5 – Održavanje javno – prometnih površina na području Mjesne zajednice Janja

U 2019. godini, u okviru LOT-a broj 1, realizovan je odvoz otpada iz mjesnih zajednica Donja Ljeljenča i Brijesnica. Po tom osnovu ostvaren je prihod od 11.900,00 KM, dok je u prethodnoj godini ostvaren prihod od 14.076,00 KM.

Program rada i održavanja javno-prometnih površina realizuje se u šestodnevnoj radnoj sedmici, po nalogima Odjeljenja za stambeno-komunalne poslove i zaštitu životne sredine Grada Bijeljine.

Grafikon broj 5-Ostvareni prihodi po osnovu realizacije po LOT-u br.1 u posljednje tri godine

1.3 Usluge specijalnim komunalnim vozilima

Specijalno vozilo za prevoz nepropisno parkiranih vozila („pauk“) angažovano je za potrebe Centra javne bezbjednosti Bijeljina - Odjeljenje saobraćajne policije, za uklanjanje nepropisno parkiranih vozila, a povremeno se koristi i za pružanje usluga drugim fizičkim i pravnim licima. Rad ovog vozila regulisan je posebnim Uputstvom, koje je donijelo MUP Republike Srpske.

Prihod od usluga specijalnog vozila za prevoz nepropisno parkiranih vozila, ostvaren u tekućoj godini, iznosi 29.886,64KM.

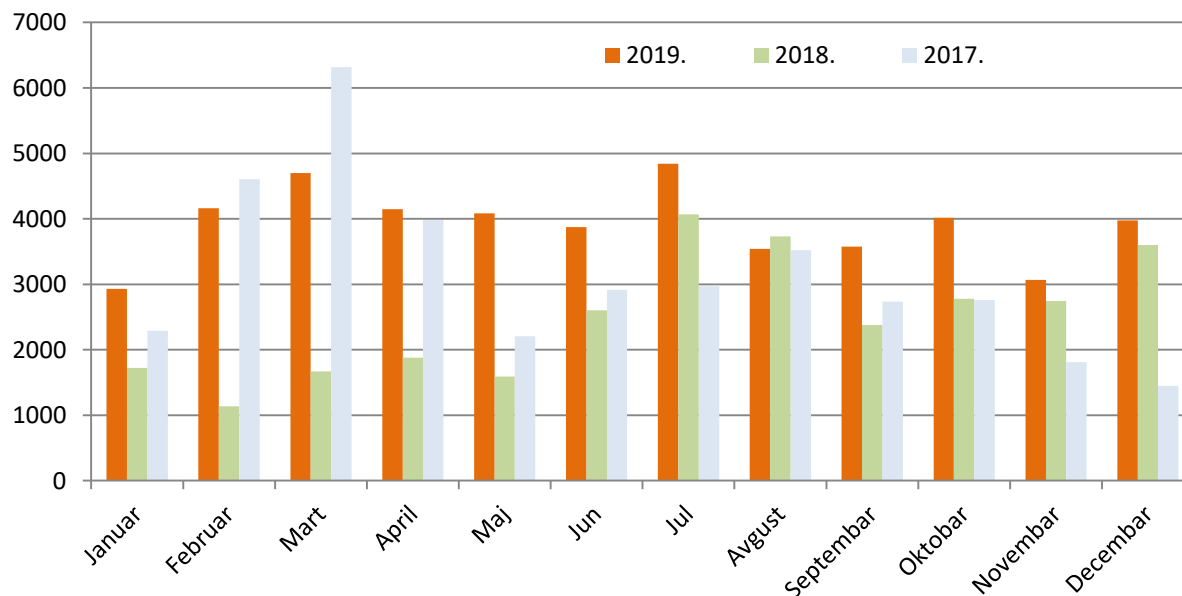
U Cjenovniku ostalih nekomunalnih usluga, broj 4963/2018 od 27.06.2018. godine, koji je u primjeni od 18.07.2018. godine, utvrđene su sljedeće cijene usluga:

- Naknada za premještanje vozila po nalogu policije do 2 km specijalnim vozilom „Pauk“ iznosi 34,18 KM po turi;
- Naknada za premještanje vozila po nalogu policije od 2 do 10 km specijalnim vozilom „Pauk“ iznosi 51,28 KM po turi;
- Naknada za premještanje vozila po nalogu policije preko 2 km specijalnim vozilom „Pauk“ iznosi 76,92 KM po turi;
- Naknada za pređene kilometre, prilikom premještanja vozila specijalnim vozilom „Pauk“ iznosi 1,28 KM po pređenom kilometru;
- Naknada za čuvanje vozila na depou po jednom započetom danu iznosi 8,54 KM;
- Naknada za započeto premještanje vozila specijalnim vozilom „Pauk“ po nalogu policije iznosi 25,64 KM po vozilu;
- Naknada za rad specijalnog vozila „Pauk“ za uslužno premještanje vozila do 2 (dvije) tone iznosi 51,28 KM po turi i
- Naknada za rad specijalnog vozila „Pauk“ za uslužno premještanje vozila preko 2 (dvije) tone iznosi 76,92 KM po turi.

Za period od 01.01.-31.12.2019. godine, „pauk“ je prevezao ~1.125 vozila, što je za 343 vozila više u odnosu na isti period prethodne godine u kom je „pauk“ prevezao ~782 vozila i ostvario prihod od 29.886,64 KM.

OSTV. MJESEC	PRIHODI					BROJ PREVEZENIH VOZILA				
	2019.	2018.	2017.	IND	IND	2019.	2018.	2017.	IND	IND
	1	2	3	1/2	2/3	1	2	3	1/2	2/3
Januar	2.931,61	1.721,11	2.287,65	170	74	77	57	76	135	74
Februar	4.162,39	1.132,99	4.607,70	367	100	96	37	154	259	100
Mart	4.700,85	1.666,84	6.319,66	282	145	115	55	211	209	145
April	4.145,30	1.880,34	3.979,57	220	98	103	62	133	166	98
Maj	4.085,47	1.589,73	2.204,36	257	51	98	53	74	185	51
Jun	3.871,79	2.600,00	2.912,56	149	62	94	87	97	108	62
Jul	4.839,32	4.068,80	2.969,40	119	71	96	135	99	71	71
Avgust	3.542,73	3.731,11	3.522,22	95	71	89	73	117	122	71
Septembar	3.572,64	2.376,06	2.735,13	150	46	81	46	91	176	46
Oktobar	4.017,09	2.777,78	2.760,77	145	64	100	54	92	185	64
Novembar	3.068,38	2.743,59	1.809,40	112	41	78	53	60	147	41
Decembar	3.974,36	3.598,29	1.448,72	110	25	98	70	48	140	25
UKUPNO	46.911,93	29.886,64	37.557,14	157	69	1.125	782	1.252	144	69

Ostvareni prihod od usluga „pauka“ u tekućoj godini veći je za 57%, odnosno za 17.025,29 KM u odnosu na prihod ostvaren u prethodnoj godini. Broj prevezenih vozila u periodu od 01.01.-31.12.2019. godine veći je za 343 vozila u odnosu na isti period 2018. godine.

Ostvareni rashodi tekuće godine veći su od ostvarenih prihoda tekuće godine za 16,38%. Potrebno je prihode dodatno povećati da bi se omogućio izlazak iz zone gubitka poslovanja, odnosno ostvario neutralan poslovni rezultat.

Broj prevezenih vozila u određenom vremenskom periodu zavisi isključivo od broja upućenih „naloga za prevoz nepropisno parkiranih vozila“ od strane saobraćajne policije, te po osnovu navedenog AD „Komunalac“ Bijeljina nije u mogućnost da utiče na povećanje prihoda preko broja prevezenih vozila u određenom vremenskom periodu.

Trenutna cijena prevoza nepropisno parkiranih vozila je ekonomski opravdana, jer je kalkulacijom utvrđeno da bi uz postojeće raspoložive kapacitete opreme i radne snage, uz ostvarene rashode tekuće godine, koji bi neznatno porasli sa brojem realizovanih usluga, bilo potrebno izvršiti ~1.350 usluga premještanja vozila po nalogu policije, kako bi se ostvario neutralni poslovni rezultat, što je za 225 usluga više u odnosu na ostvaren rezultat tekuće godine.

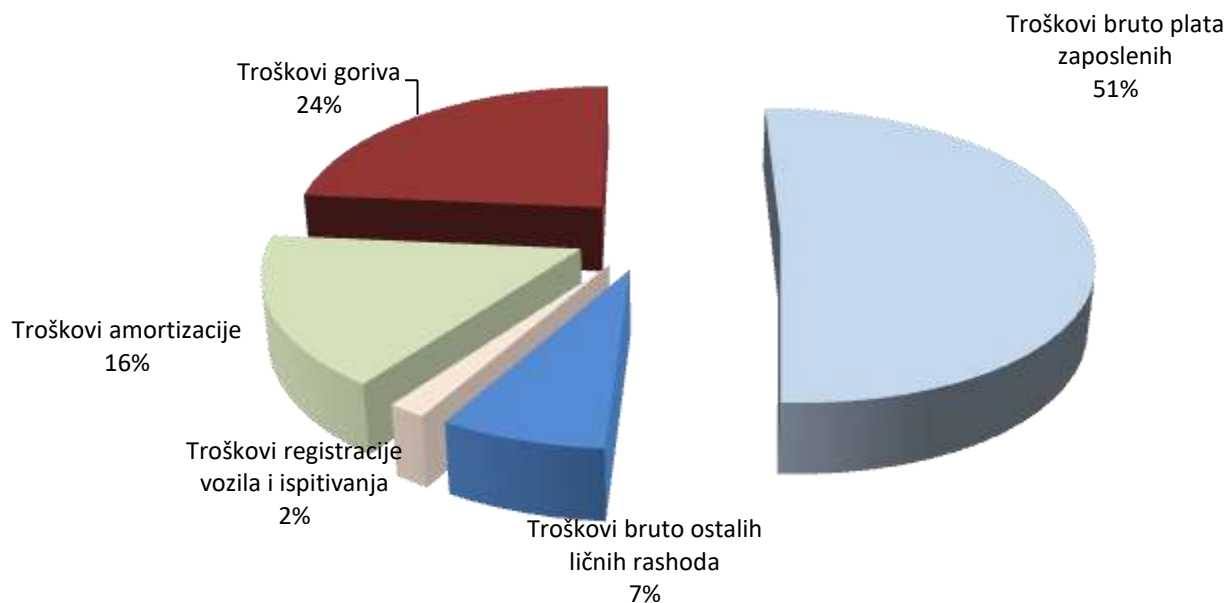
Ukoliko se analiza rada vrši na osnovu dnevnog broja izvršenih usluga, dolazi se do podatka da je prosječan broj dnevnih usluga u tekućoj godini 4,26, te da bi se povećanjem broja dnevnih usluga za 0,85, odnosno na 5,11, ostvario neutralan poslovni rezultat.

Uzimajući u obzir da je dnevno radno vrijeme specijalnog vozila za prevoz nepropisno parkiranih vozila 8 sati, dolazi se do podatka da bi na svakih sat i 30 minuta bilo dovoljno izvršiti po jednu uslugu po nalogu policije, što je više nego realan cilj, te je potrebo preduzeti određene mjere za ostvarenje zadanog cilja.

Analiza rashoda svodi se na analizu ukupnih i pojedinačnih rashoda.

Analizu rashoda treba početi sa izvođenjem konstatacije o obimu ostvarenih rashoda u tekućoj godini i trendu njihove dinamike u odnosu na ostvarene rashode u prethodnoj godini.

Vrsta rashoda	Iznos			Struktura (%)			Indeks
	2019.	2018.	2017.	2019.	2018.	2017.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Troškovi bruto plata- (2 radnika)	27.795,92	29.454,19	27.240,92	50,91	49,81	49,55	108
Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda (regres, topli obrok, prevoz i sl.)	4.003,88	3.917,00	3.498,38	7,33	6,62	6,36	112
Troškovi registracije i ispit.	939,34	1.339,59	1.200,00	1,72	2,27	2,18	109
Troškovi amortizacije	9.001,20	11.146,20	11.146,20	16,49	18,85	20,27	100
Troškovi goriva	12.854,63	13.274,41	11.895,34	23,55	22,45	21,64	112
UKUPNI RASHODI	54.594,97	59.131,39	54.980,84	100,00	100,00	100,00	108

Ukupni rashodi „pauka“ za period 01.01.-31.12.2019. godine, iznose 54.594,97 KM, dok su za isti period prethodne godine ostvareni u iznosu od 59.131,39 KM.

Potrebno je istaći da u navedene rashode nisu uključeni troškovi održavanja vozila (auto-gume, rezervni dijelovi, ulje, pranje vozila i sl.), jer se navedeni podaci nisu mogli identifikovati u evidenciji ukupnih troškova održavanja stalnih sredstava.

Specijalnim komunalnim vozilom „fekalna cisterna“ pružaju se usluge fizičkim i pravnim licima, koja naruče vršenje usluge putem naloga, odnosno narudžbenice.

U toku 2019. godine fekalna cisterna imala je 16 interventnih usluga, po osnovu kojih je ostvaren prihod od 1.550,41 KM, što je za 24 usluge manje nego u 2018. godini, u kojoj je bilo 40 interventnih usluga, po osnovu kojih je ostvaren prihod od 3.958,50 KM.

Specijalno komunalno vozilo „**cisterna za vodu**“ je u periodu 01.01.-31.12.2019. godine imalo 19 interventnih usluga, što je za 7 manje od ukupno 26 interventnih usluga iz istog perioda 2018. godine.

Sve pripreme servisiranja i garažiranja vozila, kao i kompletna Služba komunalnih usluga, smješteni su u uređenom prostoru površine 5.000 m² i objektima poslovno - tehničkog sadržaja (garaže, servisne radionice, magacinski prostor i dr.) u Mačvanskoj ulici u Bijeljini.

2. Služba održavanja gradskog zelenila

Za potrebe Službe održavanja gradskog zelenila korištena je postojeća savremena mehanizacija, i to: mašinske kosačice, traktori, samohodne mašinske kosačice, mašinske testere, vozilo Zastava nosivosti do 2 tone, korpa, dostavno vozilo tipa Kedi i cisterna za osoku kapaciteta 3.200 litara.

Služba održavanja gradskog zelenila radila je po planu i programu, na osnovu dobijenog posla na tenderu, koji je raspisala Gradska uprava Grada Bijeljine.

Služba održavanja gradskog zelenila je u 2019. godini imala sljedeću realizaciju:

Mjesec	Iznos realizacije radova na javnim zelenim površinama sa PDV-om			Iznos realizacije od prodaje sadnog materijala u proizvodnom sektoru sa PDV-om		
	Tekuća godina	Prethodna godina	Indeks 2/3	Tekuća godina	Prethodna godina	Indeks 5/6
1	2	3	4	5	6	7
Januar	Nema realizacije	4.341,22 KM	/	250,00 KM	154,99 KM	161
Februar	8.105,76 KM	6.673,95 KM	121	735,50 KM	486,00 KM	151
Mart	18.338,65 KM	9.413,29 KM	195	3.571,50 KM	2.021,89 KM	177
April	19.982,30 KM	28.018,02 KM	71	3.986,50 KM	3.047,17 KM	131
Maj	29.583,99 KM	32.880,01 KM	90	2.412,95 KM	2.138,81 KM	113
Jun	31.790,25 KM	24.249,68 KM	131	2.619,32 KM	1.041,13 KM	252
Jul	24.975,14 KM	23.541,44 KM	106	1.973,15 KM	820,04 KM	241
Avgust	26.448,36 KM	23.885,87 KM	111	804,30 KM	962,60 KM	84
Septembar	23.174,98 KM	17.299,62 KM	134	297,96 KM	1.030,01 KM	29
Oktobar	22.705,56 KM	17.380,36 KM	131	2.251,80 KM	2.489,47 KM	90
Novembar	13.891,26 KM	16.964,81 KM	82	1.998,30 KM	2.854,00 KM	70
Decembar	15.468,42 KM	25.047,00 KM	62	234,50 KM	339,00 KM	69
UKUPNO	234.464,66 KM	229.695,30 KM	102	21.133,78 KM	17.385,11 KM	122

S obzirom na trenutni kapacitet postojećih staklenika, plastenika, leja, obradivog zemljišta, mašina za obradu i broja zaposlenih radnika, moguće je i uvećati obim proizvodnje, ali je najveći problem plasman proizvoda na tržište.

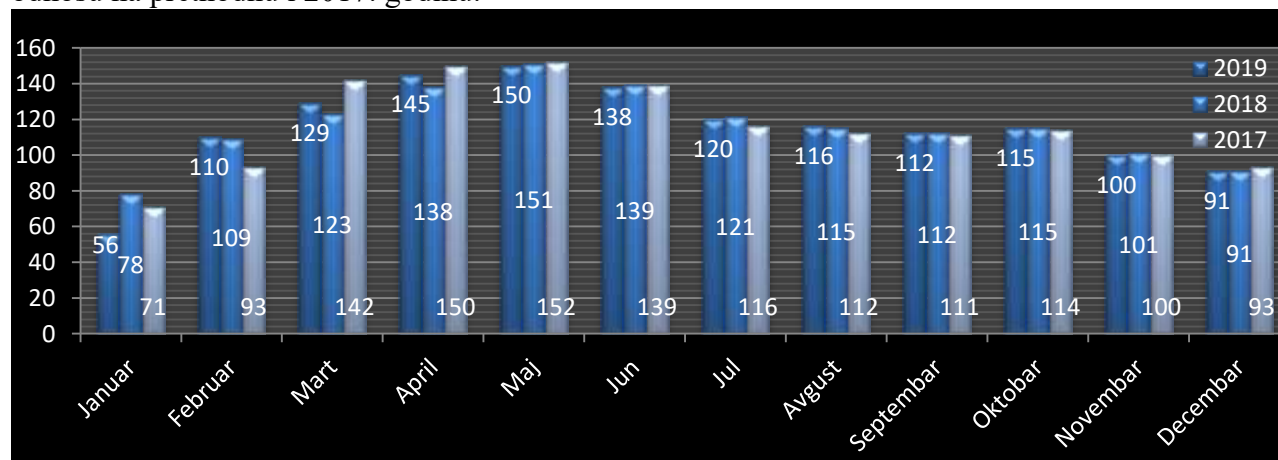
3. Služba za organizaciju pijačnih usluga

Pijaca je organizovano i uređeno mjesto na kome se na uobičajen način obavlja trgovina na malo poljoprivrednim, prehrambenim i drugim proizvodima između prodavca i kupca. Na pijaci se trgovina obavlja na prodajnim stolovima. Sprovođenje pijačnog reda je obaveza svih zaposlenih, posebno radnika na radnom mjestu – redari pijace. U sprovođenju reda dužni su saradivati sa nadležnim inspeksijskim službama i radnicima CJB Bijeljina, vezano za eventualne probleme oko rada i unutrašnjeg reda u pijacama. Preduzeće je dužno da pijačne tezge postavi i rasporedi na način kojim se obezbijedi funkcionalnost i estetski izgled pijace i omogućuje kupcima nesmetana kupovina.

Zelena pijaca raspolaže sa 5 rashladnih vitrina i 303 pijačna stola, a od toga se u centralnoj ulici nalazi 48 stolova. Ovaj broj stolova zadovoljava sve potrebe korisnika usluga zelene pijace. Na tzv. malom buvljaku u Ulici 27. marta, nalazi se 33 stola. Naplata dnevne placarine se vrši isključivo utorkom i petkom.

Od 1. decembra 2015. godine, na osnovu Odluke Skupštine Grada Bijeljine, broj 01-022-84/15, AD “Komunalac” Bijeljina je dodijeljena na raspolaganje javna pijaca u Dvorovima, Karađorđeva bb.

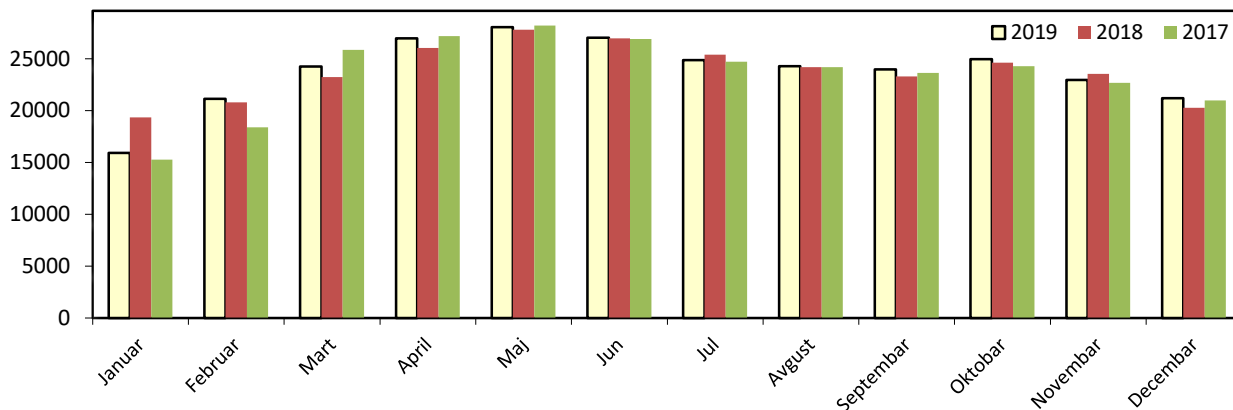
Na grafikonu broj 6, uporedno je prikazan broj zakupljenih stolova u tekućoj godini u odnosu na prethodnu i 2017. godinu.

Grafikon broj 6-Pregled zakupljenih stolova po osnovu Ugovora o zakupu

U 2019. godini, prihodi Službe za organizaciju pijačnih usluga, koji se ostvaruju po osnovu dnevnog i mjesečnog zakupa stolova u zelenoj pijaci, ostvareni su u iznosu od 285.592,31 KM i isti su na nivou ostvarenja iz 2018. godine, u kojoj je ostvaren prihod od 285.515,57 KM.

Na grafikonu broj 7 prikazana je realizacija prihoda od mjesečnog i dnevnog zakupa stolova u zelenoj pijaci u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu.

Grafikon broj 7-Ostvarenje prihoda od zakupa stolova u zelenoj pijaci

SEKTOR EKONOMSKO - FINANSIJSKIH, PRAVNIH I OPŠTIH POSLOVA

1. Služba za pravne, kadrovske i opšte poslove

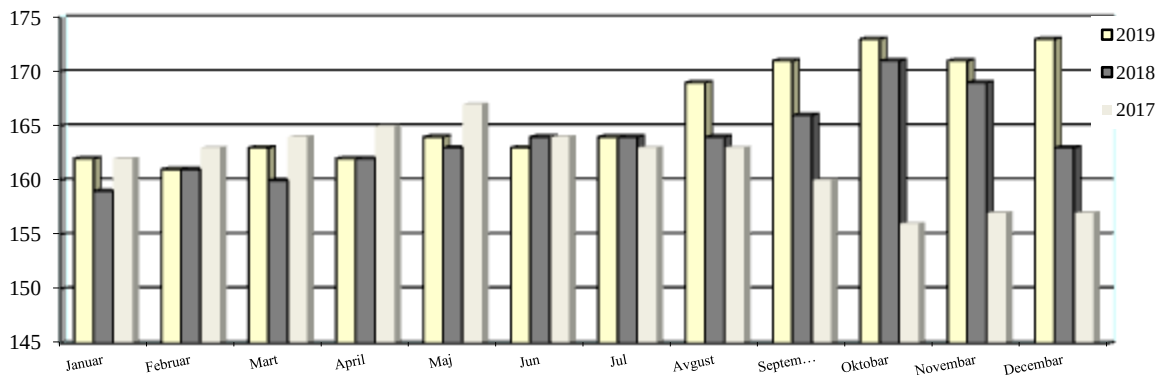
U periodu od 01.01. - 31.12.2019. godine u Službi za pravne, kadrovske i opšte poslove zaposleno je 8 radnika.

U saradnji sa Službom za finansijske i računovodstvene poslove, Služba za pravne, kadrovske i opšte poslove intenzivno radi na poboljšanju naplate potraživanja, kako od fizičkih tako i od pravnih lica.

Ova Služba svakodnevno je postupala po sudskim predmetima, izrađivala podneske, zastupala Društvo pred sudovima na ročištima u parničnim, izvršnim i prekršajnim postupcima.

Kao stručna Služba Društva, obavljala je i poslove stručne pomoći organima Društva (Skupština, Nadzorni odbor, Odbor za reviziju, Uprava), prateći zapisnički njihov rad i izrađujući donesene odluke navedenih organa.

Akcionarsko društvo „Komunalac“ Bijeljina je u proteklom periodu obavljalo registrovanu djelatnost komunalnih usluga sa prosječno 166 zaposlenih radnika, dok je prosjek u 2018. godini bio 164 radnika. Na početku 2019. godine u radnom odnosu se nalazilo 162 radnika. U toku godine, u skladu sa ukazanim potrebama, povremeno su angažovani određeni radnici, tako da je na kraju godine u radnom odnosu evidentirano 173 radnika.

Grafikon broj 8-Zaposleni radnici u 2019., 2018. i 2017. godini

U tabeli broj 7 prikazana je struktura zaposlenih sa potrebnom stručnom spremom, na dan 31.12.2019. godine.

Stručna sprema	NK	KV	SSS	VŠS	VSS	Pripravnici	Ukupno
Broj zaposlenih	75	54	11	10	17	6	173

Tabela broj 7- Struktura zaposlenih na dan 31.12.2019. godine

2. Služba ishrane radnika

U okviru Službe zaposleno je dva radnika kuvara i dva pomoćna radnika u kuhinji, koji su vršili spremanje toplih obroka za sve radnike. Za period od 01.01.-31.12.2019. godine pripremljeno je ukupno 34.421 obroka, sa mjesečnim prosjekom od 2.868 obroka. Od prosječno 166 zaposlenih radnika za dvanaest mjeseci 2019. godine, prosječno 130 radnika, odnosno 78,31% od ukupnog broja radnika je koristilo usluge restorana, dok je ostalih 36 radnika, odnosno 21,69% bilo odsutno sa posla iz opravdanih razloga, kao što su: godišnji odmori, vjerski praznici, bolovanja, izostanci i slično. Ukupan trošak spremanja toplog obroka, uključujući sve direktne i indirektne troškove za dvanaest mjeseci 2019. godine iznosi 126.411,54 KM, odnosno prosječno za mjesec dana 10.534,30 KM, tako da je prosječna cijena jednog toplog obroka po zaposlenom, utvrđena na osnovu prosjeka za dvanaest mjeseci 3,68 KM. Prosječna cijena jednog toplog obroka za 2018. godinu iznosila je 3,62 KM. Rekapitulacija direktnih i indirektnih troškova toplog obroka sačinjava se na posebnom obrascu, koji je sačinjen u skladu sa odredbama člana 8. stav 1. tačka 11. Zakona o porezu na dohodak (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 60/15 i 5/16) i Zakona o izmjenama i dopunama zakona o porezu na dohodak Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 66/18).

3. Služba za finansijske i računovodstvene poslove

3.1 Prihodi

U periodu od 01.01. - 31.12.2019. godine, AD „Komunalac“ Bijeljina ostvario je ukupan prihod od 5.275.017 KM.

U okviru **poslovnih prihoda** tekuće godine, koji su ostvareni u ukupnom iznosu od 5.079.294 KM, evidentirani su sljedeći prihodi:

- Prihodi od prodaje robe u iznosu od 15.858 KM;
- Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima u iznosu od 581.437 KM;
- Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu u iznosu od 3.523.034 KM;
- Povećanje vrijednosti zaliha učinaka u iznosu od 8.130 KM i
- Ostali poslovni prihodi u iznosu od 950.835 KM.

U okviru **finansijskih prihoda** tekuće godine, koji su ostvareni u ukupnom iznosu od 64.928 KM, evidentirani su sljedeći prihodi:

- Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica u iznosu od 11.639 KM i
- Prihodi od kamata u iznosu od 53.289 KM.

U okviru **ostalih prihoda** tekuće godine, koji su ostvareni u ukupnom iznosu od 122.720 KM, evidentirani su sljedeći prihodi:

- Naplaćena otpisana potraživanja u iznosu od 85.086 KM i
- Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi u iznosu od 37.634 KM.

U okviru **prihoda od usklađivanja vrijednosti imovine**, koji su ostvareni u ukupnom iznosu od 8.075 KM, evidentirani su prihodi od usklađivanja vrijednosti ostale imovine, koji se odnose na usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca za sva potraživanja preko godinu dana.

Pregled ostvarenih prihoda

RB	Konto	Naziv konta	Ostvarenje 31.12.2018.	Plan za period 01.01.- 31.12.2019.	Ostvarenje 31.12.2019.	Index (6/4)	Index (6/5)	% učešće u ukupnim prihodima (6)	Razlika ostvarenja (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	60150	Prihod od prodaje kont.	13.840,80	10.000,00	11.965,93	86	120	0,23%	-1.874,87
2	60151	Prihod od pr.stalnih sr.-lic.	0,00	0,00	3.892,30	-	-	0,07%	3.892,30
3	601	Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj	13.840,80	10.000,00	15.858,23	115	159	0,30%	2.017,43
4	61010	Pr.od usl.javne hig.-BN	251.223,34	262.000,00	274.502,01	109	105	5,20%	23.278,67
5	61011	Prihod od usl.odv.otp.-t.	14.076,00	14.076,00	11.900,00	85	85	0,23%	-2.176,00
6	61012	Pr.od usluga odv.otpada	37.637,55	40.000,00	39.017,72	104	98	0,74%	1.380,17
7	61013	Prihod od usl.zimske sl.	10.569,24	15.000,00	0,00	0	0	0,00%	-10.569,24
8	61014	Prihod od usl.gradskog z.	196.321,50	183.800,00	200.397,50	102	109	3,80%	4.076,00
9	61018	Pr. od usl.PPL-pranje ul.	25.639,06	30.000,00	25.641,02	100	85	0,49%	1,96
10	61019	Pr.od usl.javne hig.-Janja	32.660,28	30.000,00	29.978,62	92	100	0,57%	-2.681,66
11	610	Prihod od prodaje učinaka povezanim pravnim licima	568.126,97	574.876,00	581.436,87	102	101	11,02%	13.309,90
12	61105	Prihod od usl. restorana	1.018,10	0,00	762,00	75	-	0,01%	-256,10
13	61106	Prihod od rasadnika	14.758,51	16.000,00	18.063,04	122	113	0,34%	3.304,53
14	61121	Prihod odv.otpada građ.	2.315.837,11	2.547.000,00	2.516.540,84	109	99	47,71%	200.703,73
15	61122	Odvoz otpada pravn.subj.	754.944,19	830.500,00	833.507,29	110	100	15,80%	78.563,10
16	61123	Pr.od odvoza.čvrst.otp.-d	28.893,90	36.000,00	38.722,70	134	108	0,73%	9.828,80
17	61124	Pr.od usl. kup. iz RS-gr.z.	9.127,28	10.000,00	4.678,72	51	47	0,09%	-4.448,56
18	61125	Pr.od pauka-bez MUP-a	85,46	500,00	0,00	0	0	0,00%	-85,46
19	61126	Prihod od pauka	29.801,18	35.000,00	46.911,93	157	134	0,89%	17.110,75
20	61127	Usluge fekalne cisterne	3.859,40	4.000,00	1.550,41	40	39	0,03%	-2.308,99
21	61128	Usluge cisterne za vodu	2.729,93	2.500,00	2.029,94	74	81	0,04%	-699,99
22	611	Prihod od prodaje učin. u Republici Srpskoj	3.161.055,06	3.481.500,00	3.462.766,87	110	99	65,64%	301.711,81
23	61206	Prihod od rasadnika	0,00	1.000,00	0,00	-	0	0,00%	0,00
24	61222	Odvoz otpada pravn.subj.	37.672,27	41.800,00	43.316,94	115	104	0,82%	5.644,67
25	61223	Pr.od odvoza.čvrst.otp.-d	4.138,25	5.200,00	5.598,50	135	108	0,11%	1.460,25
26	61227	Usluge fekalne cisterne	0,00	1.000,00	198,20	-	20	0,00%	198,20
27	612	Prihod od prodaje učinaka u Federaciji BiH	41.810,52	49.000,00	49.113,64	117	100	0,93%	7.303,12
28	61322	Odvoz otpada pravn.subj.	10.490,43	11.600,00	11.153,98	106	96	0,21%	663,55
29	61323	Pr.od odvoza.čvrst.otp.-d	195,57	200,00	0,00	0	0	0,00%	-195,57
30	61327	Pr.od vr.usl. BD-fekalna	99,10	200,00	0,00	0	0	0,00%	-99,10
31	613	Prihod od prodaje učin. u Brčko Distriktu BiH	10.785,10	12.000,00	11.153,98	103	93	0,21%	368,88
32	63000	Povećanje vrijed.zaliha	14.231,27	11.000,00	8.130,01	57	74	0,15%	-6.101,26
33	630	Povećanje vrijednosti zalihe učinaka	14.231,27	11.000,00	8.130,01	57	74	0,15%	-6.101,26
34	65000	Prihodi od premija	0,00	0,00	4.411,51	-	-	0,08%	4.411,51
35	650	Prihodi od premija, dotacija,regresa i sl.	0,00	0,00	4.411,51	-	-	0,08%	4.411,51
36	65100	Pr.od zakupnina zemljišta	20.430,60	23.000,00	19.305,60	94	84	0,37%	-1.125,00
37	65110	Prihod od zakupnina	328.541,72	345.000,00	288.460,40	88	84	5,47%	-40.081,32
38	65130	Pr.od zakupa st.u pijaci	219.292,54	230.000,00	216.163,24	99	94	4,10%	-3.129,30
39	65131	Pr.od zakupa-dn.zak.st.	61.346,11	60.000,00	62.976,08	103	105	1,19%	1.629,97
40	65132	Pr.od zakupa st.-mali.b.	4.876,92	6.000,00	6.452,99	132	108	0,12%	1.576,07

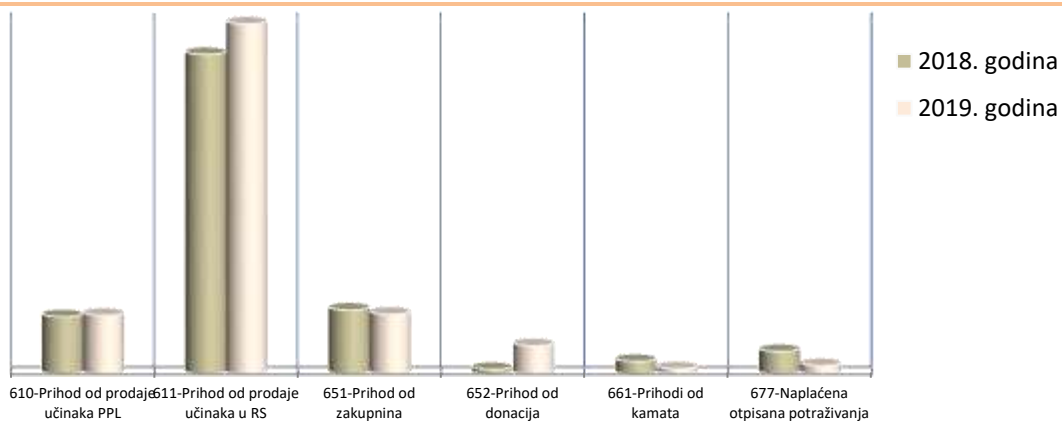
IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2019. GODINU

RB	Konto	Naziv konta	Ostvarenje 31.12.2018.	Plan za period 01.01.- 31.12.2019.	Ostvarenje 31.12.2019.	Index (6/4)	Index (6/5)	% učešće u ukupnim prihodima (6)	Razlika ostvarenja (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
41	651	Prihodi od zakupnina	634.487,89	664.000,00	593.358,31	94	89	11,25%	-41.129,58
42	65200	Prihodi od dona.-drž.org.	19.250,00	19.250,00	19.250,00	100	100	0,36%	0,00
43	65210	Prihodi od donacija-PPL	27.674,60	27.674,60	27.674,60	100	100	0,52%	0,00
44	65290	Prih. od ostalih donacija	0,00	0,00	234.777,00	-	-	4,45%	234.777,00
45	652	Prihodi od donacija	46.924,60	46.924,60	281.701,60	600	600	5,34%	234.777,00
46	65510	Prihodi iz fondova-FZO	20.256,22	20.000,00	41.045,48	203	205	0,78%	20.789,26
47	65511	Prihodi iz fondova-porod.	8.456,55	10.000,00	6.234,15	74	62	0,12%	-2.222,40
48	65520	Prihodi od zavoda	0,00	0,00	2.225,27	-	-	0,04%	2.225,27
49	655	Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja	28.712,77	30.000,00	49.504,90	172	165	0,94%	20.792,13
50	65901	Pr.od prodaje stakla	6.873,00	10.000,00	8.305,39	121	83	0,16%	1.432,39
51	65902	Pr.od prodaje papira	8.358,00	10.000,00	6.615,90	79	66	0,13%	-1.742,10
52	65903	Pr.od prodaje kartona	7.651,59	10.000,00	3.961,51	52	40	0,08%	-3.690,08
53	65904	Pr.od prodaje folije-proz.	400,20	1.000,00	555,00	139	56	0,01%	154,80
54	65905	Prihodi od grijanja	136,08	250,00	136,08	100	54	0,00%	0,00
55	65906	Pr.od prodaje alu.limenki	1.452,25	1.000,00	1.136,00	78	114	0,02%	-316,25
56	65907	Pr.od prodaje folije-šar.	534,48	1.000,00	302,40	57	30	0,01%	-232,08
57	65908	Ostali poslovni pr.-PET	0,00	1.000,00	846,00	-	85	0,02%	846,00
58	659	Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama	25.405,60	34.250,00	21.858,28	86	64	0,41%	-3.547,32
59	66010	Pr.od kamata od PPL	2.911,58	2.500,00	11.639,20	400	466	0,22%	8.727,62
60	660	Finans.prihodi od PPL	2.911,58	2.500,00	11.639,20	400	466	0,22%	8.727,62
61	66130	Zat.kamate u zemlji-PL	11.716,66	12.000,00	8.652,70	74	72	0,16%	-3.063,96
62	66131	Zat.kamate u zemlji-FL	55.204,13	55.000,00	41.014,14	74	75	0,78%	-14.189,99
63	66190	Ostale kamate	59.432,90	3.000,00	3.622,36	6	121	0,07%	-55.810,54
64	661	Prihodi od kamata	126.353,69	70.000,00	53.289,20	42	76	1,01%	-73.064,49
65	67710	Pr.od napl.otp.potr.-ind.o.	193.599,90	30.000,00	57.204,86	30	191	1,08%	-136.395,04
66	67711	Pr.od napl.otp.potr.-dom.	30.705,91	60.000,00	26.562,99	87	44	0,50%	-4.142,92
67	67730	Pr.od napl.potr.-dir.otpis	0,00	0,00	1.318,25	-	-	0,02%	1.318,25
68	677	Naplaćena otpisana potraživanja	224.305,81	90.000,00	85.086,10	38	95	1,61%	-139.219,71
69	67910	Prihodi od otp.obaveza	28,69	200,00	16,58	58	8	0,00%	-12,11
70	67930	Pr.od ukidanja rezerv.	8.113,44	0,00	0,00	0	-	0,00%	-8.113,44
71	67990	Ostali nepomenuti prihodi	40.912,40	40.000,00	37.617,72	92	94	0,71%	-3.294,68
72	679	Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja ...	49.054,53	40.200,00	37.634,30	77	94	0,71%	-11.420,23
73	68900	Pr.od usklađivanja potr.	0,00	0,00	8.074,72	-	-	0,15%	8.074,72
74	689	Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostale imovine	0,00	0,00	8.074,72	-	-	0,15%	8.074,72
75	69100	Pr.od ispr.gr.iz ran.god.	3.359,40	0,00	0,00	0	-	0,00%	-3.359,40
76	691	Prihodi po osn.ispr.gr.	3.359,40	0,00	0,00	0	-	0,00%	-3.359,40
		UKUPNO	4.951.365,59	5.116.250,60	5.275.017,72	107	103	100,00%	323.652,13

Tabela 21. Ostvareni prihodi AD „Komunalac“ Bijeljina na dan 31.12.2018. i 31.12.2019. godine

Uporedni prikaz ostvarenih prihoda tekuće godine i ostvarenih prihoda prethodne godine, čije je pojedinačno učešće u ukupnim prihodima tekuće godine veće od 1%, dat je na grafikonu broj 1.

Grafikon 1 – Ostvareni prihodi u 2019. godini u odnosu na ostvarenje 2018. godine

Ostvareni prihodi tekuće godine su veći od ostvarenja prethodne godine za 323.652,13 KM, dok su u odnosu na planirane prihode veći za 158.767,12 KM.

Analiza ostvarenih prihoda, kao i poređenje prihoda tekuće godine sa prethodnom godinom, vrši se preko sljedećih sintetičkih konta:

601 – Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj (0,30% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj, ostvaruju se po osnovu prihoda od prodaje kontejnera zapremine 1,1 m³, koji se prodaju po cijeni od 598,29 KM bez PDV-a i prihoda od prodaje zaplijenjenih stalnih sredstava putem licitacije. Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj, koji su ostvareni u tekućoj godini, su veći za 2.017,43 KM u odnosu na ostvarenje prihoda iz 2018. godine.

610 – Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima (11,02% učešća)

Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima se ostvaruju pružanjem usluga povezanim pravnim licima u Republici Srpskoj. Svi prihodi u okviru konta 610 se najvećim dijelom ostvaruju po osnovu vršenja usluga za Grad Bijeljina.

U tekućoj godini, ostvaren je prihod od 581.436,87 KM, koji je za 13.309,90 KM, odnosno za 2% veći od ostvarenih prihoda iz prethodne godine. Planirani prihodi su u cijelosti realizovani, te je ostvareni prihod u odnosu na planirani prihod veći za 1 indeksni poen.

611, 612 i 613 – Prihodi od prodaje učinaka u Republici Srpskoj, Federaciji BiH i Brčko Distriktu BiH (66,79% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi od prodaje učinaka se ostvaruju po osnovu prodaje proizvoda na malo fizičkim i pravnim licima, vršenja usluga odvoza otpada od fizičkih i pravnih lica, usluga prevoza nepropisno parkiranih vozila specijalnim vozilom (pauk) i usluga izvršenih specijalnim vozilom za prevoz otpadnih voda.

Ukupni prihodi tekuće godine, evidentirani u okviru sintetičkih konta 611, 612 i 613, su ostvareni u iznosu od 3.523.034,49 KM. Ostvareni prihodi su manji od planiranih za 0,55%, dok su u odnosu na ostvarenje prethodne godine povećani za 9,63%, odnosno za 309.383,81 KM.

Značajno povećanje prihoda od usluga u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu, primjetno je na prihodima od usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada fizičkim licima, koji su veći za 9%, odnosno za 200.703,73 KM, prvenstveno zbog povećane cijene usluga za 10%, a po osnovu „Cjenovnika komunalnih usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada za vlasnike i korisnike stambenih prostora“, broj: 9085/2018 od 19.12.2018. godine, na koji je Skupština Grada Bijeljina dala saglasnost 05.02.2019. godine. Cjenovnik je u primjeni od 15.02.2019. godine.

Prihodi od usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada za preduzetnike i pravna lica su veći za 78.563,10 KM u tekućoj u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog povećane cijene usluga za 10%, a po osnovu „Cjenovnika komunalnih usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada za preduzetnike i pravna lica“, broj: 9086/2018 od 19.12.2018. godine, na koji je Skupština Grada Bijeljina dala saglasnost 05.02.2019. godine. Cjenovnik je u primjeni od 15.02.2019. godine.

Najveće smanjenje prihoda u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu, evidentirano je na prihodima ostvarenim od usluga fekalne cisterne, koji su manji za 2.308,99 KM, odnosno za 60%.

630 – Povećanje vrijednosti zaliha učinaka (0,15% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi od povećanja vrijednosti zaliha učinaka se ostvaruju povećanjem vrijednosti nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i gotovih proizvoda.

Prihodi od povećanja vrijednosti zaliha učinaka su u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu manji za 43%, dok su u odnosu na planirane prihode veći za 26%.

650 – Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, podsticaja i slično (0,08% učešća u ukupnim prihodima)

Navedeni prihodi u tekućoj godini ostvareni su po osnovu isplaćene premije od Wiener osiguranja u iznosu od 4.411,51 KM.

651 – Prihodi od zakupnina (11,25% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi od zakupnina se ostvaruju po osnovu prihoda od zakupnina zemljišta, prihoda od zakupnina objekata i prihoda od zakupnina ostalih sredstava, odnosno zakupnina stolova u pijaci.

Prihodi od zakupnina u tekućoj godini ostvareni su u ukupnom iznosu od 593.358,31 KM, dok su u prethodnoj godini ostvareni u iznosu od 634.487,89 KM.

U strukturi prihoda od zakupnina najznačajnije smanjenje je u okviru prihoda od zakupnina lokala, koji su u odnosu na prethodnu godinu manji za 6% odnosno za 40.081,32 KM, dok su u odnosu na planirane manji za 11%.

Prihodi od zakupnina zemljišta manji su za 6% u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu, odnosno za 1.125,00 KM.

Prihodi od mjesečnog zakupa stolova u pijaci manji su u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu za 1%, odnosno za 3.129,30 KM.

652 – Prihodi od donacija (5,34% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi od donacija se ostvaruju po osnovu prihoda od donacija povezanih pravnih lica, donacija primljenih od državnih organa i ostalih donacija.

Prihodi od donacija primljenih od državnih organa u iznosu od 19.250,00 KM, se odnose na ¼ sredstava doznačenih od Fonda solidarnosti Republike Srpske. Preostali iznos, od ukupno doznačenih 77.000,00 KM, u iznosu od 38.500,00 KM je razgraničen na period od dvije godine.

Prihodi od donacija od povezanih pravnih lica, u iznosu od 27.674,60 KM, je ostvaren po osnovu obračunate godišnje amortizacije na nabavnu vrijednost specijalnog komunalnog vozila Iveco Stralis, registarske oznake M19-A-029, sa procjenjenim vijekom trajanja od sedam godina. Kamion je ustupljen na korištenje od strane Grada Bijeljina, po osnovu ugovora kojim su regulisana prava i obaveze dvije strane.

Prihodi od ostalih donacija evidentirani su u iznosu od 234.777,00 KM, u okviru kojih su evidentirani prihodi od dva lokala (IB 1785 i IB 1786), u iznosu od 31.380,00 KM i 58.765,00 KM, koji su dobijeni u sudskom sporu a nikada nisu bili u poslovnim knjigama Društva, kao i prihodi od dvije zemljišne parcele (IB 1784 i IB 1787), u iznosu od 110.500,00 KM i 34.132,00 KM, koje nikada nisu bile evidentirane u poslovnim knjigama Društva, a koje su u postupku izlaganja dodijeljene a.d. „Komunalac“ Bijeljina. Vrijednost navedenih lokala i zemljišta utvrđena je u „Elaboratu o procjeni stalne imovine a.d. „Komunalac“ Bijeljina“, broj: 4813/2019 od 04.07.2019. godine, izrađenog od Privrednog savjetnika d.o.o. Procjena vrijednosti stalne imovine a.d. „Komunalac“ Bijeljina vršena je sa stanjem imovine na dan 01.01.2019. godine.

655 – Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja (0,94% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja su ostvareni od prihoda iz fondova i zavoda, i to od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, Fonda dječije zaštite i Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske.

Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja, u tekućoj godini ostvareni su u iznosu od 49.504,90 KM, dok su u prethodnoj godini ostvareni u iznosu od 28.712,77 KM.

659 – Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama (0,41% učešća u ukupnim prihodima)

U okviru ostalih poslovnih prihoda po drugim osnovama evidentirani su prihodi za koje nije propisan poseban račun.

Ostali poslovni prihodi u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu manji su za 3.547,32 KM, odnosno za 14%, prvenstveno zbog manjih prihoda od prodaje ambalažnog otpada, u okviru kojih je najznačajnije smanjenje evidentirano na prihodima od prodaje kartone, koji su manji za 3.690,08 KM, prvenstveno zbog znatno niže otkupne cijene u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu. Plan navedenih prihoda je bio nerealan i ambiciozan, te su ostvareni prihodi manji za 34% u odnosu na planirane prihode, najviše zbog manje ostvarenih prihoda od prodaje prikupljenog ambalažnog otpada (stakla, papira, kartona i folije).

660 i 661 – Prihodi od kamata (1,23% učešća u ukupnim prihodima)

U okviru prihoda od kamata evidentiraju se prihodi od obračunatih zakonskih zateznih kamata za dane kašnjenja po osnovu redovnih potraživanja od povezanih pravnih lica, pravnih lica i fizičkih lica i obračunatih zakonskih zateznih kamata po izvršenjima i izvršnim postupcima.

Prihodi od kamata u tekućoj godini su ostvareni u ukupnom iznosu od 64.928,40 KM, od čega je prihod od zateznih kamata obračunatih povezanim pravnim licima ostvaren u iznosu od 11.639,20 KM, zatim prihod od obračunatih kamata fizičkim i pravnim licima u iznosu od 49.666,84 KM i prihod od ostalih kamata, u okviru kojih se evidentiraju zatezne kamate po izvršenjima i izvršnim postupcima u iznosu od 3.622,36 KM.

677 – Naplaćena otpisana potraživanja (1,61% učešća)

Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja se ostvaruju od prihoda po osnovu naplaćenih potraživanja od kupaca (izuzev povezanih pravnih lica) za koja je izvršen indirektan otpis i od prihoda po osnovu naplaćenih potraživanja od povezanih pravnih lica za koja je izvršen direktan otpis.

Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja u tekućoj godini su znatno manji u odnosu na prethodnu godinu i u odnosu na plan. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 62%, odnosno za 139.219,71 KM, dok su u odnosu na planirane prihode manji za 5%, odnosno za 4.913,90 KM.

Procenat naplativosti od utuženih korisnika u tekućoj godini iznosi 25,59%, dok je za isti period prethodne godine naplativost iznosila 28,87%. U 2017. godini naplativost je iznosila 22,04%. Navedeni pokazatelji pokazuju da se naplativost od utuženih korisnika pogoršala u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu.

679 – Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi (0,71% učešća)

U okviru ostalih nepomenutih prihoda evidentirani su prihodi od naplaćenih potraživanja po osnovu troškova izvršenja i troškova parničnog postupka.

U tekućoj godini ostvaren je prihod od 37.634,30 KM, koji je manji od ostvarenja prethodne godine za 23% odnosno za 11.420,23 KM, dok je u odnosu na planirane prihode manji za 6%.

689 – Prihod od usklađivanja vrijednosti ostale imovine (0,15% učešća)

U okviru prihoda od usklađivanja vrijednosti ostale imovine, u tekućoj godini evidentirani su prihodi od usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca u iznosu od 8.074,72 KM, dok u prethodnoj godini nisu postojali navedeni prihodi, tako da ne postoje uporedni pokazatelji.

691 – Prihod po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina (0,00% učešća)

U okviru prihoda po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina, koje nisu materijalno značajne, u prethodnoj godini evidentiran je prihod od 3.359,40 KM, koji se odnosi na smanjenje obaveza po poreskom bilansu za 2017. godinu, dok u tekućoj godini nije bilo navedenih prihoda te ne postoje uporedni pokazatelji.

3.2 Rashodi

Ukupni rashodi Društva, za period od 01.01.-31.12.2019. godine, iznose 5.213.220,47 KM. Rashodi tekuće godine su u odnosu na rashode prethodne godine veći za 316.422,44 KM, odnosno za 6 indeksnih poena, dok su u odnosu na planirane rashode veći za 132.162,47 KM.

Pregled rashoda, koji su nastali u obračunskom periodu, a koji se porede sa ostvarenjem na dan 31.12.2018. godine i sa planom za period 01.01.-31.12.2019. godine, prikazan je u sljedećem tabelarnom pregledu, dok je detaljno obrazloženje za određene rashode obračunskog perioda dato poslije tabelarnog pregleda rashoda.

Pregled ostvarenih rashoda

R B	Konto	Naziv konta	Ostvarenje 31.12.2018.	Plan za period 01.01.- 31.12.2019.	Ostvarenje 31.12.2019.	Index (6/4)	Index (6/5)	% učešće u ukupnim rashodima (plan)	Razlika ostvarenja (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	50100	Nab.vr.prod.robe na malo	3.488,52	3.000,00	4.437,75	127	148	0,09%	949,23
2	50101	Nab.vr.pr.robe-bez faktura	10.369,93	8.000,00	5.115,13	49	64	0,10%	-5.254,80
3	50102	Nab.vr.pr.robe-po fakt.	508,00	1.000,00	581,07	114	58	0,01%	73,07
4	501	Nabavna vrij.prodate robe	14.366,45	12.000,00	10.133,95	71	84	0,19%	-4.232,50
5	50230	Nabavna vrij.prodate opr.	7.504,00	8.000,00	13.296,00	177	166	0,26%	5.792,00
6	502	Nabavna vr.prodatih st.sr.	7.504,00	8.000,00	13.296,00	177	166	0,26%	5.792,00
7	51100	Troškovi sirovina i mater.	68.968,46	70.000,00	48.455,57	70	69	0,93%	-20.512,89
8	511	Tr.materijala za izradu	68.968,46	70.000,00	48.455,57	70	69	0,93%	-20.512,89
9	51210	Otpis auto-guma (nove)	10.231,57	15.000,00	19.363,58	189	129	0,37%	9.132,01
10	51211	Otpis auto-guma-(protekt)	4.460,00	8.000,00	17.313,20	388	216	0,33%	12.853,20
11	51220	Otpis HTZ opreme	14.173,92	20.000,00	21.861,78	154	109	0,42%	7.687,86
12	51240	Troškovi rez.dijelova-novi	36.288,69	40.000,00	49.870,75	137	125	0,96%	13.582,06
13	51241	Troškovi rez.dijelova-pol.	3.449,98	5.000,00	850,00	25	17	0,02%	-2.599,98
14	51250	Troškovi kanc. materijala	12.282,52	12.000,00	13.081,99	107	109	0,25%	799,47
15	512	Tr.režijskog materijala	80.886,68	100.000,00	122.341,30	151	122	2,35%	41.454,62
16	51300	Tr.naft.derivata-dizel E4	251.149,48	220.000,00	233.226,70	93	106	4,47%	-17.922,78
17	51301	Tr.naft.derivata-dizel E5	11.273,76	10.000,00	23.449,71	208	234	0,45%	12.175,95
18	51302	Tr.naft.derivata -benzin	3.178,65	3.500,00	4.034,78	127	115	0,08%	856,13
19	51303	Tr.naft.derivata -autogas	967,10	1.000,00	713,80	74	71	0,01%	-253,30
20	51304	Tr.naft.derivata (maziva)	6.768,78	10.000,00	10.137,30	150	101	0,19%	3.368,52
21	51330	Troškovi el. energije	30.816,90	35.000,00	26.871,38	87	77	0,52%	-3.945,52
22	51370	Troškovi vode	8.838,18	10.000,00	8.243,86	93	82	0,16%	-594,32
23	513	Troškovi goriva i energije	312.992,85	289.500,00	306.677,53	98	106	5,88%	-6.315,32
24	52000	Troškovi bruto zarade	2.308.335,54	2.320.000,00	2.392.171,27	104	103	45,89%	83.835,73
25	520	Troškovi bruto zarada	2.308.335,54	2.320.000,00	2.392.171,27	104	103	45,89%	83.835,73
26	52210	Tr.br.nakn.čl.Nadz.odb.	29.850,81	29.850,00	29.850,72	100	100	0,57%	-0,09
27	522	Tr.br.nak.čl.NO i Upr.od	29.850,81	29.850,00	29.850,72	100	100	0,57%	-0,09
28	52300	Tr.br.nakn.čl.Odb.za rev.	29.850,73	29.850,00	29.850,72	100	100	0,57%	-0,01
29	52320	Tr.br.nakn.čl. komisije	0,00	1.000,00	0,00	-	-	0,00%	0,00
30	523	Troškovi br.naknada čl.odb.za reviziju, kom.i sl	29.850,73	30.850,00	29.850,72	100	97	0,57%	-0,01
31	52430	Pomoć zaposl.u skl.sa pr.	4.302,00	5.000,00	5.881,00	137	118	0,11%	1.579,00
32	524	Tr.otpr., nagrada i pomoći u skladu sa propisima	4.302,00	5.000,00	5.881,00	137	118	0,11%	1.579,00
33	52500	Tr.dnevnica na služb.putu	2.612,15	3.000,00	3.852,00	147	128	0,07%	1.239,85
34	52510	Tr.smj.i ish.na služb.putu	2.522,83	3.000,00	2.332,86	92	78	0,04%	-189,97
35	52520	Tr.prevoza na služb.putu	783,89	800,00	2.293,54	293	287	0,04%	1.509,65
36	52530	Nakn.za korišć.sopstv.voz.	16.704,90	17.000,00	12.622,12	76	74	0,24%	-4.082,78
37	525	Troškovi zaposlenih na službenom putu	22.623,77	23.800,00	21.100,52	93	89	0,40%	-1.523,25
38	52900	Nakn.tr.za prevoz radnika	65.529,44	65.000,00	75.838,44	116	117	1,45%	10.309,00

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2019. GODINU

R B	Konto	Naziv konta	Ostvarenje 31.12.2018.	Plan za period 01.01.- 31.12.2019.	Ostvarenje 31.12.2019.	Index (6/4)	Index (6/5)	% učešće u ukupnim rashodima (plan)	Razlika ostvarenja (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
39	52990	Ost.nakn.tr.zaposl.(regres)	136.702,35	135.000,00	153.626,89	112	114	2,95%	16.924,54
40	52991	Ost.nakn.tr.zaposl.(Božić)	15.800,00	16.500,00	16.200,00	103	98	0,31%	400,00
41	52992	Ost.nakn.tr.zap.(topl.obrok)	71.942,42	70.000,00	70.287,74	98	100	1,35%	-1.654,68
42	529	Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	289.974,21	286.500,00	315.953,07	109	110	6,06%	25.978,86
43	53100	Troškovi prevoza	860,00	1.000,00	984,00	114	98	0,02%	124,00
44	53130	Troškovi PTT usluga	20.677,07	22.000,00	18.836,17	91	86	0,36%	-1.840,90
45	53131	Tr.PTT usluga-got.pl.	3.152,30	3.500,00	3.355,19	106	96	0,06%	202,89
46	53150	Tr.internet usluga i b.pren.	2.940,54	1.800,00	1.696,73	58	94	0,03%	-1.243,81
47	531	Troškovi transportnih usluga	27.629,91	28.300,00	24.872,09	90	88	0,48%	-2.757,82
48	53200	Tr.usl.na tek.odr.st.mat.sr.	25.478,90	25.000,00	15.107,66	59	60	0,29%	-10.371,24
49	53210	Tr.usl.na inv.odr.st.mat.sr.	0,00	2.000,00	0,00	-	-	0,00%	0,00
50	532	Troškovi usluga održavanja	25.478,90	27.000,00	15.107,66	59	56	0,29%	-10.371,24
51	53340	Zakupnina opreme	0,00	0,00	6.720,61	-	-	0,13%	6.720,61
52	53390	Troškovi ostalih zakupa	3.276,00	4.000,00	2.949,50	90	74	0,06%	-326,50
53	533	Troškovi zakupa	3.276,00	4.000,00	9.670,11	295	242	0,19%	6.394,11
54	53500	Tr.oglasa u novinama,TV	16.394,13	20.000,00	9.107,98	56	46	0,17%	-7.286,15
55	53520	Troškovi ul.u pr.sa PP-olo.	5.505,16	5.000,00	3.904,99	71	78	0,07%	-1.600,17
56	53590	Ostali tr.za reklamu i pr.	940,00	1.000,00	1.100,00	117	110	0,02%	160,00
57	535	Troškovi reklame i propagande	22.839,29	26.000,00	14.112,97	62	54	0,27%	-8.726,32
58	53900	Troškovi za usl.u prometu	4.960,00	5.000,00	14.325,00	289	287	0,27%	9.365,00
59	53920	Troškovi za usl.zašt.na r.	6.732,65	7.000,00	6.605,08	98	94	0,13%	-127,57
60	53960	Privr.i povremeni poslovi	42.564,69	40.000,00	62.674,17	147	157	1,20%	20.109,48
61	53981	Tr.deponovanja-otp.vode	416,50	1.000,00	152,75	37	15	0,00%	-263,75
62	53983	Tr.deponovanja-čvrsti otp.	877.627,93	1.110.000,00	1.134.157,91	129	102	21,76%	256.529,98
63	53990	Troškovi ost.proizv.usl.	1.080,00	2.000,00	2.327,45	216	116	0,04%	1.247,45
64	539	Troškovi ostalih usluga	933.381,77	1.165.000,00	1.220.242,36	131	105	23,41%	286.860,59
65	54000	Troškovi amortizacije-PO	208.473,98	210.000,00	214.789,66	103	102	4,12%	6.315,68
66	54020	Troškovi amort.-procjena	45.658,24	45.000,00	59.620,52	131	132	1,14%	13.962,28
67	540	Troškovi amortizacije	254.132,22	255.000,00	274.410,18	108	108	5,26%	20.277,96
68	54140	Tr.rez. za otpremnine	0,00	5.000,00	4.326,18	-	87	0,08%	4.326,18
69	541	Troškovi rezervisanja	0,00	5.000,00	4.326,18	-	87	0,08%	4.326,18
70	55010	Tr.revizije finans.izvj.	4.500,00	5.000,00	5.000,00	111	100	0,10%	500,00
71	55020	Tr.advokatskih usluga	9.470,00	10.000,00	7.849,43	83	78	0,15%	-1.620,57
72	55030	Tr.zdravstvenih usluga	6.196,74	7.000,00	6.559,78	106	94	0,13%	363,04
73	55040	Tr.str.obrazovanja zaposl.	0,00	2.000,00	0,00	-	-	0,00%	0,00
74	55050	Tr.str.usavršanja-seminari	5.716,23	6.000,00	9.132,43	160	152	0,18%	3.416,20
75	55060	Tr.izmjena na post.progr.	3.680,00	10.000,00	3.600,00	98	36	0,07%	-80,00
76	55090	Ostale neproizvodne usl.	12.815,11	10.000,00	26.136,42	204	261	0,50%	13.321,31
77	550	Troškovi neproizvodnih usluga	42.378,08	50.000,00	58.278,06	138	117	1,12%	15.899,98

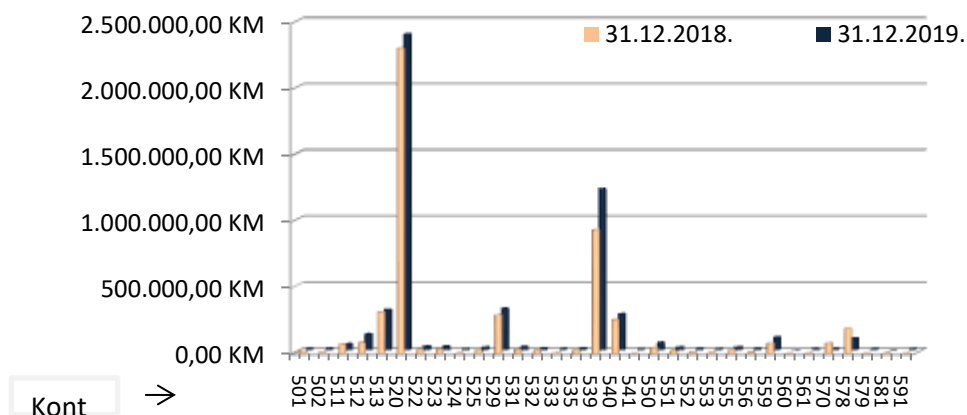
R B	Konto	Naziv konta	Ostvarenje 31.12.2018.	Plan za period 01.01.- 31.12.2019.	Ostvarenje 31.12.2019.	Index (6/4)	Index (6/5)	% učešće u ukupnim rashodima (plan)	Razlika ostvarenja (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
78	55100	Tr.repr.u posl.prost.	9.992,47	8.000,00	8.477,30	85	106	0,16%	-1.515,17
79	55120	Tr.ugostiteljskih usluga	8.415,30	15.000,00	11.050,45	131	74	0,21%	2.635,15
80	55140	Tr.ug.usluga prilikom prosl.	1.123,42	2.000,00	1.225,00	109	61	0,02%	101,58
81	55150	Troškovi za poklone	479,30	2.000,00	1.799,50	375	90	0,03%	1.320,20
82	55190	Ostali tr.reprezentacije	629,50	3.000,00	0,00	-	-	0,00%	-629,50
83	551	Troškovi reprezentacije	20.639,99	30.000,00	22.552,25	109	75	0,43%	1.912,26
84	55200	Pr.osigur.nekr.,postr.i opr.	2.331,97	2.500,00	1.876,94	80	75	0,04%	-455,03
85	55240	Pr.os.od odg.prema tr.lic.	1.408,00	1.500,00	1.996,80	142	133	0,04%	588,80
86	55260	Pr.za obavezno osig.lica	6.523,54	7.000,00	7.110,69	109	102	0,14%	587,15
87	55270	Pr.osig.zaposl.od posl.nesr.	1.410,75	1.500,00	0,00	-	-	0,00%	-1.410,75
88	55290	Ostale premije osiguranja	115,20	200,00	0,00	-	-	0,00%	-115,20
89	552	Troškovi premija osiguranja	11.789,46	12.700,00	10.984,43	93	86	0,21%	-805,03
90	55300	Tr.pl.prometa-Pavl.banka	1.847,94	1.800,00	1.056,53	57	59	0,02%	-791,41
91	55301	Tr.pl.prometa-Sberbanka	1.958,45	2.100,00	200,95	10	10	0,00%	-1.757,50
92	55302	Tr.pl.prometa-Nova banka	1.031,50	1.100,00	681,00	66	62	0,01%	-350,50
93	55303	Tr.pl.prometa-Komerc.b.	178,30	250,00	173,80	97	70	0,00%	-4,50
94	55304	Tr.pl.prometa-devizni rn.	70,40	100,00	20,30	29	20	-	-50,10
95	55305	Tr.pl.prometa-Addiko b.	721,94	1.500,00	2.555,23	354	170	0,05%	1.833,29
96	55306	Tr.pl.prometa-NLB RB	200,80	500,00	245,05	122	49	0,00%	44,25
97	55310	Tr.pl.prometa-garancije	1.395,39	1.500,00	1.675,20	120	112	0,03%	279,81
98	553	Troškovi platnog prometa	7.404,72	8.850,00	6.608,06	89	75	0,13%	-796,66
99	55420	Članarine.poslovnim udr.	500,00	500,00	500,00	100	100	0,01%	0,00
100	554	Troškovi članarina	500,00	500,00	500,00	100	100	0,01%	0,00
101	55500	Porez na imovinu	7.864,98	8.200,00	6.904,70	88	84	0,13%	-960,28
102	55510	Naknada za o.k.d. šuma	3.465,96	3.200,00	3.692,51	107	115	0,07%	226,55
103	55520	Naknada za protiv pož.z.	1.818,15	1.800,00	2.031,72	112	113	0,04%	213,57
104	55540	Naknada za vode	1.968,00	2.000,00	2.076,00	105	104	0,04%	108,00
105	55570	Komunalna i rep. takse	1.150,00	1.150,00	1.150,00	100	100	0,02%	0,00
106	55571	Komunalna naknada-opš.	6.168,36	6.168,00	6.168,36	100	100	0,12%	0,00
107	555	Troškovi poreza	22.435,45	22.518,00	22.023,29	98	98	0,42%	-412,16
108	55600	Dopr.za prof.reh.invalida	4.879,96	5.000,00	5.089,90	104	102	0,10%	209,94
109	55691	Ost.dop.na ter.tr.-volonteri	4.457,93	5.000,00	5.809,08	130	116	0,11%	1.351,15
110	556	Troškovi doprinosa	9.337,89	10.000,00	10.898,98	117	109	0,21%	1.561,09
111	55900	Troškovi oglasa u štampi	2.799,27	3.000,00	2.163,10	77	72	0,04%	-636,17
112	55911	RTV taksa-porez na posj.	97,50	90,00	82,50	85	92	0,00%	-15,00
113	55913	Sudske takse po izvr.post.	39.573,37	55.000,00	56.287,63	142	102	1,08%	16.714,26
114	55915	Sudske takse-ostale	2.294,80	5.000,00	1.043,30	45	21	0,02%	-1.251,50
115	55920	Sudski tr.i tr.vještačenja	1.000,00	0,00	625,00	63	-	0,01%	-375,00
116	55930	Tr.pretpl.na časopise i s.p.	839,31	2.000,00	1.044,44	124	52	0,02%	205,13
117	55940	Troškovi stipendija	1.980,00	3.600,00	1.980,00	100	55	0,04%	0,00
118	55950	Tr.za registraciju vozila	25.727,41	33.000,00	27.500,84	107	83	0,53%	1.773,43
119	55990	Ostali nemater.troškovi	0,00	0,00	7.680,41	-	-	0,15%	7.680,41

R B	Konto	Naziv konta	Ostvarenje 31.12.2018.	Plan za period 01.01.- 31.12.2019.	Ostvarenje 31.12.2019.	Index (6/4)	Index (6/5)	% učešće u ukupnim rashodima (plan)	Razlika ostvarenja (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
120	559	Ostali nematerijalni troškovi	74.311,66	101.690,00	98.407,22	132	97	1,89%	24.095,56
121	56000	Kamate iz odnosa sa PPL	1,23	500,00	10,31	838	2	0,00%	9,08
122	560	Finansijski rashodi	1,23	500,00	10,31	838	2	0,00%	9,08
123	56100	Rashodi kamata po kred.	0,00	20.000,00	0,00	-	-	0,00%	0,00
124	56190	Kamate po ost.fin.obavez.	896,22	1.000,00	9.033,59	1.008	903	0,17%	8.137,37
125	561	Rashodi kamata	896,22	21.000,00	9.033,59	1.008	43	0,17%	8.137,37
126	57010	Otpis nekretnina po popisu	76.709,96	0,00	0,00	-	-	0,00%	-76.709,96
127	57020	Otpis opreme po popisu	894,04	5.000,00	12.499,77	1.398	250	0,24%	11.605,73
128	570	Gubici po osn.prod. i ras. nem.sr.,nekr.,postr.i opr.	77.604,00	5.000,00	12.499,77	16	250	0,24%	-65.104,23
129	57800	Rash.po osn.isp.vr.potraž.	182.607,84	110.000,00	87.292,41	48	79	1,67%	-95.315,43
130	57820	Rash.po osn.dir.otp.potr.	4.765,79	20.000,00	2.668,44	56	13	0,05%	-2.097,35
131	578	Rashodi po osnovu ispr.vrijedn.i otpisa potr.	187.373,63	130.000,00	89.960,85	48	69	1,73%	-97.412,78
132	57900	Kalo, rastur, kvar i lom	0,00	0,00	171,09	-	-	0,00%	171,09
133	57940	Kazne za pr.prestupe i prek	0,00	0,00	2.863,20	-	-	0,05%	2.863,20
134	57970	PDV na kalo,rastur,kvar...	0,00	500,00	150,83	-	30	0,00%	150,83
135	57990	Nepomenuti ost.rashodi	2,92	1.000,00	3.087,10	105.723	309	0,06%	3.084,18
136	579	Rash.po osn.rash.zaliha mater.i robe i ost.rashodi	2,92	1.500,00	6.272,22	214.802	418	0,12%	6.269,30
137	58190	Obezvrjeđenje ostalih nekr.	4.550,00	0,00	0,00	-	-	0,00%	-4.550,00
138	581	Obezvrjeđenje nekretnina, postrojenja i opreme	4.550,00	0,00	0,00	-	-	0,00%	-4.550,00
139	59100	Rashodi po osnovu ispr.gr.	1.179,19	1.000,00	6.738,24	571	674	0,13%	5.559,05
140	591	Rash.po osn.ispr.grešaka iz ranijih godina	1.179,19	1.000,00	6.738,24	571	674	0,13%	5.559,05
		UKUPNO	4.896.798,03	5.081.058,00	5.213.220,47	106	103	100,00%	316.422,44

Tabela 22. Ostvareni rashodi AD „Komunalac“ Bijeljina na dan 31.12.2018. i 31.12.2019. god.

Uporedni prikaz ostvarenih rashoda tekuće i prethodne godine prikazan je na grafikonu 2.

Slika 2. Ostvareni rashodi na dan 31.12.2018. i 31.12.2019. godine.

Analiza ostvarenih rashoda, kao i poređenje rashoda tekuće godine sa prethodnom godinom, vrši se preko sintetičkih konta.

501 – Nabavna vrijednost prodate robe (0,19% učešća u ukupnim rashodima (UR))

Rashodi evidentirani u okviru konta 501, ostvareni su po osnovu nabavne vrijednosti prodate robe na malo.

Navedeni rashodi u tekućoj godini, manji su za 4.232,50 KM u odnosu na ostvarenje prethodne godine, dok su u odnosu na planirane rashode manji za 16%, odnosno za 1.866,05 KM.

502 – Nabavna vrijednost prodatih stalnih sredstava pribavljenih radi prodaje (0,26% učešća u UR)

U okviru troškova nabavne vrijednosti prodatih stalnih sredstava pribavljenih radi prodaje evidentira se nabavna vrijednost prodate opreme, odnosno kontejnera, koji su nabavljeni radi dalje prodaje.

U tekućoj godini, rashodi su ostvareni u iznosu od 13.296,00 KM i isti su veći za 77% u odnosu na rashode iz prethodne godine, koji su evidentirani u iznosu od 7.504,00 KM.

511 – Troškovi materijala za izradu učinaka (0,93% učešća u UR)

Troškovi materijala za izradu učinaka ostvaruju se evidentiranjem osnovnog materijala i sirovina za izradu učinaka.

Navedeni troškovi, ostvareni u tekućoj godini, manji su za 30%, odnosno za 20.512,89 KM od ostvarenja prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove manji za 31%, odnosno za 21.544,43 KM.

512 – Troškovi režijskog materijala (2,35% učešća u UR)

U okviru troškova režijskog materijala evidentiraju se utrošene auto-gume, koje se u cjelini otpisuju u periodu nabavke, utrošena HTZ oprema, koja se u cjelini otpisuje u periodu nabavke, materijal i dijelovi utrošeni za tekuće održavanje osnovnih sredstava i utrošeni ostali režijski materijal, odnosno kancelarijski materijal.

Troškovi režijskog materijala, ostvareni u tekućoj godini, veći su za 51%, odnosno za 41.454,62 KM u odnosu na troškove ostvarene u prethodnoj godini, prvenstveno zbog:

- troškova otpisane HTZ opreme, koji su veći za 7.687,86 KM,
- troškova otpisa novih i protektiranih auto-guma, koji su veći za 149,65%, odnosno za 21.985,21 KM,
- troškova novih rezervnih dijelova, koji su veći za 37%, odnosno za 13.582,06 KM i
- troškova kancelarijskog materijala, koji su veći u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu za 799,47 KM, odnosno za 7%.

Troškovi polovnih rezervnih dijelova su značajno smanjeni u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu.

513 – Troškovi goriva i energije (5,88% učešća u UR)

U okviru sintetičkog konta 513 analitički se evidentiraju troškovi goriva i maziva, troškovi električne energije i troškovi vode.

Troškovi goriva i energije u tekućoj godini su manji za 2% odnosno za 6.315,32 KM u odnosu na ostvarenje prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove veći za 6%.

Povećanje troškova primjetno je na troškovima maziva, koji su veći za 50%, odnosno za 3.368,52 KM.

Troškovi električne energije su manji za 3.945,52 KM, odnosno za 13% u odnosu na prethodnu godinu, dok su se troškovi vode manji za 594,32 KM, odnosno za 7% u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

520 – Troškovi bruto zarada (45,89% učešća u ukupnim rashodima)

Troškovi bruto zarada, ostvareni u 2019. godini, veći su za 4%, odnosno za 83.835,73 KM u odnosu na troškove ostvarene u istom periodu prošle godine, dok su u odnosu na planirane troškove veći za 3%, prvenstveno po osnovu povećanja bruto plata za određena radna mjesta u okviru proizvodno-tehnološkog sektora a s ciljem realnog utvrđivanja plata u odnosu na stvarni obim poslova zaposlenih radnika.

522 i 523 – Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora, članovima odbora za reviziju, drugih odbora, komisija i sl. (1,15% učešća u UR)

Troškovi evidentirani u okviru sintetičkih konta 522 i 523, su u tekućoj godini ostvareni u ukupnom iznosu od 59.701,44 KM, što je na nivou ostvarenja prethodne godine.

524 – Troškovi otpremnina, nagrada i pomoći u skladu sa propisima o radu (0,11% učešća u UR)

Troškovi evidentirani u okviru konta 524 se odnose na troškove pomoći zaposlenim u skladu sa propisima o radu.

Navedeni troškovi, ostvareni u tekućoj godini, veći su od ostvarenja prethodne godine za 37%, odnosno za 1.579,00 KM.

525 – Troškovi zaposlenih na službenom putu (0,40% učešća u UR)

U okviru troškova zaposlenih na službenom putu evidentiraju se troškovi dnevnica na službenom putu, troškovi smještaja i ishrane na službenom putu, troškovi prevoza na službenom putu i naknade za korišćenje sopstvenog vozila u poslovne svrhe.

Troškovi zaposlenih na službenom putu, u tekućoj godini su manji za 7%, odnosno za 1.523,25 KM od ostvarenja prethodne godine, prvenstveno zbog manjih naknada troškova za korištenje sopstvenog vozila u poslovne svrhe, koje se isplaćuju inkasantima i kontrolorima, jer su navedene naknade, počev od oktobra 2019. godine, evidentirane u okviru analitičkog konta 53340- Troškovi zakupnine opreme.

529 – Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda (6,06% učešća u UR)

U okviru troškova bruto ostalih ličnih rashoda evidentiraju se naknade troškova prevoza na radno mjesto i sa radnog mjesta i ostale naknade troškova zaposlenim, poslodavcima i drugim fizičkim licima.

Navedeni troškovi su u tekućoj godini uvećani za 9% u odnosu na troškove prethodne godine, odnosno za 25.978,86 KM, prvenstveno zbog povećanih naknada za regres, koje su veće za 16.924,54 KM i naknada troškova prevoza radnika, koji su veći 10.309,00 KM. Troškovi toplog obroka u tekućoj godini su manji za 1.654,68 KM u odnosu na troškove iz prethodne godine.

531 – Troškovi transportnih usluga (0,48% učešća u UR)

Troškove transportnih usluga čine troškovi prevoza, troškovi PTT usluga i troškovi internet usluga i bežičnog prenosa podataka.

Troškovi transportnih usluga, ostvareni u tekućoj godini su u odnosu na troškove prethodne godine manji za 10%, odnosno za 2.757,82 KM, dok su u odnosu na planirane manji za 12%.

532 – Troškovi usluga održavanja (0,29% učešća u UR)

U okviru troškova usluga održavanja, evidentirani su troškovi za usluge na tekućem održavanju stalnih materijalnih sredstava.

Troškovi usluga održavanja u tekućoj godini su manji za 41%, odnosno za 10.371,24 KM u odnosu na troškove usluga održavanja iz prethodne godine.

533 – Troškovi zakupa (0,19% učešća u UR)

U okviru troškova zakupa evidentiraju se troškovi zakupnina opreme i troškovi ostalih zakupnina, koji su u tekućoj godini veći za 195%, odnosno za 6.394,11 KM. Na kontu 53340-Zakupnina opreme, evidentirani su troškovi zakupa privatnog automobila u poslovne svrhe u iznosu od 4.764,09 KM i troškovi zakupa poslovnog prostora u iznosu os 1.956,52 KM.

535 – Troškovi reklame i propagande (0,27% učešća u UR)

Troškovi reklame i propagande ostvareni su evidentiranjem troškova oglasa u novinama, časopisima, na radiju, televiziji i sl. i troškova ulaganja u predmete na kojima se nalaze propagandne poruke, a koji se dijele besplatno (olovke, privjesci, kese, rokovnici i sl.)

Troškovi reklame i propagande u tekućoj godini su manji za 38%, odnosno za 8.726,32 KM u odnosu na isti period prethodne godine, dok su u odnosu na planirane manji za 46%.

539 – Troškovi ostalih usluga (23,41% učešća u UR)

U okviru troškova ostalih usluga evidentirani su troškovi za usluge zaštite na radu, troškovi naknade za korišćenje auto-puta, troškovi naknade po osnovu povremenih i privremenih poslova, troškovi usluga deponovanja otpada (čvrsti komunalni otpad i otpadne vode) i troškovi ostalih proizvodnih usluga.

Troškovi ostalih usluga u tekućoj godini su veći za 31%, odnosno za 286.860,59 KM u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog većih troškova deponovanja čvrstog komunalnog otpada, koji su povećani za 256.529,98 KM, troškova privremenih i povremenih poslova, koji su veći za 20.109,48 KM i troškova za usluge u prometu, koji su veći za 9.365,00 KM.

Troškovi deponovanja čvrstog komunalnog otpada su povećani zbog veće cijene usluga deponovanja, koja je od 15.02.2019. godine povećana za 25%, kao i zbog veće količine deponovanog komunalnog otpada u tekućoj u odnosu na prethodnu godinu.

Troškovi usluga privremenih i povremenih poslova u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu su povećani za 47%, zbog većeg broja angažovanih radnika preko Omladinske zadruge, kao i zbog većeg broja volontera kojima se isplaćivala naknada.

U okviru troškova za usluge u prometu u tekućoj godini evidentiran je trošak angažovanja službenog lica MUP za usluge rada specijalnog vozila za uklanjanje nepropisno parkiranih vozila, koji nije postojao u prethodnoj godini.

540 – Troškovi amortizacije (5,26% učešća u UR)

Troškovi amortizacije, koji su ostvareni u tekućoj godini su veći za 8%, odnosno za 20.277,96 KM u odnosu na troškove amortizacije iz prethodne godine, zbog efekata po osnovu izvršene procjene vrijednosti stalne imovine, koja je dokumentovana u „Elaboratu o procjeni stalne imovine a.d. „Komunalac“ Bijeljina“, broj: 4813/2019 od 04.07.2019. godine - Privredni savjetnik d.o.o.

541 – Troškovi rezervisanja (0,08% učešća u UR)

U okviru troškova rezervisanja u tekućoj godini evidentirani su troškovi rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju u iznosu od 4.326,18 KM, dok u prethodnoj godini nije bilo navedenih troškova.

550 – Troškovi neproizvodnih usluga (1,12% učešća u UR)

Troškove neproizvodnih usluga čine troškovi revizije finansijskih izvještaja, troškovi advokatskih usluga, troškovi zdravstvenih usluga, troškovi stručnog usavršavanja (seminari, simpozijumi i sl.), troškovi izmjena koje se vrše na postojećim programima za računare i troškovi ostalih neproizvodnih usluga.

Troškovi neproizvodnih usluga u tekućoj godini su ostvareni u ukupnom iznosu od 58.278,06 KM, dok su u prethodnoj godini iznosili 42.378,08 KM. Povećanje troškova evidentirano je na troškovima stručnog usavršavanja, koji su veći za 3.416,20 KM i troškovima ostalih neproizvodnih usluga, koji su veći za 13.321,31 KM, prvenstveno zbog povećanih troškova štampe računa, troškova izrade elaborata o procjeni, koji nisu bili evidentirani u prethodnoj godini i troškova za izradu knjige procesa i knjige rizika, koji su osnova za uspostavljanje finansijskog upravljanja i kontrole (FUK).

551 – Troškovi reprezentacije (0,43% učešća u UR)

U okviru troškova reprezentacije, ostvareni su troškovi reprezentacije u poslovnim prostorijama, troškovi ugostiteljskih usluga u užem smislu, troškovi ishrane i prenočišta poslovnih partnera, troškovi za poklone i ostali troškovi reprezentacije.

Troškovi reprezentacije u tekućoj godini su veći za 9%, odnosno za 1.912,26 KM od troškova iz prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove manji za 25%.

552 – Troškovi premija osiguranja (0,21% učešća u UR)

Troškovi premija osiguranja se odnose na troškove premija osiguranja nekretnina, postrojenja i opreme, troškove premije osiguranja od odgovornosti prema trećim licima i troškove premije za obavezno osiguranje lica.

Troškovi premije osiguranja su u tekućoj godini manji za 7% od troškova iz prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove manji za 14%.

553 – Troškovi platnog prometa (0,13% učešća u ukupnim rashodima)

Troškovi platnog prometa se sastoje od troškova platnog prometa u zemlji i troškova bankarskih usluga (garancije i slično).

Troškovi platnog prometa u 2019. godini su manji za 11% u odnosu na troškove iz prethodne godine, zbog značajnih ušteda na provizijama bankarskih usluga, koje su postignute promjenom glavnog računa na Addiko banku.

555 – Troškovi poreza (0,42% učešća u ukupnim rashodima)

Troškovi poreza se sastoje od troškova poreza na imovinu, naknada za opštekorisna dejstva šuma, naknada za protivpožarnu zaštitu, naknada za korišćenje i zagađenje voda i komunalne i republičke takse na firmu.

Troškovi poreza tekuće godine su na nivou ostvarenja troškova iz prethodne godine.

556 – Troškovi doprinosa (0,21% učešća u UR)

U okviru troškova doprinosa evidentiraju se troškovi doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju invalida i ostali doprinosi na teret troškova perioda, koji se odnose na obračunate doprinose volonterima.

Troškovi doprinosa u tekućoj godini su u odnosu na prethodnu godinu veći za 17%, odnosno za 1.561,09 KM.

559 – Ostali nematerijalni troškovi (1,89% učešća u ukupnim rashodima)

Ostali nematerijalni troškovi se sastoje od troškova oglasa u štampi i drugim medijima, taksi (RTV, sudske i sl.), troškova pretplate na časopise i stručne publikacije, troškova registracije vozila i ostalih nematerijalnih troškova.

Ostali nematerijalni troškovi, ostvareni u tekućoj godini, su u odnosu na ostvarenje prethodne godine veći za 32%, odnosno za 24.095,56 KM, dok su u odnosu na plan manji za 3%.

Najveće povećanje u okviru ostalih nematerijalnih troškova evidentno je na troškovima sudskih taksi, zbog većeg broja pokrenutih prijedloga za izvršenje u tekućoj u odnosu na prethodnu godinu, kao i zbog veće cijene sudskih taksi na pokretanje prijedloga za izvršenje.

Troškovi za registraciju vozila, u tekućoj godini povećani su za 1.773,43 KM u odnosu na troškove prethodne godine, zbog veće cijene osiguranja vozila.

U okviru ostalih nematerijalnih troškova evidentirani su troškovi usluga postavljanja ograde, koje je vršeno po nalogu komunalne policije, na parceli koju a.d. „Komunalac“ Bijeljina koristi a nema upisano pravo vlasništva na istoj u iznosu od 6.860,41 KM i troškovi izgubljenih sudskih sporova u iznosu od 820,00 KM.

560 – Finansijski rashodi po osnovu odnosa sa povezanim pravnim licima (0,00% učešća u UR)

Rashodi po osnovu kamata iz odnosa sa povezanim pravnim licima, u tekućoj godini su ostvareni u iznosu od 10,31 KM, dok su u prethodnoj godini ostvareni u iznosu od 1,23 KM.

561 – Rashodi kamata (0,17% učešća u UR)

U okviru rashoda kamata evidentirani su rashodi kamata po ostalim finansijskim obavezama, koji su u tekućoj godini ostvareni u iznosu od 9.033,59 KM, dok su u prethodnoj godini ostvareni u iznosu od 896,22 KM.

Na kontu kamata po ostalim finansijskim obavezama evidentirane su kamate po osnovu isplata po Rješenju Okružnog suda u Bijeljini, broj: 83 0 I 081975 18 Gž od 25.03.2019. godine, za tražioce izvršenja Nebojšu Gavrilović i Miodraga Jovića. Rješenjem je obavezan a.d. „Komunalac“ Bijeljina da isplati tražiocima izvršenja zakonske zatezne kamate za kašnjenje u isplati plate za 2004., 2005. i 2006. godinu u iznosu od 4.941,42 KM, zakonske zatezne kamate za naknade regresa za korištenje godišnjih odmora za 2004., 2005. i 2006. godinu u iznosu od 3.360,00 KM i zakonske zatezne kamate na neisplaćene troškove postupka u iznosu od 729,86 KM.

570 – Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme (0,24% učešća u UR)

U okviru sintetičkog konta 570, u tekućoj godini evidentirana je neotpisana vrijednost i dodatni troškovi rashodovanja opreme po popisu, u iznosu od 12.499,77 KM.

U prethodnoj godini, na sintetičkom kontu 570, evidentirano je sljedeće:

- Neotpisana vrijednost i dodatni troškovi rashodovanja **nekretnina** u iznosu od 67.523,67 KM i dodatni troškovi po osnovu obaveza ispravke odbitka ulaznog poreza (PDV-a) u iznosu od 9.186,29 KM;
- Neotpisana vrijednosti i dodatnih troškova rashodovanja **opreme** u iznosu od 803,70 KM i dodatni troškovi po osnovu obaveza ispravke odbitka ulaznog poreza u iznosu od 90,34 KM.

578 – Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja (1,73% učešća u UR)

Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja se odnose na rashode po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca i rashode po osnovu direktnog otpisa potraživanja od kupaca koji nisu povezana pravna lica.

Navedeni rashodi, ostvareni u tekućoj godini, manji su za 97.412,78 KM, odnosno za 52% u odnosu na iste rashode iz prethodne godine, zbog manjih rashoda po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca, koji su manji za 95.315,43 KM.

U okviru rashoda po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca, u prethodnoj godini evidentirani su rashodi utvrđeni po starosnoj strukturi potraživanja, za sva nenaplativa potraživanja starija od godinu dana, i to za potraživanja od fizičkih lica u iznosu od 77.546,84 KM i za potraživanja od pravnih lica u iznosu od 15.772,15 KM, dok u tekućoj godini nije bilo navedenih rashoda.

579 – Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi (0,12% učešća u UR)

U okviru rashoda po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostalih rashoda evidentiraju se: kalo, rastur, kvar i lom zaliha materijala i robe, troškovi sudskih i drugih sporova, kazne za privredne prestupe i prekršaje, naknade štete trećim licima, PDV na prekomjerni kalo, rastur, kvar i lom i nepomenuti ostali rashodi.

Navedeni rashodi u tekućoj godini ostvareni su u iznosu od 6.272,22 KM. Od navedenih rashoda potrebno je istaći rashode za kazne za privredne prestupe i prekršaje u iznosu od 2.863,00 KM, koji se odnose na kaznu UIO za neblagovremeno dostavljenu PDV prijavu i nepomenute ostale rashode u iznosu od 3.087,10 KM, koji se odnose na otpis zaplijenjenih pokretnih stvari, koje nisu prodate putem licitacije i koje su otpisane na dan 31.12.2019. godine.

581 – Obezvredenje nekretnina, postrojenja i opreme (0,00% učešća u UR)

U okviru rashoda po osnovu obezvređenja nekretnina, postrojenja i opreme, u prethodnoj godini evidentirani su rashodi po osnovu obezvređenja garažnog mjesta i podrumskih prostorija, koji su namijenjeni prodaji, po osnovu izvršene procjene za 2018. godinu, u iznosu od 4.550,00 KM, dok je u 2019. godini po osnovu testa obezvređenja utvrđeno da ne postoje odstupanja knjigovodstvenih od tržišnih vrijednosti.

591 – Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina (0,13% učešća u UR)

U okviru rashoda po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne, evidentiran je iznos od 6.738,24 KM, koji se odnosi na izmirene obaveze po osnovu „Rješenja za plaćanje utvrđene poreske obaveze“, broj: 06/1.05/0702-456.1-4325/2019, koje je doneseno od Poreske uprave RS - Odjeljenje za kontrolu.

3.3 Neto dobitak

U Bilansu uspjeha na AOP-u 294, u koloni “tekuća godina”, evidentiran je dobitak prije oporezivanja, kao rezultat razlike ukupnih prihoda i ukupnih rashoda tekuće godine, u iznosu od 61.797 KM. U Bilansu uspjeha na AOP-u 296, evidentiran je poreski rashod perioda u iznosu od 13.444 KM.

Ukupan neto dobitak tekuće godine, koji je utvrđen u glavnom obrascu Bilansa uspjeha i iskazan na AOP-u 299 u koloni broj 4, iznosi 48.353 KM, dok je prethodnoj godini ostvaren neto dobitak u iznosu od 34.151 KM.

U Bilansu stanja na AOP-u 121 iskazan je neraspoređeni dobitak tekuće godine u iznosu od 161.511 KM, koji je nastao kao zbir neto dobitka tekuće godine i dobitka po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na stalnim sredstvima u iznosu od 113.158 KM, koji se odnosi na umanjenje revalorizacionih rezervi za nepriznati dio amortizacije po procjeni fer vrijednosti stalnih sredstava.

Preneseni dio revalorizacionih rezervi u iznosu od 113.158 KM je razlika između troškova amortizacije obračunate na revalorizovanu knjigovodstvenu vrijednost nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme i troškova amortizacije obračunate na početnu nabavnu vrijednost nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme prije revalorizacije.

Prenos revalorizacionih rezervi po ovom osnovu knjižen je stavom 330/341, u skladu sa odredbama MRS-16.

U „Izvještaju o ostalim dobitcima i gubicima perioda“ na AOP-u 417 iskazan je ukupan neto dobitak u obračunskom periodu u iznosu od 161.511 KM.

3.4 Neto dobitak u Poreskom bilansu

U godišnjoj poreskoj prijavi za porez na dobit za 2019. godinu evidentirane su obaveze u iznosu od 10.218 KM. Ukupne obaveze po osnovu poreza na dobit za 2019. godinu iznose 13.444 KM, od čega je na ime akontacije poreza na dobit za 2019. godinu uplaćeno 3.226 KM, tako da preostale obaveze iznose 10.218 KM.

U 2019. godini iskazan je dobitak prije oporezivanja u iznosu od **61.797 KM**.

Poreska osnovica za tekuću godinu uvećava se za **134.017 KM**, zbog sljedećih rashoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu:

- kamate zbog nebagovremeno plaćenih obaveza u iznosu od 9.044 KM;
- rashodi koji nisu u vezi sa djelatnošću koju poreski obveznik obavlja u iznosu od 42.573 KM;
- rashodi amortizacije koji se ne priznaju u iznosu od 59.620 KM;
- rashodi rezervisanja u iznosu od 4.326 KM;
- rashodi reprezentacije koji se ne priznaju u iznosu od 15.786 KM i
- rashodi po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja koja se ne priznaju u iznosu od 2.668 KM.

Poreska osnovica za tekuću godinu smanjuje se za ukupan iznos od **17.905 KM** po osnovu priznatih rashoda sumnjivih i spornih potraživanja.

Poreski dobitak tekuće godine iznosi 177.909 KM i isti se umanjuje za ulaganja u proizvodnju u iznosu od 43.472 KM.

Poreska osnovica za tekuću godinu iznosi 134.437 KM, te je za 2019. godinu obračunat porez u iznosu od 13.444 KM.

Za potrebe iskazivanja transakcija između povezanih pravnih lica sa poreskog aspekta, izrađena je Studija o transfernim cijenama na osnovu propisa koji važe u godini koja se završava na dan 31.12.2019. godine.

Studija je rezultat pripremljene dokumentacije kojom se dokazuju transakcije između povezanih društava i izrađena je sa ciljem određivanja tržišnih cijena u skladu s odredbama Zakona o porezu na dobit RS, Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dobit RS i druge referentne zakonske i profesionalne regulative.

Na osnovu člana 32 Zakona o porezu na dobit RS može se tvrditi da transakcije sa povezanim licem koje je imao obveznik AD "Komunalac" Bijeljina jesu tržišne, jer je ispunjen zakonom definisan uslov principa „van dohvata ruke“.

U skladu sa rezultatima standardizovane studije, može se zaključiti da prihodi i rashodi koje je iz odnosa sa povezanim licima ostvario obveznik AD "Komunalac" Bijeljina *jesu u skladu sa principom van dohvata ruke* i da je transakcija između povezanih lica rezultirala dovoljnim plaćanjem poreza od strane AD "Komunalac" Bijeljina u RS.

Dakle, nije potrebno izvršiti korekciju poreske osnovice poreza na dobit po osnovu transfernih cijena koje se iskazuju u poreskom bilansu za 2019. godinu.

3.5 Rezultat poslovanja po službama Društva

RB	Konto	Naziv konta	Služba za org.pijačnih usluga	Služba komunalnih usluga	Služba zajedničkih poslova	Služba održavanja gradskog zel.	Ukupno ostvarenje 31.12.2019.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	50100	Nab.vr.prod.robe na malo	0,00	0,00	0,00	4.437,75	4.437,75
2	50101	Nab.vr.pr.robe-bez faktura	0,00	0,00	0,00	5.115,13	5.115,13
3	50102	Nab.vr.pr.robe-po fakt.	0,00	0,00	0,00	581,07	581,07
4	50130	Nab.vr.pr.postrojenja i opr.	0,00	13.296,00	0,00	0,00	13.296,00
5	501	Nabavna vrij.prodate robe	0,00	13.296,00	0,00	10.133,95	23.429,95
6	51100	Troškovi sirovina i mater.	2.417,72	17.151,83	7.918,96	20.967,06	48.455,57
7	511	Tr.materijala za izradu	2.417,72	17.151,83	7.918,96	20.967,06	48.455,57
8	51210	Otpis auto guma-nove	0,00	16.487,59	0,00	2.875,99	19.363,58
9	51211	Otpis auto guma-protekt	0,00	17.313,20	0,00	0,00	17.313,20
10	51220	Otpis HTZ opreme	1.018,87	15.266,01	1.440,53	4.136,37	21.861,78
11	51240	Troškovi rez. dijelova	0,00	46.409,78	0,00	4.310,97	50.720,75
12	51250	Troškovi kanc. materijala	696,73	1.679,20	10.330,42	375,64	13.081,99
13	512	Tr.režijskog materijala	1.715,60	97.155,78	11.770,95	11.698,97	122.341,30
14	51300	Tr.naft.derivata-dizel E 4	0,00	226.617,69	3.628,21	2.980,80	233.226,70
15	51301	Tr.naft.derivata-dizel E 5	0,00	21.787,74	1.378,56	283,41	23.449,71
16	51302	Tr.naftnih derivata-benzin	0,00	1.623,78	0,00	2.411,00	4.034,78
17	51303	Tr.naftnih derivata-autogas	0,00	713,80	0,00	0,00	713,80
18	51304	Tr.naftnih derivata-maziva	0,00	8.817,06	0,00	1.320,24	10.137,30
19	51330	Troškovi el. energije	1.170,70	5.169,74	18.646,15	1.884,79	26.871,38
20	51370	Troškovi vode	4.507,12	1.612,56	1.573,73	550,45	8.243,86
21	513	Troškovi goriva i energije	5.677,82	266.342,37	25.226,65	9.430,69	306.677,53

RB	Konto	Naziv konta	Služba za org.pijačnih usluga	Služba komunalnih usluga	Služba zajedničkih poslova	Služba održavanja gradskog zel.	Ukupno ostvarenje 31.12.2019.
1	2	3	4	5	6	7	8
22	52000	Troškovi bruto zarade	113.071,05	1.091.810,89	933.547,81	253.741,52	2.392.171,27
23	520	Troškovi bruto zarada	113.071,05	1.091.810,89	933.547,81	253.741,52	2.392.171,27
24	52210	Tr.br.nakn.čl.Nadz.odb.	0,00	0,00	29.850,72	0,00	29.850,72
25	522	Tr.br.nak.čl.NO i Upr.od	0,00	0,00	29.850,72	0,00	29.850,72
26	52300	Tr.br.nakn.čl.Odb.za rev.	0,00	0,00	29.850,72	0,00	29.850,72
27	523	Troškovi br.naknada čl.odb.za reviziju, kom.i sl	0,00	0,00	29.850,72	0,00	29.850,72
28	52430	Pomoć zaposl.u skl.sa pr.	909,00	2.272,00	1.790,00	910,00	5.881,00
29	524	Tr.otpr., nagrada i pomoći u skladu sa propisima	909,00	2.272,00	1.790,00	910,00	5.881,00
30	52500	Tr.dnevnica na služb.putu	0,00	935,00	2.917,00	0,00	3.852,00
31	52510	Tr.smj.i ish.na služb.putu	0,00	0,00	2.332,86	0,00	2.332,86
32	52520	Tr.prevoza na služb.putu	0,00	523,50	1.770,04	0,00	2.293,54
33	52530	Nakn.za korišć.spostv.voz	0,00	0,00	12.622,12	0,00	12.622,12
34	525	Tr. zaposlenih na sl. putu	0,00	1.458,50	19.642,02	0,00	21.100,52
35	52900	Nakn.tr.za prevoz radnika	4.212,80	47.558,40	15.536,20	8.531,04	75.838,44
36	52990	Ost.nakn.tr.zaposl.(regres)	7.312,64	80.469,76	47.962,32	17.882,17	153.626,89
37	52991	Ost.nakn.tr.zaposl.(Božić)	800,00	8.600,00	5.000,00	1.800,00	16.200,00
38	52992	Ost.nakn.tr.zap.(topl.obrok)	3.345,70	36.816,72	21.943,83	8.181,49	70.287,74
39	529	Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	15.671,14	173.444,88	90.442,35	36.394,70	315.953,07
40	53100	Troškovi prevoza	0,00	984,00	0,00	0,00	984,00
41	53130	Troškovi PTT usluga	766,94	1.111,74	16.468,51	488,98	18.836,17
42	53131	Tr.PTT usluga-pošiljke	0,00	3.355,19	0,00	0,00	3.355,19
43	53150	Tr.internet usluga i b.pren.	0,00	360,00	976,73	360,00	1.696,73
44	531	Troškovi transportnih usl.	766,94	5.810,93	17.445,24	848,98	24.872,09
45	53200	Tr.usl.na tek.odr.st.mat.sr.	1.073,82	8.378,79	4.735,90	919,15	15.107,66
46	532	Troškovi usluga održavanja	1.073,82	8.378,79	4.735,90	919,15	15.107,66
47	53340	Troškovi zakupa opreme	0,00	0,00	6.720,61	0,00	6.720,61
48	53390	Troškovi ostalih zakupa	0,00	0,00	2.949,50	0,00	2.949,50
49	533	Troškovi zakupa	0,00	0,00	9.670,11	0,00	9.670,11
50	53500	Tr.oglasa u novinama,TV	0,00	0,00	9.107,98	0,00	9.107,98
51	53520	Troškovi oglasa i reklame	0,00	0,00	3.904,99	0,00	3.904,99
52	53590	Ostali troškovi za rekl.i pr.	0,00	0,00	1.100,00	0,00	1.100,00
53	535	Troškovi reklame i propag.	0,00	0,00	14.112,97	0,00	14.112,97
54	53900	Troškovi za usl.u prometu	0,00	13.115,00	1.210,00	0,00	14.325,00
55	53920	Troškovi za usl.zašt.na radu	314,40	3.459,74	2.062,11	768,83	6.605,08
56	53960	Privr.i povremeni poslovi	16.565,08	23.928,73	19.370,10	2.810,26	62.674,17
57	53981	Tr.deponovanja-otp.vode	110,75	42,00	0,00	0,00	152,75
58	53983	Tr.deponovanja-čvrsti otp.	0,00	1.134.157,91	0,00	0,00	1.134.157,91
59	53990	Troškovi ost.proizv.usl.	0,00	1.793,95	83,50	450,00	2.327,45
60	539	Troškovi ostalih usluga	16.990,23	1.176.497,33	22.725,71	4.029,09	1.220.242,36
61	54000	Troškovi amortizacije-p.s.	18.364,52	126.403,71	60.312,94	9.708,49	214.789,66
62	54020	Troškovi amort.-po procj.	5.097,55	35.086,68	16.741,44	2.694,85	59.620,52
63	540	Troškovi amortizacije	23.462,07	161.490,39	77.054,38	12.403,34	274.410,18
64	54140	Tr.rez. za otpremnine	0,00	0,00	4.326,18	0,00	4.326,18
65	541	Troškovi rezervisanja	0,00	0,00	4.326,18	0,00	4.326,18
66	55010	Tr.revizije finans.izvj.	0,00	0,00	5.000,00	0,00	5.000,00
67	55020	Tr.advokatskih usluga	0,00	0,00	7.849,43	0,00	7.849,43
68	55030	Tr.zdravstvenih usluga	0,00	5.576,00	983,78	0,00	6.559,78

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2019. GODINU

RB	Konto	Naziv konta	Služba za org.pijačnih usluga	Služba komunalnih usluga	Služba zajedničkih poslova	Služba održavanja gradskog zel.	Ukupno ostvarenje 31.12.2019.
1	2	3	4	5	6	7	8
69	55050	Tr.str.usavršanja-seminari	0,00	0,00	9.132,43	0,00	9.132,43
70	55060	Tr.izmjena na post.progr.	0,00	0,00	3.600,00	0,00	3.600,00
71	55090	Ostale neproizvodne usl.	300,00	2.060,00	23.776,42	0,00	26.136,42
72	550	Troškovi neproizvodnih usl.	300,00	7.636,00	50.342,06	0,00	58.278,06
73	55100	Tr.repr.u posl.prost.	0,00	428,00	8.049,30	0,00	8.477,30
74	55120	Tr.ugostiteljskih usluga	0,00	0,00	11.050,45	0,00	11.050,45
75	55140	Tr.ug.usl.prilikom proslava	0,00	0,00	1.225,00	0,00	1.225,00
76	55150	Troškovi za poklone	0,00	0,00	1.799,50	0,00	1.799,50
77	551	Troškovi reprezentacije	0,00	428,00	22.124,25	0,00	22.552,25
78	55200	Pr.osigur.nekr.,postr.i opr.	40,23	112,43	1.719,24	5,04	1.876,94
79	55240	Pr.osig.odg.prema tr.licima	0,00	0,00	1.996,80	0,00	1.996,80
80	55260	Pr.za obavezno osig.lica	160,59	1.587,28	5.006,30	356,52	7.110,69
81	552	Troškovi premija osiguranja	200,82	1.699,71	8.722,34	361,56	10.984,43
82	55300	Tr.pl.prometa-Naša banka	0,00	0,00	1.056,53	0,00	1.056,53
83	55301	Tr.pl.prometa-Sberbanka	0,00	0,00	200,95	0,00	200,95
84	55302	Tr.pl.prometa-Nova banka	0,00	0,00	681,00	0,00	681,00
85	55303	Tr.pl.prometa-Komerc.b.	0,00	0,00	173,80	0,00	173,80
86	55304	Tr.pl.prometa-devizni rn.	0,00	0,00	20,30	0,00	20,30
87	55305	Tr.pl.prometa-Addiko bank	0,00	0,00	2.555,23	0,00	2.555,23
88	55306	Tr.pl.prometa-NLB RB	0,00	0,00	245,05	0,00	245,05
89	55310	Tr.pl.prometa-garancije	0,00	0,00	1.675,20	0,00	1.675,20
90	553	Troškovi platnog prometa	0,00	0,00	6.608,06	0,00	6.608,06
91	55420	Članarine.poslovnim udr.	0,00	0,00	500,00	0,00	500,00
92	554	Troškovi članarina	0,00	0,00	500,00	0,00	500,00
93	55500	Porez na imovinu	0,00	0,00	6.904,70	0,00	6.904,70
94	55510	Naknada za o.k.d. šuma	0,00	0,00	3.692,51	0,00	3.692,51
95	55520	Naknada za protiv pož.z.	0,00	0,00	2.031,72	0,00	2.031,72
96	55540	Naknada za vode	0,00	0,00	2.076,00	0,00	2.076,00
97	55570	Komunalna i rep. takse	0,00	0,00	1.150,00	0,00	1.150,00
98	55571	Komunalna naknada-opš.	0,00	0,00	6.168,36	0,00	6.168,36
99	555	Troškovi poreza	0,00	0,00	22.023,29	0,00	22.023,29
100	55600	Dopr.za prof.reh.invalida	0,00	0,00	5.089,90	0,00	5.089,90
101	55691	Ost.dop.na teret tr.-volonteri	0,00	0,00	5.809,08	0,00	5.809,08
102	556	Troškovi doprinosa	0,00	0,00	10.898,98	0,00	10.898,98
103	55900	Troškovi oglasa u štampi	0,00	0,00	2.163,10	0,00	2.163,10
104	55911	RTV taksa-porez na posj.	0,00	0,00	82,50	0,00	82,50
105	55913	Sudske takse po izvr.post.	0,00	19.012,72	37.274,91	0,00	56.287,63
106	55915	Sudske takse-ostale	0,00	322,00	721,30	0,00	1.043,30
107	55920	Sudski tr.i troškovi vješt.	0,00	0,00	625,00	0,00	625,00
108	55930	Tr.pretpl.na časopise i s.p.	0,00	0,00	1.044,44	0,00	1.044,44
109	55940	Troškovi stipendija	0,00	0,00	1.980,00	0,00	1.980,00
110	55950	Tr.za registraciju vozila	0,00	26.818,03	682,81	0,00	27.500,84
111	55990	Ostali nematerijalni troškovi	0,00	50,00	7.630,41	0,00	7.680,41
112	559	Ostali nematerijalni troškovi	0,00	46.202,75	52.204,47	0,00	98.407,22
113	56000	Rash.po osn.kamata-PPL	0,42	9,52	0,37	0,00	10,31
114	560	Finansijski rashodi	0,42	9,52	0,37	0,00	10,31
115	56190	Kamate po ost.fin.obavezama	0,00	0,00	9.033,59	0,00	9.033,59
116	561	Rashodi kamata	0,00	0,00	9.033,59	0,00	9.033,59
117	57010	Otpis nekretnina po popisu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

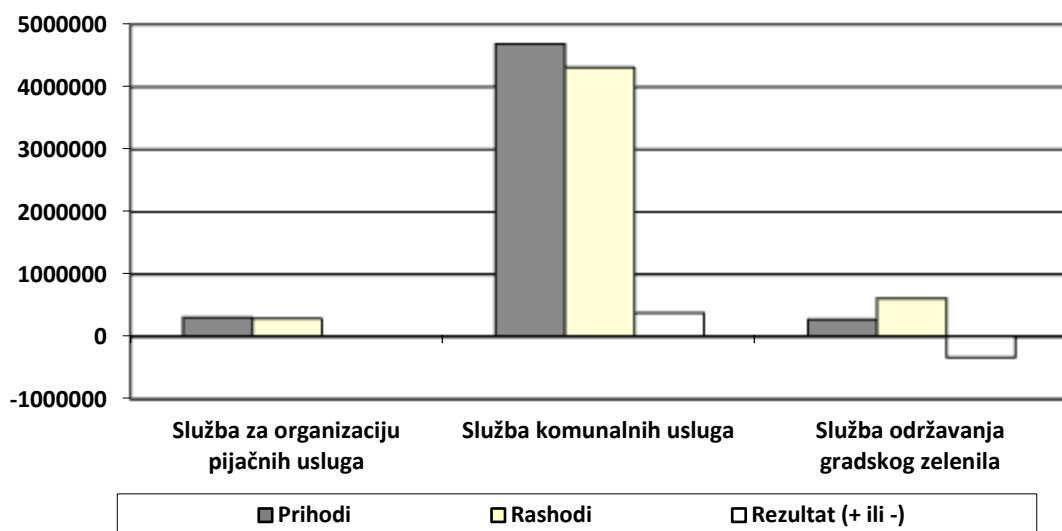
RB	Konto	Naziv konta	Služba za org.pijačnih usluga	Služba komunalnih usluga	Služba zajedničkih poslova	Služba održavanja gradskog zel.	Ukupno ostvarenje 31.12.2019.
1	2	3	4	5	6	7	8
118	57020	Otpis opreme po popisu	0,00	12.499,77	0,00	0,00	12.499,77
119	570	Gubici po osn.prod. i ras. nem.sr.,nekr.,postr.i opr.	0,00	12.499,77	0,00	0,00	12.499,77
120	57800	Rash.po osn.isp.vr.potraž.	0,00	87.292,41	0,00	0,00	87.292,41
121	57810	Rash.po osn.isp.pot.PPL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
122	57820	Rash.po osn.dir.otpr.potr.	604,28	0,00	2.064,16	0,00	2.668,44
123	578	Rashodi po osnovu ispr.vrijedn.i otpisa potr.	604,28	87.292,41	2.064,16	0,00	89.960,85
124	57900	Kalo,rastur,kvar i lom zal,mat	0,00	0,00	171,09	0,00	171,09
125	57940	Kazne za pr.prstupe i prekr.	0,00	0,00	2.863,20	0,00	2.863,20
126	57970	PDV na prek.kalo,rastur,kvar	0,00	150,83	0,00	0,00	150,83
127	57990	Nepomenuti ost.rashodi	0,00	0,00	3.087,10	0,00	3.087,10
128	579	Rash.po osn.rash.zaliha mater.i robe i ost.rashodi	0,00	150,83	6.121,39	0,00	6.272,22
129	58190	Obezvr. ostalih nekretnina	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
130	579	Rash.po osn.rash.zaliha mater.i robe i ost.rashodi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
131	59100	Rashodi po osnovu ispr.gr.	0,00	0,00	6.738,24	0,00	6.738,24
132	591	Rash.po osn.ispr.grešaka iz ranijih godina	0,00	0,00	6.738,24	0,00	6.738,24
RASHODI PO SLUŽBAMA			182.860,91	3.171.028,68	1.497.491,87	361.839,01	5.213.220,47
ZAJEDNIČKI RASHODI			111.413,40	1.138.543,06	-1.497.491,87	247.535,41	0,00
UKUPNI RASHODI PO SLUŽBAMA			294.274,31	4.309.571,74	0,00	609.374,42	5.213.220,47
PRIHODI PO SLUŽBAMA			285.592,31	4.458.520,15	307.766,00	223.139,26	5.275.017,72
ZAJEDNIČKI PRIHODI			22.897,79	233.994,49	-307.766,00	50.873,72	0,00
UKUPNI PRIHODI PO SLUŽBAMA			308.490,10	4.692.514,64	0,00	274.012,98	5.275.017,72
REZULTAT POSLOVANJA			14.215,79	382.942,90	0,00	-335.361,44	61.797,25

Tabela broj 10 - Pregled ostvarenog rezultata po službama

U tabeli broj 10 prikazana je struktura rashoda i prihoda po pojedinim službama, kao i ostvareni rezultat, zaključno sa 31.12.2019. godine. Dvije službe su ostvarile pozitivan poslovni rezultat, od kojih je Služba za organizaciju pijačnih usluga ostvarila dobitak prije oporezivanja u iznosu od 14.215,79 KM, a Služba komunalnih usluga je ostvarila dobitak prije oporezivanja u iznosu od 382.942,90 KM. Gubitak u iznosu od 335.361,44 KM iskazan je u Službi održavanja gradskog zelenila. Iznos prihoda od 307.766,00 KM, koji je iskazan u okviru Službe zajedničkih poslova se odnosi na prihode od zakupa poslovnih prostora.

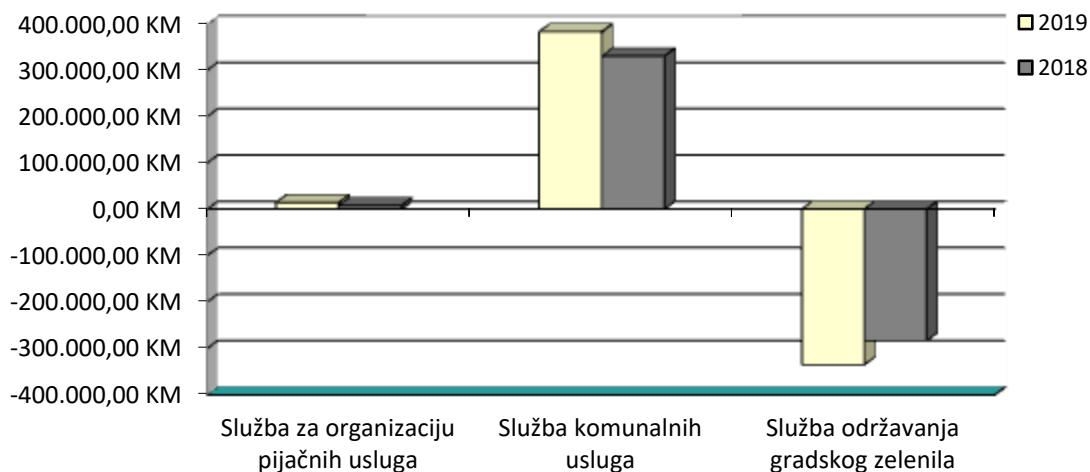

Na grafikonu broj 14 grafički je prikazan ostvareni rezultat poslovanja po pojedinim službama u 2019. godini.

Grafikon broj 14 – Ostvareni prihodi i rashodi po pojedinim službama

Na grafikonu broj 15 prikazani su rezultati poslovanja pojedinih službi u 2019. godini sa uporednim prikazom rezultata ostvarenih u 2018. i 2017. godini.

Grafikon broj 15 – Rezultat poslovanja pojedinih službi u 2019. i 2018. Godini

3.6 Izvještaj nezavisnog revizora²

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Komunalac ad Bijeljina (u daljem tekstu: Društvo) koji obuhvataju bilans stanja na dan 31.12.2019. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za 2019. godinu, te napomene uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji Društva u svim značajnim aspektima prikazuju fer i istinito finansijski položaj Društva na dan 31.12.2019.godine, njegovu finansijsku uspješnost te novčane tokove za godinu koja se završava na ovaj datum u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja/Međunarodnim računovodstvenim standardima.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Društva u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dovoljni i adekvatni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našem profesionalnom rasuđivanju, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja o njima, i ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanja	Odgovarajuća revizijska procedura
<i>Adekvatno priznavanje, vrednovanje i objelodanjivanje prihoda od komunalnih usluga, i drugih povezanih bilansnih pozicija</i>	
Društvo ostvaruje poslovne prihode po osnovu komunalnih i nekomunalnih usluga. Prihodi od komunalnih usluga nastaju odvozom smeća pravnim i fizičkim licima. Potraživanja od fizičkih lica uglavnom se naplaćuju u gotovini dok zastara nenaplaćenih potraživanja ukoliko nisu utužena, nastupa nakon godinu dana. Veliki broj kupaca ukazuje na mogući rizik neadekvatnog priznavanja prihoda i njihovog procjenjivanja. Istovremeno postoji visok rizik od nastanka greške prilikom naplate u gotovu kao i rizik zastare potraživanja od fizičkih lica.	Naše revizijske procedure su uključivale: - Razumijevanje politika i procedura koje se primjenjuju na priznavanje prihoda kao i analizu i testiranje efikasnosti funkcionisanja internih kontrola koje se odnose na proces priznavanja prihoda i projenu potraživanja; - Obavljanje analitičkih postupaka ključnih komponenti Društva, analizirajući aktuelne performanse sa istim performansama prethodne godine; - Obavljanje cut-off procedura na uzorku transakcija prihoda na kraju godine kako

² Tekst preuzet iz „Izvještaj nezavisnog revizora i finansijski izvještaji za godinu koja se završava na dan 31.12.2019. godine“, broj: 3008/2020 od 08.05.2020. godine

Utvdili smo da je prihod od komunalnih usluga ključno pitanje revizije zbog njihovog značajnog iznosa, te rizika priznavanja i vrednovanja prihoda i sa njima povezanim potraživanjima. Objelodanjene informacije koje se odnose na priznavanje prihoda i sa njima povezanim potraživanjima izvršeno je u noti broj 1 i noti broj 2 u napomenama iz finansijske izvještaje.	bi se zaključilo da li je priznavanje obavljeno za odgovarajući vremenski period; - Testiranje na bazi uzorka ispostavljenih faktura i praćenje do njihove naplate, te adekvatnost obuhvatanja plaćanja; - Provjera na bazi uzorka uslova navedenih u fakturi; - Testiranje starosne strukture potraživanja i adekvatnost izvršenog otpisa; - Pregled objelodanjivanja u notama; Zaključak: <i>Na osnovu izvršenih aktivnosti, nismo utvrdili materijalne greške za priznavanje i vredovanje prihoda i potraživanja.</i>
Adekvatno evidentiranje procjene stalne materijalne imovine	
Društvo je naručilo procjenu stalne materijalne imovine i dobilo elaborat o procjeni u 2019.godini. S obzirom na značajnu vrijednost stalne materijalne imovine u ukupnoj imovini Društva, te veliki broj stavki koji čine ovu vrijednost, postoji rizik neadekvatnog evidentiranja procjene u smislu neadekvatnog tretiranja novoprocijenjene vrijednosti koja može da utiče kako na revalorizacije rezerve tako i na rashode po osnovu obezvrjeđenja, te visinu amortizacije i novi procijenjeni preostali vijek trajanja sredstava. Utvdili smo da je evidentiranje procjene ključno pitanje revizije zbog njihovog značajnog iznosa, te rizika priznavanja procijenjenih sredstava i sa njima povezanim revalorizacionim rezervama, obezvrjeđenjem i amortizacijom. Objelodanjene informacije koje se odnose na procjenu izvršeno je u noti broj 1, noti broj 4 i noti broj 8 u napomenama uz finansijske izvještaje.	Naše revizijske procedure su uključivale: - Razumijevanje računovodstvenih politika koje se odnose na naknadno vrednovanje stalne materijalne imovine; - Analitički pregled procjene te poređenje stanja prije i nakon procjene po svim stavkama procijenjene imovine; - Analitički pregled revalorizacionih rezervi; - Analitički pregled obračunate amortizacije i procijenjenog preostalog vijeka trajanja sredstava; - Pregled objelodanjivanja u notama; Zaključak: <i>Na osnovu izvršenih aktivnosti, nismo utvrdili materijalne greške pri evidentiranju procjene stalne materijalne imovine</i>

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na notu broj 1. Zemljište i građevinski objekti. U vezi s tim pitanjem naše mišljenje nije s rezervom.

Odgovornosti menadžmenta za finansijske izvještaje

Menadžment je odgovoran za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s punim MSFI i za one interne kontrole za koje menadžment odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili grešaka. U sastavljanju finansijskih izvještaja, menadžment je odgovoran za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s nastavkom poslovanja i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na stalnosti poslovanja, osim ako menadžment ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Menadžment je odgovoran za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili pogreške i izdati izvještaj revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRS uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni iskazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRS, koristimo profesionalna prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- identifikujemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog iskaza nastalog usljed prevare je veći od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, falsifikovanje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- sagledavamo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo adekvatnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je izvršio menadžment.
- donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti poslovanja od strane menadžmenta i, na onosvu pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom mišljenju na objelodanjivanje u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim sve

do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objelodanjivanja, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranom djelokrugom i vremenskom rasporedu revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite. Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaj tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorskom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u veoma rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopštiti u našem izvještaju jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopštavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog saopštavanja.

ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA DRUŠTVA

Finansijski položaj preduzeća primarno determiniše njegove mogućnosti finansiranja.

Finansijski položaj preduzeća izražava se obimom i strukturom sredstava i kapitala, kao i njihovim međudodnosima - koji se iskazuju u bilansu stanja preduzeća.

Finansijska politika, koju vodi finansijski menadžment preduzeća, kreira strategiju i taktiku finansijskog upravljanja na bazi načela i pravila finansiranja, kako bi se sa poslovno - finansijskog aspekta obezbijedili: stalnost, rast i razvoj društva i maksimalno iskoristili pozitivni konjunkturalni trendovi na finansijskom tržištu.

Opstanak, rast i razvoj društva, a samim tim i mogućnost finansiranja društva, određeni su prije svega finansijskim ugledom koje ono uživa, kao i njegovim finansijskim položajem.

Ocjena finansijskog položaja preduzeća zasniva se na analizi finansijske ravnoteže, analizi pasive sa aspekta vlasništva tj. analizi zaduženosti, analizi mogućnosti održavanja realne vrijednosti sopstvenog kapitala u uslovima inflacije i analizi reproduktivne sposobnosti.

Finansijski položaj preduzeća uslovljavaju brojni činioci koji međusobno mogu biti kontradiktorni, što dodatno otežava konačno sagledavanje finansijskog položaja preduzeća. Ovaj problem se rješava vremenskim i prostornim upoređivanjem finansijskog položaja preduzeća.

Vremensko upoređivanje omogućava sagledavanje dinamike, to jest kretanja ili razvoja finansijskog položaja preduzeća.

Prostorno upoređivanje omogućava upoređivanje finansijskog položaja preduzeća u odnosu na finansijski položaj konkurencije, što pruža solidnu osnovu za zaključivanje o izgledima preduzeća za opstanak, rast i razvoj.

Finansijski položaj preduzeća, posmatran sa aspekta predmetnih analiza kvalifikuje se kao: dobar, prihvatljiv i loš.

Dobar je onaj finansijski položaj preduzeća, ako njegova finansijska ravnoteža obezbjeđuje likvidnost na dugi rok, ako je njegova finansijska struktura takva da obezbjeđuje nezavisnost društva u vođenju vlastite poslovne politike i istovremeno pruža sigurnost povjericima i ako društvo može obezbijediti finansiranje dijela proširene reprodukcije iz sopstvenih izvora finansiranja.

Prihvatljiv je onaj finansijski položaj preduzeća u kom postoji ekvilibrijum ili apsolutna jednakost između dugoročno vezanih sredstava i kvalitetnih izvora (sopstveni kapital uvećan za dugoročni dug), čime se samo obezbjeđuje likvidnost ali se ne garantuje i sigurnost jer nedostaje likvidna rezerva.

Loš finansijski položaj preduzeća proističe iz narušene finansijske ravnoteže koja ne obezbjeđuje održavanje likvidnosti na dugi rok, loše finansijske strukture i nemogućnosti da društvo finansira prostu reprodukciju iz vlastitih izvora finansiranja.

1. ANALIZA FINANSIJSKE RAVNOTEŽE

Analiza finansijske ravnoteže je najvažnija karika u analizi finansijskog položaja preduzeća. Ona je direktno povezana sa načelom stabilnosti finansijske politike, a kroz postojanje ili nepostojanje finansijske ravnoteže, cijeni se kvalitet finansijskog upravljanja, posebno u domenu usklađivanja rokova između raspoloživosti izvora finansiranja i rokova vezivanja ili imobilizacije sredstava društva.

Kaže se, da preduzeće ima finansijsku ravnotežu, ako su njegova sredstva po obimu i rokovima vezivanja (neunovčivosti) jednaka obimu i vremenu raspoloživosti izvora finansiranja.

Dakle, da bi se napravila kvalitetna analiza finansijske ravnoteže preduzeća nije dovoljno imati samo poslednji bilans stanja, već je u cilju sagledavanja dinamike ili razvoja ove pojave, potrebno obezbijediti vezane bilansne izvještaje za najmanje tri protekla perioda.

Na bazi podataka iz finansijskih izvještaja za 2017., 2018. i 2019. godinu, prikazanih u sljedećoj tabeli, vrši se sljedeća analiza:

Finansijska ravnoteža

Tabela br.11

FINANSIJSKA RAVNOTEŽA						
u KM						
P O Z I C I J A	AOP			2019	2018	2017
	19	18	17			
1. Kratkoročna potraživanja	040	040	040	935.167	1.104.162	940.700
2. Kratkoročni finansijski plasmani	047	047	047	0	0	0
3. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	056	056	056	357.344	310.159	82.118
4. Aktivna vremenska razgraničenja	060	060	060	6.446	78.290	9.528
I. Kratkoročno vezana sredstva (1 do 4)				1.298.957	1.492.611	1.032.346
5. Kratkoročne obaveze	144	144	144	656.698	848.293	532.692
II. Kratkoročni izvori finansiranja (5)				656.698	848.293	532.692
KRATKOROČNA FIN. RAVNOTEŽA (I/II)				1,978	1,760	1,938
REFERENTNA VRIJEDNOST - Kratkor. fin. ravnoteža (Veće od ...)				1,000	1,000	1,000
6. Upisani neuplaćeni kapital	109	109	109	0	0	0
7. Stalna imovina	001	001	001	9.212.165	9.255.695	9.367.176
8. Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namenjena prodaji	032	032	032	79.559	59.333	72.403
III. DUGOROČNO VEZANA IMOVINA (6 do 8)				9.291.724	9.315.028	9.439.579
9. Kapital	101	101	101	9.894.535	9.924.224	9.890.074
10. Dugoročna rezervisanja	126	126	126	39.448	35.122	49.159
11. Dugoročne obaveze	136	136	136	0	0	0
IV. TRAJNI I DUGOROČNI KAPITAL (9 do 11)				9.933.983	9.959.346	9.939.233
DUGOROČNA FINANSIJSKA RAVNOTEŽA (III/IV)				0,935	0,935	0,950
REFERENTNA VRIJEDNOST - Dugor. fin. ravnoteža (Manje od ...)				1,000	1,000	1,000
12. Trajni i dugoročni kapital	101 126 136	101 126 136	101 126 136	9.894.535 39.448 0	9.924.224 35.122 0	9.890.074 49.159 0
13. Stalna imovina i upisani neuplaćeni kapital	001 109	001 109	001 109	9.212.165 0	9.255.695 0	9.367.176 0
14. Neto obrtni kapital (12–13)				721.818	703.641	572.057
15. Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namenjena prodaji	032	032	032	79.559	59.333	72.403
STOPA POKRIVENOSTI ZALIHA (14/15)*100)%				907,27	1.185,92	790,10
REFERENTNA VRIJEDNOST - Stopa pokrivenosti zaliha (Veće od ...)				100,00%	100,00%	100,00%

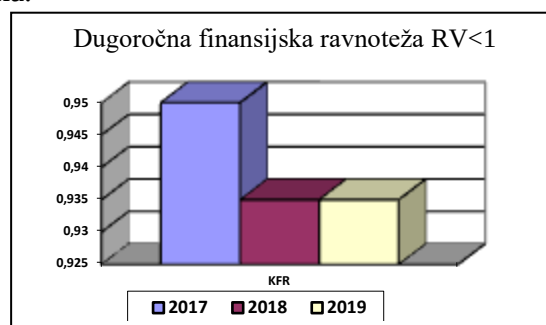
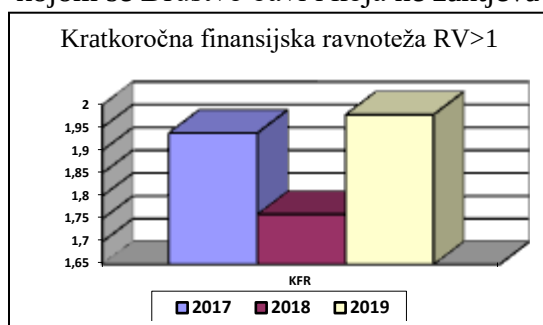

U tabelarnom pregledu (tabela br.11) su prikazani koeficijenti kratkoročne finansijske ravnoteže, dugoročne finansijske ravnoteže i koeficijent pokrivenosti zaliha.

Koeficijent kratkoročne finansijske ravnoteže u 2019. godini iznosi 1,978, te je isti znatno veći od referentne vrijednosti 1. Društvo ima stabilnu kratkoročnu finansijsku ravnotežu, koja je znatno poboljšana u tekućoj godini u odnosu na 2018. godinu, zbog manjih kratkoročnih obaveza.

Dugoročna finansijska ravnoteža Društva u 2019. godini je na nivou ostvarenja 2018. godine. Koeficijent DFR u 2019. godini iznosi 0,935, dok je u 2018. godini iznosio 0,935, a u 2017. godini 0,950.

Stopa pokrivenosti zaliha (SPZ) u 2019. godini iznosi 907,27%, dok je u prethodnoj godini bila znatno veća i iznosila je 1.185,92%. Neto obrtni kapital u 2019. godini je veći od neto obrtnog kapitala prikazanog u prethodnoj godini, dok su se i zalihe povećale u tekućoj godini u odnosu na prethodnu. Ovako visoka pokrivenost zaliha sa neto obrtnim kapitalom je zbog uslužne djelatnosti kojom se Društvo bavi i koja ne zahtjeva visok nivo zaliha.

Grafikon broj16 – Kratkoročna i dugoročna finansijska ravnoteža u posljednje tri godine

Uzimajući u obzir navedene pokazatelje može se zaključiti da je trenutna finansijska ravnoteža stabilna. Neophodno je da menadžment u narednom periodu obrati posebnu pažnju na finansijsku politiku, kako bi se postigla još povoljnija finansijska ravnoteža.

2. ANALIZA ZADUŽENOSTI

Zaduženost preduzeća ispituje se analizom pasive bilansa stanja, sa aspekta vlasništva nad izvorima finansiranja.

Izvori finansiranja (pasiva) preduzeća sa vlasničkog aspekta dijele se na sopstvene i pozajmljene izvore. Sopstvene izvore čini sopstveni kapital koji predstavlja garantnu supstancu preduzeća, jer štiti povjerioce od gubitka pozajmljenog kapitala i obezbjeđuje sigurnost u naplati potraživanja. Kaže se da je sopstveni kapital garant likvidnosti poslovanja preduzeća. Ovakva tvrdnja je dosta površna i više formalna nego što je prihvatljiva u praksi korporativnog upravljanja. Likvidnost preduzeća isključivo zavisi od priliva i odliva gotovine, dakle od cash flow toka.

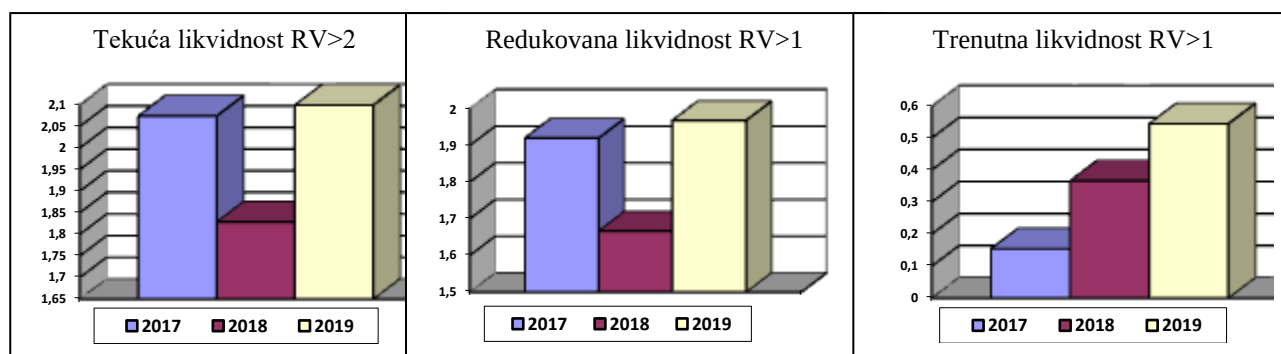
Neto sopstveni kapital preduzeća jednak je razlici između vrijednosti poslovne imovine iskazane u aktivi njegovog bilansa stanja i ukupnih obaveza preduzeća (pasiva bilansa stanja). Neto sopstveni kapital je formalno posmatrano garantna supstanca akcionarskog društva. Odnosno sve dok je neto sopstveni kapital društva pozitivan, preduzeće je solventno. Solventnost preduzeća može se posmatrati kao njegova likvidnost na dugi rok i očitava se sposobnošću društva da plati sve obaveze, bilo kada (ne o roku njihovog dospjeća), pa makar i iz likvidacione mase.

Likvidnost

Tabela br.12

LIKVIDNOST						
u KM						
P O Z I C I J A	A O P			2019.	2018.	2017.
	19	18	17			
Tekuća likvidnost:						
Tekuća imovina / Kratkoročne obaveze	031/ 144	031/ 144	031/ 144	2,099	1,829	2,074
REFERENTNA VRIJEDNOST - Tekuća likvidnost (Veće od ...)				2,000	2,000	2,000
Redukovana likvidnost:						
gotovina + kratkoročna potraživanja/kratkoročne obaveze	(056+040) /144	(056+040) /144	(056+040) /144	1,968	1,667	1,920
REFERENTNA VRIJEDNOST – Redukovana likvidnost (Veće od ...)				1,000	1,000	1,000
Trenutna likvidnost:						
gotovina / kratkoročne obaveze	056/144	056/144	056/144	0,544	0,366	0,154
REFERENTNA VRIJEDNOST – Trenutna likvidnost (Veće od ...)				1,000	1,000	1,000
Prosečan broj dana naplate potraživanja:						
Potraživanja x 365 / Prihodi od prodaje	(040*365)/ (202+206)	(040*365)/ (202+206)	(040*365)/ (202+206)	83	106	95

Prilikom analize u tabeli br.12 prikazani su koeficijenti tekuće, redukovane i trenutne likvidnosti, kao i prosječan broj dana naplate potraživanja.

Grafikon broj 17 – Tekuća, redukovana i trenutna likvidnost

Koeficijent tekuće likvidnosti Društva (tekuća imovina/kratkoročne obaveze), na dan bilansiranja 31.12.2019. godine iznosi $1.378.516/656.698 = 2,099$, dok je u 2018. godini bio **1,829**, a u 2017. godini **2,074**. Na osnovu navedenih pokazatelja tekuće likvidnosti, može se zaključiti da je tekuća likvidnost u 2019. godini znatno bolja u odnosu na prethodne godine, prvenstveno zbog činjenice da je Društvo u tekućoj godini svoje obaveze značajno smanjilo u odnosu na obaveze iz prethodnih godina. Obaveze Društva u tekućoj godini su u odnosu na prethodnu godinu smanjene za 22,59%.

Koeficijent redukovane likvidnosti (gotovina + kratkoročna potraživanja /kratkoročne obaveze), na dan bilansiranja 31.12.2019. godine iznosi $(357.344+935.167)/656.698 = 1,968$, u 2018. godini je iznosio **1,667**, dok je u 2017. godini bio **1,92**. Koeficijent redukovane likvidnosti u tekućoj godini znatno je iznad referentne vrijednosti, što pokazuje da su preduzete određene mjere za poboljšanje naplate kratkoročnih potraživanja i smanjenje kratkoročnih obaveza.

Koeficijent trenutne likvidnosti (gotovina/kratkoročne obaveze) na kraju 2019. godine iznosi $357.344/656.698 = 0,544$, dok je u 2018. godini iznosio **0,366**, a u 2017. godini **0,154**. Koeficijent trenutne likvidnosti u tekućoj godini je znatno poboljšán u odnosu na prethodnu godinu, ali je i dalje ispod referentne vrijednosti 1, što pokazuje da je koeficijent trenutne likvidnosti nepovoljan i da svega 54% svojih kratkoročnih obaveza Društvo može izmiriti iz raspoložive gotovine.

Prosječan broj dana naplate potraživanja u 2019. godini iznosi 83 dana, što je znatno bolje od prethodne godine, u kojoj je period naplate potraživanja iznosio 106 dana. U tekućoj godini period naplate potraživanja je smanjen za 23 dana u odnosu na prethodnu godinu.

Solventnost

Tabela br.13

SOLVENTNOST						
u KM						
P O Z I C I J A	A O P			2019.	2018.	2017.
	19	18	17			
1. Poslovna aktiva	062	062	062	10.590.681	10.807.639	10.471.925
2. Dugovi	126+ 135	126+ 135	126+ 135	696.146	883.415	581.851
KOEFICIJENT SOLVENTNOSTI (1/2)				15,213	12,234	17,998
REFERENTNA VRIJEDNOST – Koeficijent solventnosti (Veće od ...)				1,000	1,000	1,000

Koeficijent solventnosti Društva u 2019. godini je znatno iznad referentne vrijednosti 1 i iznosi 15,213. Imajući u vidu da Društvo ima dugove u iznosu od 696.146 KM i poslovnu aktivu u iznosu od 10.590.681 KM, dolazi se do zaključka da je Društvo u mogućnosti da izmiri sve svoje obaveze iz raspoložive poslovne aktive.

Zaduženost

Tabela br.14

ZADUŽENOST									
u KM									
P O Z I C I J A	AOP			2019.		2018.		2017.	
	19	18	17	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
1. Kapital	101	101	101	9.894.535	93,43	9.924.224	91,83	9.890.074	94,44
2. Dugovi	126+ 135	126+ 135	126+ 135	696.146	6,57	883.415	8,17	581.851	5,56
PASIVA (1 + 2)				10.590.681	100	10.807.639	100	10.471.925	100
REFERENTNA VRIJEDNOST - Kapital/Dugovi:									
Kapital:	50%								
Dugovi:	50%								

Prema referentnim vrijednostima zaduženosti, odnos kapitala i duga treba da bude 50:50, odnosno da je granica više pomjerena u korist kapitala. U analizi zaduženosti AD „Komunalac“ Bijeljina uočljivo je da je u okviru pasive kapital znatno više zastupljen u odnosu na dugove, odnosno da je taj odnos u 2019. godini 93,43:6,57 u korist kapitala. Primjetno je da je vrijednost kapitala u odnosu na dug u tekućoj godini poboljšana u odnosu na prethodnu godinu zbog smanjenih obaveza i dugoročnih rezervisanja Društva.

Adekvatnost kapitala

Tabela br.15

STRUKTURA KAPITALA									
u KM									
P O Z I C I J A	AOP			2019.		2018.		2017.	
	19	18	17	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
1. Akcijski kapital	103	103	103	3.748.014	37,88	3.748.014	37,77	3.748.014	37,90
Akcijski kapital - ukupno				3.748.014	37,88	3.748.014	37,77	3.748.014	37,90
2. Udeli društva sa ograničenom odgovornošću	104	104	104	0	0	0	0	0	0
3. Zadržni udeli	105	105	105	0	0	0	0	0	0
4. Ulozi	106	106	106	0	0	0	0	0	0
5. Državni kapital	107	107	107	0	0	0	0	0	0
6. Ostali osnovni kapital	108	108	108	0	0	0	0	0	0
I OSNOVNI I OSTALI KAPITAL (1 do 6)	102	102	102	3.748.014	37,88	3.748.014	37,77	3.748.014	37,90
II EMISIONA PREMIJA	110	110	110	0	0	0	0	0	0
III REZERVE	112	112	112	167.695	1,69	161.701	1,63	157.289	1,59
IV REVALORIZACIONE REZERVE	116	116	116	5.619.614	56,80	5.810.814	58,55	5.896.538	59,62
V NERASPOREĐENI DOBITAK	119	119	119	359.212	3,63	203.695	2,05	88.233	0,89
VI GUBITAK DO VISINE KAPITALA	123	123	123	0	0	0	0	0	0
UKUPNI KAPITAL (I do VI)	101	101	101	9.894.535	100	9.924.224	100	9.890.074	100

U strukturi ukupnog kapitala najveće učešće imaju revalorizacione rezerve sa 56,80%, zatim akcijski kapital sa 37,88%, neraspoređeni dobitak sa 3,63%, te statutarne i zakonske rezerve sa 1,69%. U 2019. godini Društvo je u tekućoj godini iskazalo dobitak u iznosu od 161.511 KM.

IMOVINSKI POLOŽAJ DRUŠTVA

U analizi imovinskog položaja preduzeća prikazana je struktura imovine u posljednje tri godine, efikasnost imovine i koeficijent obrta imovine.

Struktura imovine

Tabela br.16

BILANS STANJA						
u KM						
POZICIJA	2019.		2018.		2017.	
	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
AKTIVA						
A. STALNA IMOVINA	9.212.165	82,94	9.255.695	81,74	9.367.176	85,25
I Nematerijalna ulaganja	14.099	0,13	8.846	0,08	5.197	0,05
II Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine	9.197.748	82,81	9.246.438	81,66	9.361.189	85,19
III Dugoročni finansijski plasmani	318	0,00	411	0,00	790	0,01
B. TEKUĆA IMOVINA	1.378.516	12,41	1.551.944	13,70	1.104.749	10,05
I Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namenjena prodaji	79.559	0,72	59.333	0,52	72.403	0,66
II Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina	1.298.957	11,69	1.492.611	13,18	1.032.346	9,39
1. Kratkoročna potraživanja	935.167	8,42	1.104.162	9,75	940.700	8,56
2. Kratkoročni finansijski plasmani	0	0	0	0	0	0
3. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	357.344	3,22	310.159	2,74	82.118	0,74
4. Aktivna vremenska razgraničenja	6.446	0,06	78.290	0,69	9.528	0,09
V. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0	0	0	0
G. POSLOVNA AKTIVA	10.590.681	95,35	10.807.639	95,44	10.471.925	95,30
D. VANBILANSNA AKTIVA	516.592	4,65	516.592	4,56	516.592	4,70
Đ. UKUPNA AKTIVA	11.107.273	100,00	11.324.231	100,00	10.988.517	100,00
PASIVA						
A. KAPITAL	9.894.535	89,08	9.924.224	87,64	9.890.074	90,00
I OSNOVNI KAPITAL	3.748.014	33,74	3.748.014	33,10	3.748.014	34,11
1. Akcijski kapital	3.748.014	33,74	3.748.014	33,10	3.748.014	34,11
2. Udjeli društva sa ograničenom odgovornošću	0	0	0	0	0	0
3. Zadržani udjeli	0	0	0	0	0	0
4. Ulozi	0	0	0	0	0	0
5. Državni kapital	0	0	0	0	0	0
6. Ostali osnovni kapital	0	0	0	0	0	0
II UPISANI NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0	0	0
III EMISIONA PREMIJA	0	0	0	0	0	0
IV REZERVE	167.695	1,51	161.701	1,43	157.289	1,43
V REVALORIZACIONE REZERVE	5.619.614	50,59	5.810.814	51,31	5.896.538	53,66
VI NERASPOREĐENI DOBITAK	359.212	3,24	203.695	1,80	88.233	0,80
VII GUBITAK DO VISINE KAPITALA	0	0	0	0	0	0
B. DUGOROČNA REZERVISANJA	39.448	0,36	35.122	0,31	49.159	0,45
V. OBAVEZE	656.698	5,91	848.293	7,49	532.692	4,85
I. Dugoročne obaveze	0	0	0	0	0	0
II Kratkoročne obaveze	656.698	5,91	848.293	7,49	532.692	4,85
1. Pasivna vremenska razgraničenja	139.900	1,26	263.057	2,32	142.041	1,29
G. POSLOVNA PASIVA	10.590.681	95,35	10.807.639	95,44	10.471.925	95,30
D. VANBILANSNA PASIVA	516.592	4,65	516.592	4,56	516.592	4,70
Đ. UKUPNA PASIVA	11.107.273	100,00	11.324.231	100,00	10.988.517	100,00

Učešće stalne imovine Društva u ukupnoj aktivi iznosi 82,94%, dok je u prethodnoj godini iznosilo 81,74%. Procenat učešća stalne imovine u ukupnoj aktivi tekuće godine se poboljšao u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog smanjenih kratkoročnih potraživanja.

U okviru aktive bilansa stanja, značajne promjene evidentne su na tekućoj imovini, koja je manja u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu za iznos od 173.428 KM. Procentualno učešće tekuće imovine u ukupnoj aktivi je značajno i iznosi 12,41%.

U strukturi tekuće imovine primjetno je smanjenje kratkoročnih potraživanja, zbog veće naplativosti potraživanja u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu. Gotovinski ekvivalenti i gotovina u 2019. godini veći su za 47.185 KM u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

U okviru pasive bilansa stanja, ukupni kapital u 2019. godini manji je u odnosu na prethodnu godinu za iznos od 29.689 KM.

Stanje i efikasnost imovine

Tabela br.17

EFIKASNOST IMOVINE						
						u KM
P O Z I C I J A	AOP			2019.	2018.	2017.
	19	18	17			
1. Ukupan prihod	201+ 231+ 246+ 270+ 292	201+ 231+ 246+ 270+ 292	201+ 231+ 246+ 270+ 292	5.275.017	4.951.366	4.631.053
2. Prosječna poslovna imovina	062/2	062/2	062/2	5.295.341	5.403.820	5.235.963
3. EFIKASNOST IMOVINE (1/2)				0,996	0,916	0,884
REFERENTNA VRIJEDNOST - Efikasnost imovine (Veće od ...)				0,000	0,000	0,000

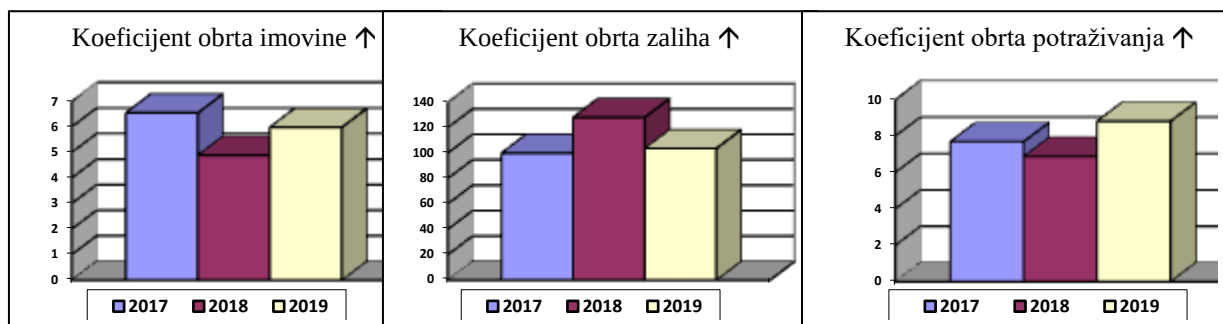
Koeficijent efikasnosti imovine pokazuje koliko se uspješno koristi ukupna stalna i tekuća imovina, te je minimalna referenta vrijednost veća od nule. U našem slučaju, koeficijent efikasnosti imovine AD „Komunalac“ Bijeljina je zadovoljavajući, posebno u 2019. godini (0,996), dok je u 2018. godini iznosio 0,916 a u 2016. godini 0,884.

Koeficijent obrta imovine

Tabela br.18

IMOVINSKI POLOŽAJ						
u KM						
P O Z I C I J A	AOP			2019.	2018.	2017.
	19	18	17			
1. Prihodi od prodaje	202+ 206	202+ 206	202+ 206	4.120.329	3.795.619	3.615.133
2. Prosječna obrtna imovina	031/2	031/2	031/2	689.258	775.972	552.375
3. Prosječne zalihe	032/2	032/2	032/2	39.780	29.667	36.202
4. Prosječna potraživanja	040/2	040/2	040/2	467.584	552.081	470.350
5a. Koeficijent obrta obrtne imovine (1/2)				5,98	4,89	6,54
5b. Dani vezivanja obrtne imovine (365/5a)				61	75	56
6a. Koeficijent obrta zaliha (1/3)				103,58	127,94	99,86
6b. Dani vezivanja zaliha (365/6a)				3,5	2,9	3,7
7a. Koeficijent obrta potraživanja (1/4)				8,81	6,88	7,69
7b. Dani vezivanja potraživanja (365/7a)				41,4	53,1	47,5

Grafikon broj 18 – Koeficijenti obrta imovine, obrta zaliha i obrta potraživanja

Koeficijent obrta obrtne imovine prikazuje učinkovitost upotrebe obrtne imovine u ostvarivanju prihoda od prodaje. Poželjno je da bude što veći. Prilikom analize AD “Komunalac” Bijeljina, utvrđeno je da je koeficijent obrta imovine u 2019. godini uvećan u odnosu na 2018. godinu, što ukazuje da je obrtna imovina u 2019. godini više angažovana u ostvarivanju prihoda od prodaje od angažovanosti obrtne imovine u prethodnoj godini. Dani vezivanja obrtne imovine treba da budu što kraći. U 2019. godini potrebno je 61 dan da se obrne imovina, dok je u prethodnoj godini taj period znatno duži i iznosio je 75 dana.

Koeficijent obrta zaliha treba da bude što veći, jer je to pokazatelj efikasnog angažovanja zaliha, odnosno njihovog učešća u ostvarivanju prihoda od prodaje. Veći koeficijent obrta zaliha znači manje troškove držanja istih. Analizom koeficijenta obrta zaliha u AD “Komunalac” Bijeljina došlo se do zaključka da se zalihe u tekućoj godini znatno sporije obrću u odnosu na prethodnu godinu.

Koeficijent obrta potraživanja treba da bude što veći, kako bi period naplate potraživanja bio što manji. U našem slučaju koeficijent obrta potraživanja u 2019. godini iznosi 8,81 te je isti

poboljššan u odnosu na prethodnu godinu. Navedeni koeficijent pokazuje bolju naplatu potraživanja od kupaca u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu. Dani vezivanja potraživanja u tekućoj godini su znatno kraći u odnosu na prethodnu godinu, te je potrebno prosječno 41 dan da bi se naplatilo potraživanje u tekućoj godini, dok je u prethodnoj godini trebalo 53 dana da se naplati potraživanje. Koeficijent obrta potraživanja pokazuje da su se uvedene mjere za naplatu potraživanja pokazale efikasnim.

PRINOSNI POLOŽAJ PREDUZEĆA

Struktura poslovnih prihoda i poslovnih rashoda

Tabela br.19

POSLOVNI PRIHODI I RASHODI						
u KM						
P O Z I C I J A	2019.		2018.		2017.	
	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
Struktura poslovnih prihoda:						
1. Prihodi od prodaje robe	15.858		13.841	0,31	7.778	0,18
2. Prihodi od prodaje učinaka	4.104.471		3.781.778	83,20	3.607.355	83,52
3. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0		0	0	0	0
4. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	8.130		14.231	0,31	12.598	0,29
5. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0		0	0	0	0
6. Ostali poslovni prihodi	950.835		735.531	16,18	691.254	16,01
I Poslovni prihodi (1 do 6)	5.079.294	100,00	4.545.381	100,00	4.318.985	100,00
Struktura poslovnih rashoda:						
1. Nabavna vrijednost prodate robe	23.430	0,46	21.870	0,48	15.871	0,36
2. Troškovi materijala	477.474	9,38	462.848	10,01	421.651	9,47
3. Troš. zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2.794.808	54,92	2.684.937	58,05	2.519.614	56,59
4. Troškovi proizvodnih usluga	1.284.005	25,23	1.012.606	21,89	1.046.510	23,50
5. Troškovi amortizacije i rezervisanja	278.736	5,48	254.132	5,49	251.818	5,65
6. Nematerijalni troškovi	197.330	3,88	157.024	3,39	169.230	3,80
7. Troškovi poreza	22.023	0,44	22.435	0,49	22.377	0,50
8. Troškovi doprinosa	10.899	0,21	9.338	0,20	5.720	0,13
II Poslovni rashodi (1 do 8)	5.088.705	100,00	4.625.190	100,00	4.452.791	100,00
III REZULTAT POSLOVNIH AKTIVNOSTI (I - II)	(9.411)		(79.809)		(133.806)	
REFERENTNA VRIJEDNOST - Rezul. posl. aktivnosti (Veće od ...)	0,000		0,000		0,000	
IV ODNOS POSL. PRIHODA I RASHODA (I / II)*100	99,82%		98,27%		97,00%	
REFERENTNA VRIJEDNOST - Odnos posl. prihoda i rashoda (Veće od ...)	100,00%		100,00%		100,00%	
V RELATIVNA RAZLIKA POSL. PRIHODA I RASHODA (((I/II)*100)-100)%	-0,18%		-1,73%		-3,00%	
REFERENTNA VRIJEDNOST - Relativna razlika posl. prihoda i rashoda (Veće od ...)	0,00%		0,00%		0,00%	

Analizom poslovnih prihoda i rashoda utvrđen je negativan rezultat poslovnih aktivnosti tekuće godine u iznosu od 9.411 KM, koji je značajno poboljšán u odnosu na prethodnu godinu u kojoj je ostvaren negativan rezultat poslovnih aktivnosti u iznosu od 79.809 KM.

Struktura prihoda i rashoda

Tabela br.20

BILANS USPJEHA									
POZICIJA	AOP			2019.		2018.		2017.	
				Iznos		Iznos		Iznos	
	19	18	17		%		%		%
1. Poslovni prihodi	201	201	201	5.079.294	94,27	4.545.381	90,30	4.318.985	91,94
2. Finansijski prihodi	231	231	231	64.928	1,21	129.266	2,57	91.433	1,95
3. Ostali prihodi	246	246	246	122.720	2,27	273.360	5,43	209.740	4,47
I PRIHODI REDOVNIH AKTIVNOSTI (1+2+3)				5.266.942	97,75	4.948.007	98,30	4.620.158	98,36
4. Vanredni prihodi	270	270	270	8.075	0,15	0	0	10.895	0,23
5. Revalorizacioni prihodi	401	401	401	113.158	2,10	85.723	1,70	66.374	1,41
II UKUPNI PRIHODI (I+4+5)				5.388.175	100,00	5.033.730	100,00	4.697.427	100,00
6. Poslovni rashodi	216	216	216	5.088.705	97,61	4.625.190	94,45	4.452.791	96,79
7. Finansijski rashodi	238	238	238	9.044	0,17	897	0,02	12.444	0,27
8. Ostali rashodi	257	257	257	108.733	2,09	264.981	5,42	134.641	2,93
9. Rashodi po osnovu promjena rač.politika i ispr.grešaka iz ran.god	293	293	293	6.738	0,13	1.180	0,02	663	0,01
III RASHODI REDOVNIH AKTIVNOSTI (6+7+8+9)				5.213.220	100,00	4.892.248	99,91	4.600.539	100,00
10. Vanredni rashodi	280	280	280	0	0	4.550	0,09	0	0
11. Rashodi revalorizacije i priznavanja imparitetnih gubitaka	408	408	408	0	0	0	0	0	0
IV UKUPNI RASHODI (III+10+11)				5.213.220	100,00	4.896.798	100,00	4.600.539	100,00

U tabeli br.20 prikazana je struktura prihoda i rashoda, kao i procentualno učešće pojedinih prihoda i rashoda u ukupnim. Najveće učešće u ukupnim prihodima imaju poslovni prihodi (sa 94,27%), koji se najvećim dijelom ostvaruju pružanjem usluga odvoza otpada, dok finansijski prihodi, ostali prihodi, vanredni prihodi i revalorizacioni učestvuju sa 5,73% u ukupnim prihodima. Najveće učešće u ukupnim rashodima imaju poslovni rashodi sa 97,61%, dok finansijski, ostali rashodi i rashodi po osnovu promjena računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina učestvuju sa 2,39%.

Profitabilnost preduzeća

Tabela br.21

PROFITABILNOST PREDUZEĆA						
P O Z I C I J A	AOP			2019.	2018.	2017.
	19	18	17			
1. Dobitak/(Gubitak) prije oporezivanja	294/ 295	294/ 295	294/ 295	61.797	54.568	30.514
2. Tekući i odloženi porez na dobit	296	296	296	13.444	20.417	8.655
3. Ukupni neto dobitak (gubitak) u obračunskom periodu	417/ 418	417/ 418	417/ 418	161.511	119.874	88.233
4. Ukupan prihod	301	301	301	5.275.017	4.951.366	4.631.053
KOEFICIJENT PROFITABILNOSTI PREDUZEĆA (3/4)				0,031	0,024	0,019
REFERENTNA VRIJEDNOST - Koef. profitabilnosti (Veće od ...)				0,000	0,000	0,000

Koeficijent profitabilnosti je jedan od najvažnijih finansijskih pokazatelja. Poželjno je da referenta vrijednost koeficijenta profitabilnosti bude znatno iznad vrijednosti 0. U analizi profitabilnosti AD „Komunalac“ Bijeljina primjetno je da je koeficijent profitabilnosti u 2019. godini neznatno iznad referentne vrijednosti, što pokazuje minimalnu profitabilnost poslovanja Društva. Potrebno je sačiniti program mjera za povećanje prihoda i smanjenje troškova, kako bi Društvo povećalo profitabilnost poslovanja.

Rizik ostvarenja finansijskog rezultata

Tabela br.22

RIZIK OSTVARENJA FINANSIJSKOG REZULTATA			
P O Z I C I J A	u KM		
	2019.	2018.	2017.
1. Poslovni prihodi	5.079.294	4.545.381	4.318.985
2. Varijabilni rashodi	1.784.909	1.497.324	1.484.032
3. Marža pokrića (1 - 2)	3.294.385	3.048.057	2.834.953
4. Fiksni i pretežno fiksni rashodi	3.303.796	3.127.866	2.968.759
5. Rashodi kamata	9.034	896	799
6. Poslovni rezultat (3 - 4)	(9.411)	(79.809)	(133.806)
7. Bruto finansijski rezultat (6 - 5)	(18.445)	(80.705)	(134.605)
8. FAKTORI RIZIKA :			
8.1. Poslovnog (3/6)	(350,06)	(38,19)	(21,19)
8.2. Finansijskog (6/7)	0,51	0,99	0,99
8.3. Ukupnog (8.1. * 8.2.)	(178,53)	(37,81)	(20,98)
9. Koeficijent marže pokrića (3/1)	0,6486	0,6706	0,6564
10. Potreban poslovni prihod za ostvarenje neutralnog poslovnog dobitka (4/9)	5.093.734	4.664.280	4.522.789
11. Stopa elastičnosti ostvarenja neutralnog poslovnog dobitka $((1-10)/1) \cdot 100$	(0,28)	(2,62)	(4,72)
12. Potreban prihod za ostvarenje neutralnog dobitka redovne aktivnosti $(4+5)/9$	5.107.663	4.665.616	4.524.006
13. Stopa elastičnosti ostvarenja neutralnog dobitka redovne aktivnosti $((1-12)/1) \cdot 100$	(0,56)	(2,65)	(4,75)

U tabeli br.22 prikazana je analiza faktora rizika finansijskog rezultata.

Suština **poslovnog leveridža** ogleda se u sljedećem: „Ako preduzeće ima više fiksne troškove onda je više izloženo riziku da u slučaju pada obima prodaje ne pokrije iz prihoda te fiksne troškove, odnosno postoji rizik da preduzeće posluje sa gubitkom”.

Analizirajući finansijski rezultat AD „Komunalac“ Bijeljina u 2019. godini, sa uporednim pokazateljima iz 2018. i 2017. godine, došlo se do zaključka da Društvo ima visoke fiksne troškove, te da male fluktuacije u ostvarivanju prihoda mogu značajno ugroziti poslovni rezultat.

Suština **finansijskog leveridža** ogleda se u sljedećem: „Ako je pozajmljeni kapital veći i ako su fiksni rashodi koje on iziskuje visoki, onda postoji veći rizik da preduzeće svojim redovnim poslovanjem neće biti u stanju da pokriva te fiksne rashode finansiranja. Analogno tome, veličina finansijskog rizika (leveridža) zavisi od stepena kojim su fiksni rashodi na ime kamata pokriveni iz poslovnog dobitka“.

Posmatrajući finansijski rizik preduzeća sa aspekta pozajmljivanja, može se zaključiti da preduzeće nema finansijskog rizika, jer ne postoji veliki iznos pozajmljenih sredstava, odnosno nema velikih izdvajanja na ime kamata.

Kombinovani (složeni) leveridž – mjeri se pomoću faktora kombinovanog leveridža koji pokazuje dejstvo ukupnog rizika (poslovnog i finansijskog), i to u smislu sljedećeg: svako povećanje obima prodaje direktno utiče na povećanje neto-dobitka i stope prinosa na sopstvena poslovna sredstva. Pri tome, važi i obrnuto.

Rentabilnost

Tabela br.21

RENTABILNOST						
u KM						
P O Z I C I J A	AOP			2019.	2018.	2017.
	19	18	17			
1. Neto dobitak / (gubitak)	299 300	299 300	299 300	48.353	34.151	21.859
2. Rashodi kamata	240	240	240	9.034	896	799
3. NETO PRINOS NA UKUPAN KAPITAL (1+2)				57.387	35.047	22.658
4. Prosječan sopstveni kapital	102/2	102/2	102/2	1.874.007	1.874.007	1.874.007
5. Prosječan ukupan kapital	101/2	101/2	101/2	4.947.268	4.962.112	4.945.037
6. Prosječan investirani kapital	(102+ 116)/2	(102+ 116)/2	(102+ 116)/2	4.683.814	4.779.414	4.822.276
7. Rentabilnost sopstvenog kapitala (1/4)×100				2,58%	1,82%	1,17%
REFERENTNA VRIJEDNOST – Rentabilnost sopstvenog kapitala (Veće od ...)				0,00%	0,00%	0,00%
8. Rentabilnost ukupnog kapitala (1/5)×100				0,97%	0,69%	0,44%
REFERENTNA VRIJEDNOST – Rentabilnost ukupnog kapitala (Veće od ...)				0,00%	0,00%	0,00%
9. Rentabilnost investiranog kapitala (3/6)×100				1,23%	0,73%	0,47%
REFERENTNA VRIJEDNOST – Rentabilnost investiranog kapitala (Veće od ...)				0,00%	0,00%	0,00%

Rentabilnost kapitala pokazuje finansijsku djelotvornost ukupne aktive. Koeficijent rentabilnosti kapitala treba da bude što veći, odnosno ulaganje u kapital treba da obezbijedi što bolji prinos. Rentabilnost sopstvenog kapitala u 2019. godini je znatno poboljšana u odnosu na prethodne godine, ali je i dalje potrebno preduzeti mjere pomoću kojih bi se obezbijedila bolja iskorištenost sopstvenog kapitala, odnosno pomoću kojih bi se ostvario bolji prinos na sopstveni kapital.

Analiza koeficijenta **rentabilnosti ukupnog kapitala** nam pokazuje koliki je neto dobitak/gubitak u odnosu na ukupni kapital. AD „Komunalac“ Bijeljina je u 2019. godini ostvario dobitak i iskazao koeficijent rentabilnosti na ukupan kapital od 0,97%, koji je znatno poboljšán u odnosu na prethodne godine.

Rentabilnost investiranog kapitala (uloženih sredstava) - izračunava se kao odnos između godišnjeg finansijskog rezultata (dobitka, profita) i prosječne vrijednosti uloženih ili korištenih sredstava. Rentabilnost investiranog kapitala u 2019. godini iznosi 1,23% i znatno je poboljšana u odnosu na prethodne godine.

ZAKLJUČAK

Na osnovu izvršene analize imovinskog i finansijskog položaja AD „Komunalac“ Bijeljina, može se zaključiti sljedeće:

- **Finansijska ravnoteža Društva** (kratkoročna i dugoročna) u 2019. godini je stabilna, i znatno je poboljšana u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu.
- **Koeficijent tekuće likvidnosti** Društva (tekuća imovina/kratkoročne obaveze), na dan bilansiranja 31.12.2019. godine iznosi $1.378.516/656.698 = 2,099$, dok je u 2018. godini bio **1,829**, a u 2017. godini **2,074**. Na osnovu navedenih pokazatelja tekuće likvidnosti, može se zaključiti da je tekuća likvidnost u 2019. godini znatno bolja u odnosu na prethodne godine, prvenstveno zbog činjenice da je Društvo u tekućoj godini svoje obaveze značajno smanjilo u odnosu na obaveze iz prethodnih godina. Obaveze Društva u tekućoj godini su u odnosu na prethodnu godinu smanjene za 22,59%.
- **Koeficijent redukovane likvidnosti** (gotovina + kratkoročna potraživanja /kratkoročne obaveze), na dan bilansiranja 31.12.2019. godine iznosi $(357.344+935.167)/656.698 = 1,968$, u 2018. godini je iznosio **1,667**, dok je u 2017. godini bio **1,92**. Koeficijent redukovane likvidnosti u tekućoj godini znatno je iznad referentne vrijednosti, što pokazuje da su preduzete određene mjere za poboljšanje naplate kratkoročnih potraživanja i smanjenje kratkoročnih obaveza.
- **Koeficijent trenutne likvidnosti** (gotovina/kratkoročne obaveze) na kraju 2019. godine iznosi $357.344/656.698 = 0,544$, dok je u 2018. godini iznosio **0,366**, a u 2017. godini **0,154**. Koeficijent trenutne likvidnosti u tekućoj godini je znatno poboljšán u odnosu na prethodnu godinu, ali je i dalje ispod referentne vrijednosti 1, što pokazuje da je koeficijent trenutne likvidnosti nepovoljan i da svega 54% svojih kratkoročnih obaveza Društvo može izmiriti iz raspoložive gotovine.
- **Prosječan broj dana naplate potraživanja** u 2019. godini iznosi 83 dana, što je znatno bolje od prethodne godine, u kojoj je period naplate potraživanja iznosio 106 dana. U tekućoj godini period naplate potraživanja je smanjen za 23 dana u odnosu na prethodnu godinu.

- **Koeficijent solventnosti** Društva u 2019. godini je znatno iznad referentne vrijednosti 1 i iznosi 15,213. Imajući u vidu da Društvo ima dugove u iznosu od 696.146 KM i poslovnu aktivu u iznosu od 10.590.681 KM, dolazi se do zaključka da je Društvo u mogućnosti da izmiri sve svoje obaveze iz raspoložive poslovne aktive.
- Menadžment Društva, po pitanju izmirenja obaveza, uspješno vodi poslovnu politiku, te je **referenta vrijednost zaduženosti** znatno pomjerena u korist kapitala.
- **Koeficijent efikasnosti imovine** u 2019. godini je poboljšán u odnosu na prethodne godine, te se može zaključiti da se imovina u tekućoj godini znatno efikasnije koristi u ostvarivanju prihoda.
- **Koeficijent obrta imovine** u 2019. godini je veći u odnosu na 2018. godinu, što pokazuje da je obrtna imovina u tekućoj godini više angažovana u ostvarivanju prihoda od prodaje od angažovanosti obrtne imovine u prethodne dvije godine.
- **Koeficijent obrta zaliha** je neznatno lošiji u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu, te se s toga može zaključiti da se zalihe sporije obrću u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu.
- **Koeficijent obrta potraživanja** u tekućoj godini iznosi 8,81 i isti je poboljšán u odnosu na prethodnu godinu, što pokazuje da je naplativost potraživanja od kupaca u 2019. godini znatno bolja u odnosu na prethodnu godinu, te da su dani vezivanja potraživanja sa 53 dana u prethodnoj godini smanjeni na 41 dan u tekućoj godini.
- **Iz analize prinospnog položaja** preduzeća može se utvrditi da je rezultat iz poslovnih aktivnosti, ostvaren u 2019. godini, negativan, te da je ipak poboljšán u odnosu na prethodnu godinu, jer je u tekućoj godini ostvaren poslovni gubitak u iznosu od 9.411 KM, dok je u 2018. godini ostvaren poslovni gubitak u iznosu od 79.809 KM.
- **U analizi profitabilnosti** AD „Komunalac“ Bijeljina evidentno je poboljšanje koeficijenta profitabilnosti u 2019. godini u odnosu na prethodnu godinu. U posljednje tri godine Društvo je profitabilno poslovalo, dok je u 2016. godini ostvaren gubitak, koji je prikazao nerentabilno poslovanje. Potrebno je sačiniti program mjera za povećanje prihoda i smanjenje troškova, kako bi Društvo još više poboljšalo profitabilnost poslovanja.
- **Iz analize koeficijenata rentabilnosti sopstvenog, investiranog i ukupnog kapitala**, utvrđen je pozitivan koeficijent, koji je znatno poboljšán u odnosu na prethodne dvije godine.

MJERE ZA UNAPREĐENJE POSLOVANJA

Izvršena analiza poslovanja i identifikovani problemi sa kojima se suočava AD „Komunalac“ Bijeljina, predstavljaju podlogu za donošenje mjera za poboljšanje poslovanja i ostvarenje pozitivnog finansijskog rezultata.

U tekućoj godini ostvaren je pozitivan finansijski rezultat i pokazatelji poslovanja su znatno poboljšani u odnosu na prethodnu godinu. Učinjene su značajne uštede na pojedinim troškovima, na koje je menadžment mogao uticati.

Ukupni prihodi tekuće godine su veći za 323.651 KM od ostvarenja prethodne godine. U 2019. godini ostvaren je dobitak prije oporezivanja u iznosu od 61.797 KM, koji predstavlja razliku ukupnih prihoda i ukupnih rashoda tekuće godine.

U Izvještaju o poslovanju za 2018. godinu, predložene su određene mjere za unapređenje poslovanja i ostvarenje pozitivnog finansijskog rezultata, koje su djelimično ili u potpunosti realizovane u toku 2019. godine, što je imalo pozitivan uticaj na ostvareni rezultat poslovanja.

U narednom periodu potrebno je preduzeti sljedeće mjere za poboljšanje poslovanja i ostvarenje pozitivnog finansijskog rezultata u 2020. godini:

1. **Poboljšati naplatu potraživanja od kupaca**, sa posebnim akcentom na naplatu potraživanja od fizičkih lica. Za realizaciju navedenog potrebno je veće angažovanje svih zaposlenih a posebno je neophodno angažovanje lica zaduženih za naplatu i praćenje naplate potraživanja, kako bi se naplativost u narednom periodu poboljšala i spriječila zastara potraživanja.
2. Nastaviti sa kontinuiranim **aktivnostima na utuživanju pravnih i fizičkih lica**.
3. **Preispitati postojeće kapacitete raspoloživih ljudskih resursa i potencijale zaposlenih**, kao najvrijednijih sredstava organizacije, sa potrebama Društva, kako bi se postigla bolja efikasnost i ekonomičnost poslovanja.
4. **Analizirati kapacitete stalnih sredstava**, odnosno iskorištenost i angažovanost stalnih sredstava u skladu sa tehničkom opremljenosti i starosti, te preispitati mogućnost dodatnog angažovanja stalnih sredstava.
5. Nastaviti aktivnosti **zamjene posuda za odlaganje komunalnog otpada 1,1 m³** na postojećim lokacijama, kao i postavljanje istih na nove lokacije.
6. Izvršiti detaljnu analizu svih rashoda i **preispitati mogućnost smanjenja pojedinih rashoda**, posebno onih koji imaju značajno učešće u ukupnim rashodima.
7. Preko Fonda za zaštitu životne sredine i energetske efikasnosti Republike Srpske, a na osnovu prijave na javni konkurs za dodjeljivanje sredstava za sufinansiranje programa i projekata iz oblasti zaštite životne sredine, energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije, **obezbjediti dodatna sredstva** za proširenje djelatnosti i ostvarenje dodatnih prihoda.
8. Kroz **projekat razdvajanja otpada na mjestu nastanka** uključiti što veći broj korisnika, jer se tako smanjuju troškovi upravljanja otpadom, transporta, jer ne morate transportovati posebno sekundarne sirovine. Kasniji proces upravljanja otpadom je mnogo povoljniji i dobija se kvalitetnija sekundarna sirovina koju je kasnije lakše separirati.
9. **Postavljanje eko kontejnera** na određenim lokacijama za sortiranje otpada na izvoru (PET, plastika, papir, karton).
10. Izraditi **studiju izvodljivosti** kojom će se procijeniti šanse za uspjeh ostvarivanja ciljeva projekta grijanja i hlađenja poslovnih prostorija pomoću toplotnih pumpi, čime bi se troškovi grijanja i hlađenja poslovnih prostorija smanjili i stvorili preduslovi za ostvarenje dodatnih prihoda pružanjem usluga grijanja i hlađenja objekata koji su pod zakupom, a koji su vlasništvo Društva.
11. Izvršiti **sanaciju svih objekata koji se izdaju pod zakup**, kako bi se stvorili osnovni uslovi za redovnu upotrebu objekata. Pod sanacijom podrazumijevamo dovođenje objekta ili jednog njegovog dijela, odnosno pojedinačnog elementa, koji je zbog nekih nepoželjnih djelovanja oštećen, pa mu je funkcija upitna, u prvobitno stanje nosivosti i funkcionalnosti uz otklanjanje nekih manjih uočenih nedostataka.

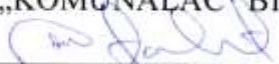

12. U saradnji sa lokalnom zajednicom **obezbijediti i druge poslove iz nadležnosti komunalne djelatnosti**, kao što su čišćenje divljih deponija, izgradnja depoa za kontejnere, košenje ambrozije, azil za pse, izrada horizontalne signalizacije i drugo.
13. **Izvršiti analizu ostvarenih prihoda**, posebno prihoda od usluga odvoza čvrstog komunalnog otpada fizičkim licima, sa posebnim osvrtom na sljedeće:
- upoređivanje stvarnih i evidentiranih kvadratura korisnih stambenih površina,
 - ekonomska isplativost postojeće cijene odvoza čvrstog komunalnog otpada,
 - zastupljenost svih korisnika u evidenciji odvoza i
- razmotriti mogućnost ostvarenja dodatnih prihoda pružanjem novih usluga**, po osnovu postojećih raspoloživih ljudskih i materijalnih resursa.

U narednom periodu potrebno je obratiti pažnju na proces realizacije svake od predloženih mjera za poboljšanje poslovanja i težiti ka ostvarivanju planiranih ciljeva.

AD „Komunalac“ Bijeljina
Broj: 2767/2020
Datum: 27.04.2020. godine

AD „KOMUNALAC“ BIJE LJINA

Milenko Vićanović